

คู่มือสวดมนต์

ส่งเสริมประชาชนเข้าวัดปฏิบัติธรรม
ฉบับกรมการศาสนา

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

พิมพ์เผยแพร่ พ.ศ. ๒๕๕๓

(ห้ามซื้อขาย)

คู่มือสวดมนต์ ส่งเสริมประชาชนเข้าวัดปฏิบัติธรรม ฉบับกรมการศาสนา

ผู้จัดพิมพ์	กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม
ปีที่พิมพ์	พ.ศ. ๒๕๕๓ ครั้งที่ ๓
จำนวนพิมพ์	๕๐,๐๐๐ เล่ม
ISBN	978-974-9536-38-4

ที่ปรึกษา

๑. นายสด แดงเอียด	อธิบดีกรมการศาสนา
๒. นายจรูญ นราคร	รองอธิบดีกรมการศาสนา
๓. นายพิสิทธิ นริตติวงศกรณ	ผู้อำนวยการกองศาสนูปถัมภ์
๔. นางสาวกศสุภรณ์ จิปีภพ	เลขาธิการกรมการศาสนา

คณะทำงาน

๑. นางศรีนวล ลักกิตโร	นักวิชาการศาสนาชำนาญการพิเศษ
๒. นายสำรวย นักการเรียน	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
๓. นางสาวอมรา ไหมพิมพ์	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
๔. นางสาววิภาวดี กอพยัคฆินทร์	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
๕. นายชนะกิจ คชชี	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
๖. นางสาวกกรณ อมรัตน์	นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ
๗. นายธนพล พรหมสูงษ์	นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ
๘. นายณรงค์ยุทธ ยิ้มนอก	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านศาสนา
๙. นางสาวสุพิน มาไกล	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านศาสนา
๑๐. นายผดุงศักดิ์ กระรัตน์	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านศาสนา
๑๑. นายเอกสิทธิ์ คล้ายแดง	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านศาสนา

สำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม โทร. ๐๒ ๔๒๒ ๘๘๖๖

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

๓๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐

โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๕๖๗ โทรสาร ๐-๒๕๖๑-๕๑๐๑

นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ พุทธศาสนิกชนเข้าวัดปฏิบัติธรรม น้อมนำหลักธรรมคำสอนทาง พระพุทธศาสนามาประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ในครั้งนี้ ได้จัดพิมพ์ หนังสือ “คู่มือสวดมนต์ ส่งเสริมประชาชนเข้าวัดปฏิบัติธรรม ฉบับ กรมการศาสนา” ออกเผยแพร่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พุทธศาสนิกชน ในการประกอบกิจกรรม ขณะนี้หนังสือดังกล่าวได้หมดลงแล้ว แต่ เนื่องจากยังเป็นที่ต้องการของพุทธศาสนิกชนเป็นอย่างมาก กรมการศาสนา จึงได้จัดพิมพ์ขึ้นอีกครั้งที่ ๓ โดยปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กรมการศาสนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือ “คู่มือสวดมนต์ ส่งเสริมประชาชนเข้าวัดปฏิบัติธรรม ฉบับกรมการศาสนา” เล่มนี้ จักอำนวยความสะดวกแก่พุทธศาสนิกชนในการประกอบศาสนกิจได้เป็น อย่างดี

(นายสด แดงเอียด)

อธิบดีกรมการศาสนา

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทนำ

ทำวัตรเช้า สำหรับอุบาสก-อุบาสิกา

★ คำบูชาพระรัตนตรัย	๔
★ คำนมัสการพระรัตนตรัย	๕
★ คำนมัสการพระผู้มีพระภาคเจ้า	๖
★ พุทธาภิกุติ บทสวดสดุดีพระพุทธเจ้า	๖
★ ธรรมาภิกุติ บทสวดสดุดีพระธรรม	๗
★ สังฆาภิกุติ บทสวดสดุดีพระสงฆ์	๙
★ ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถา คาถานอบน้อมพระรัตนตรัย	๑๑
★ สังเวคะประริกิตตะนะปาฐะ บทสวดแสดงความสังเวช	๑๓

ทำวัตรเย็น สำหรับอุบาสก-อุบาสิกา

★ คำบูชาพระรัตนตรัย	๑๗
★ คำนมัสการพระรัตนตรัย	๑๘
★ คำนมัสการพระผู้มีพระภาคเจ้า	๑๙
★ พุทธานุสสติ บทสวดระลึกถึงพระพุทธเจ้า	๒๐
★ พุทธาภิกิ์ติ	๒๑
★ ธรรมานุสสติ บทสวดระลึกถึงพระธรรม	๒๓
★ ธรรมาภิกิ์ติ	๒๔
★ สังฆานุสสติ บทสวดระลึกถึงพระสงฆ์	๒๖
★ สังฆาภิกิ์ติ	๒๙

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ชุมนุมเทวดา	๓๒
นอบน้อมพุทธคุณ	๓๓
ไตรสรณคมน์	๓๔
นมะการะสิทธิคาถา	๓๕
นมะการะสิทธิคาถา (ใหม่)	๓๖
นะโมการะอัฐระกะคาถา (นะโม ๘ บท)	๓๗
บทขัดตำนาน	๓๙
บทขัดมังคะละสูตร	๔๑
มังคะละสูตร	๔๒
บทขัดระตะนะสูตร	๔๔
ระตะนะสูตร	๔๕
บทขัดกะระณียะเมตตะสูตร	๕๒
กะระณียะเมตตะสูตร	๕๒
บทขัดขันธะประริตตะคาถา	๕๔
ขันธะประริตตะคาถา	๕๕
พระพุทฺธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ	๕๖
บทขัดโมระปริตร	๕๗
โมระปริตร	๕๗
บทขัดวิภูฏะกะปริตร	๖๐
วิภูฏะกะปริตร	๖๐

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทחדอังคฺลิมลปะปริตร	๖๑
อังคฺลิมลปะปริตร	๖๒
บทחדโพชฌังคะปริตร	๖๓
โพชฌังคะปริตร	๖๔
บทחדอะภะยะปริตร	๖๕
อะภะยะปริตร	๖๖
บทחדอาฎานาฎิยะปริตร	๖๗
อาฎานาฎิยะปริตร	๖๗
เทวะตาทูโยชะนะคาลา	๗๑
ถวายพรพระ	๗๓
บทחדธัมมะจักกัปปะวัตตะนะสุตฺร	๗๙
ธัมมะจักกัปปะวัตตะนะสุตฺร	๘๐
โอวาทะปาติโมกขาทีปาฎฐ	๙๒
คาลาสวดบุชาพระประจําวันเกิด	๙๕
บทสวดพระคาลาชินบัญชร	๑๐๐
บทแผ่เมตตา	๑๐๓
บทกรวดน้ำ	๑๐๓

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทสวดสรรเสริญพระรัตนตรัย (ทำนองสรภัญญะ)	๑๐๕
★ บทสวดนมัสการพระรัตนตรัย (ทำนองสวดนำ)	๑๐๕
★ บทสวดนมัสการ (ทำนองสังโยค)	๑๐๕
★ บทสวดพระพุทธรุคุณ (ทำนองสังโยค)	๑๐๖
★ บทสวดพระธรรมคุณ (ทำนองสังโยค)	๑๐๗
★ บทสวดพระสังฆคุณ (ทำนองสังโยค)	๑๐๘
★ บทสวดชยสิทธิคาถาหรือบทพาหุง (ทำนองสังโยค)	๑๐๙
★ การบำเพ็ญสมาธิประจำวัน	๑๑๑
บรรณานุกรม	๑๑๔

บทนำ

๑. การสวดมนต์

การสวดมนต์ คือการสวดพรรณนาพระคุณของพระรัตนตรัย ว่าด้วยพุทธมนต์ต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องราวใน “พระสูตร” บ้าง เป็น “พระปริตร” ที่ว่าด้วยการคุ้มครองป้องกันภัยอันตรายบ้าง หรือเป็น “คาถา” ต่าง ๆ ในพระไตรปิฎกก็มี นอกจากนั้นในชั้นหลัง ๆ พระโบราณจารย์ยังได้แต่งบทสวดเพิ่มเติมอีกก็มี เช่น บทสวดมนต์ก่อนนอน หรือบทสวดมนต์ของนักเรียนในวันสุดสัปดาห์ เป็นต้น

ที่มาของการสวดมนต์นั้น มีต้นเค้ามาจากพระสูตรอันเป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าในปัญจกนิบาต ว่าด้วยธรรมะจำนวน ๕ ซึ่งมีหลายข้อ ข้อหนึ่งนั้นคือ “วิมุตตายนะ” คือ พระสูตรที่ว่าด้วยเหตุแห่งความหลุดพ้น พระพุทธองค์ตรัสไว้ว่า บุคคลจะหลุดพ้นจากกิเลสได้ด้วยเหตุ ๕ ประการ คือ

๑. การฟังธรรม คือ การฟังเทศน์ ฟังปาฐกถา ฯลฯ
๒. การแสดงธรรม คือ การให้ธรรมะแก่คนอื่น
๓. การสาธยายธรรม คือ การท่องบ่น, สวดมนต์
๔. ธรรมวิจย คือ การใคร่ครวญ พินิจพิจารณาธรรม
๕. การเจริญสมาธิภาวนา คือ การทำจิตให้สงบ

ดังนั้น การสวดมนต์จึงมีที่มาจากข้อ ๓ ของวิมุตตายนสูตร ในพระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาต

เมื่อพุทธศาสนิกชนประสงค์จะหลุดพ้นจากกิเลส จึงนำคำสอนในข้อ ๓ ของพระสูตรนี้ คือการสวดมนต์มาปฏิบัติกันทั่วไป แต่ที่ปฏิบัติกันส่วนใหญ่มักสวดแต่ภาษาบาลี จึงไม่รู้ความหมาย เพราะไม่ใช่ภาษาของเรา ทำให้ขาดสาระทางใจ ไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควร อย่างมากก็ได้แค่ความสงบ (สมถะ) แต่ไม่ได้ปัญญา (วิปัสสนา) ดังนั้น จึงควรจะฝึกหัดสวดมนต์แปล อาทิ บทสวดมนต์ฉบับหลวง บทสวดมนต์แปลสวนโมกข์ ฯลฯ จิตจะได้นุ่มตามไป ได้คุณค่าทางใจจากการสวดมนต์อย่างสูงสุด*

๒. การปฏิบัติธรรม

การปฏิบัติธรรม หมายความว่าอย่างไร ปฏิบัติธรรมก็คือ เอาธรรมมาปฏิบัติ เอามาใช้ดำเนินชีวิตการทำงาน คือเอาธรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริง ทำให้เป็นชีวิตที่ดีมีความสุขนั่นเอง

เมื่อปฏิบัติธรรมก็หมายความว่า เอาธรรมมาใช้ในชีวิตจริง หรือเอามาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิต ถ้ายังไม่ได้ใช้ ก็ไม่เรียกว่าเป็นการปฏิบัติ

ว่าถึงตัวคำว่า “ปฏิบัติ” เองนี้ เดิมมันแปลว่า “เดินทาง” มาจากภาษาบาลี

การเดินทางตามปกติ นั้น เป็นการเดินทางภายนอก เป็นการเดินทางด้านวัตถุ เอาเท้าเดินหรือแม้มีรถแล้ว เอารถวิ่งไป ตลอดจนไปด้วยเครื่องบิน ก็เรียกว่า เป็นการเดินทาง

* สมทรง ปุณฺณฤทธิ, ฝากไว้ในแผ่นดิน, สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๔๔

ชีวิตของเราก็เหมือนกัน ชีวิตก็เป็นการเดินทางชนิดหนึ่ง แต่เรามักเปลี่ยนคำพูดจากเดินมาเป็นดำเนิน ที่จริงเดินกับดำเนินนั้นก็ศัพท์เดียวกันนั่นแหละ เดินก็แปลงมาเป็นดำเนินแล้วเราก็มีการดำเนินชีวิตในการดำเนินชีวิตนั้น ก็เหมือนกันว่าเราเอาชีวิตนี้ไปเดินทาง หรือว่าการเป็นอยู่ของเรานั้นเปรียบเสมือนทาง ถ้าเป็นอยู่อย่างถูกต้อง ก็เรียกว่าเดินทางชีวิตอย่างถูกต้อง คือ ดำเนินชีวิตได้ดี ถ้าเดินทางชีวิตไม่ถูกต้อง ก็เรียกว่าดำเนินชีวิตที่ผิด^๑

อีกนัยหนึ่ง การปฏิบัติธรรม หมายถึง

การทำความดี เช่น การถือศีล ๕ การประพฤติปฏิบัติตามบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ การละเว้นความชั่ว เช่น ไม่ล่วงละเมิดศีล ๕ หรือการไม่ล่วงในอกุศลกรรมบถ ๑๐

การทำจิตให้บริสุทธิ์ คือ การบริหารจัดการและเจริญปัญญา เช่น การฝึกให้จิตบริสุทธิ์ทั้งชั่วขณะและตลอดไป

การสำรวมกายวาจาให้สงบ เช่น การสงบจากกิเลส สงบจากการประทุษร้ายผู้อื่นด้วยกายและวาจา

การสำรวมใจให้สงบ เช่น การสงบจากนิวรณ์ สงบจากการคิดฟุ้งซ่าน สงบจากการคิดประทุษร้ายผู้อื่นด้านใจ

การปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้อง เช่น เป็นบุตรที่ดีของพ่อแม่ เป็นศิษย์ที่ดีของครูเป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อน เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ที่อาศัยและเป็นคนดีของประเทศชาติ การทำหน้าที่ที่เหมาะสมชอบธรรม เป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น^๒

^๑ ธรรมะ ฉบับเรียนลัด พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)

^๒ แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา, กรมสามัญศึกษา, ๒๕๓๘.

ทำวัตรเช้า สำหรับอุบาสก-อุบาสิกา

คำบูชาพระรัตนตรัย

โย โส ณะคะวา อะระหัง
สัมมาสัมพุทธโ,

สวากขาโต เยนะ ณะคะวะตา
ธัมโม,

สุปะฏิปันโน ยัสสะ ณะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

ตัมมะยัง ณะคะวันตัง สะธัมมัง
สะสังฆัง,

อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง
อาโรปีเตหิ อะภิปุชะยามะ,

สาธุ โน กันเต ณะคะวา
สุจิระปะรินิพพุโตปิ,

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น
พระองค์ใด เป็นพระอรหันต์
ตรัสรู้เองโดยชอบแล้ว,
พระธรรม อันพระผู้มีพระภาคเจ้า
พระองค์ใด ตรัสไว้ดีแล้ว,
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า พระองค์ใด
ปฏิบัติดีแล้ว,
ข้าพเจ้าทั้งหลายขอบูชาโดยยิ่ง
ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์
ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้
ซึ่งข้าพเจ้าได้ยกประดิษฐานไว้ดีแล้ว
ตามสมควร,
ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ
ตั้งข้าพเจ้าทั้งหลาย
ขอประทานวิโรกาสพระผู้มี
พระภาคเจ้า แม้ปรินิพพาน
นานแล้ว,

ปัจฉิมขณะนันทานุกัมปะมานะสา,
อิเม ลักการะ ทุคคะตะ-
ปัญณาการะภูเต ปะภูคคัณหาตุ,
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ
สุขายะ.

ทรงมีพระหลุทัยเอื้อเพื่อแก่ชุมชน
ผู้เกิดแล้วในภายหลัง,
ของทรงรับเครื่องสักการะเหล่านี้
ซึ่งเป็นบรรณาการของคนยาก,
เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข
แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ลี้้นกาลนานเทอญ.

คำนมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ
ภะคะวา,
พุทฺธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.

พระผู้มีพระภาคเจ้า
เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลส
เพลิงทุกข์สิ้นเชิง
ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,
ข้าพเจ้าขออภิวา
พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่น
ผู้เบิกบาน.

(กราบ ๑ ครั้ง)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,
ธัมมัง นะมัสสามิ.

พระธรรมอันพระผู้มี
พระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว,
ข้าพเจ้าขอนมัสการพระธรรม.

(กราบ ๑ ครั้ง)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,
สังฆัง นะมามิ.

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว,
ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสงฆ์.

(กราบ ๑ ครั้ง)

คำนมัสการพระผู้มีพระภาคเจ้า

(นำ) หันทะ มะย้ง พุทธัสสะ ภาคะวะโต
ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส.

นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต

อะระหะโต,

สัมมาสัมพุทธัสสะ.

ขอนอบน้อม แต่พระผู้มี
พระภาคเจ้า พระองค์นั้น,
ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส,
เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้
โดยพระองค์เอง.

(ว่า ๓ ครั้ง)

พุทธานิถุติ

(บทสวดสดุดีพระพุทธเจ้า)

(นำ) หันทะ มะย้ง พุทธานิถุติง กะโรมะ เส.

โย โส ตะถาคะโต,

อะระหัง,

สัมมาสัมพุทธโ,

วิชชาจะระณะสัมปันโน,

พระตถาคตเจ้านั้น พระองค์ใด,
เป็นผู้ไกลจากกิเลส,
เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้
โดยพระองค์เอง,
เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชา
และจรณะ,

สุคะโต,
โลกะวิฑู,
อนนุตตะโร ปุริสัทธัมมะสาระถิ,

สัตถา เทวะมะนุสสานัง,

พุกาโธ,
ภะคะวา,

โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง
สะมาระกัง สะพรหฺมะกัง,
สัตถะมะณะพราหฺมะณัง
ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง
อะภิญญา สัจฉิกัตวา ปะเวเทสิ,

โย รัมมัง เทเสสิ,

อาทิกัลยาณัง,
มัชฌะกัลยาณัง,
ปะริโยสานะกัลยาณัง,
สาตถัง สะพยัญชนัง

เป็นผู้เสด็จไปแล้วด้วยดี,
เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง,
เป็นผู้สามารถฝึกนุรุษที่ควรฝึก
ได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า,
เป็นครูผู้สอนของเทวดา
และมนุษย์ทั้งหลาย,
เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม,
เป็นผู้มีความจำเริญ
จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์,
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด,
ได้ทรงทำความดับทุกข์ให้แจ้ง
ด้วยพระปัญญาอันยิ่งเองแล้ว,
ทรงสั่งสอนสัตว์โลกนี้ พร้อมทั้ง
เทวดา มาร พรหม, และหมู่สัตว์
พร้อมทั้งสมณพราหมณ์
เทวดาและมนุษย์ให้รู้ตาม,
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด
ทรงแสดงธรรมแล้ว,
ไพเราะในเบื้องต้น,
ไพเราะในท่ามกลาง,
ไพเราะในที่สุด,
ทรงประกาศพรหมจรรย์

เกาะละปะริปฺณณัง
ปะริสุทฺธัง พรหมะจะริยั
ปะกาเสถี,
ตะมะหัง ะคะวันตัง
อะภิปุชะยามิ,

ตะมะหัง ะคะวันตัง สิระสา
นะมามิ.

อันบริสุทฺธิ
บริบูรณฺ์สิ้นเชิง, พร้อมทั้งอรรณะ
และพยัญชนะ,
ข้าพเจ้าขอบูชาอย่างยิ่ง
เฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า
พระองค์นั้น
ข้าพเจ้าขอนอบน้อม
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบ พร้อมกับระลึกถึงพระพุทธคุณ)

ธัมมาภิกฺขุติ

(บทสวดสดุดีพระธรรม)

(นำ) หันทะ มะยัง ธัมมาภิกฺขุติง ะโรมะ เส.

โย โส สวากขาโต ะคะวะตา
ธัมโม,

สันทิฏฐิโก,
อะกาลิโก,

พระธรรมนั้นใด
เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสไว้ดีแล้ว,
เป็นธรรมที่พึงเห็นได้ด้วยตนเอง,
เป็นธรรมที่ให้ผลได้ไม่จำกัดกาล,

เอหิเปสสิโก,

โอปะนะยิโก,

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ,

ตะมะหัง ฐัมมัง อะภิปุชะยามิ,

ตะมะหัง ฐัมมัง สิริสะ

นะมามิ.

เป็นธรรมที่ควรกล่าวว่า

ท่านจงมาดูเถิด,

เป็นธรรมที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว,

เป็นธรรมที่ผู้รู้พึงรู้ได้เฉพาะตน,

ข้าพเจ้าขอบูชาอย่างยิ่ง

เฉพาะพระธรรมนั้น,

ข้าพเจ้าขอนอบน้อม

พระธรรมนั้น ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบ พร้อมกับระลึกถึงพระธรรมคุณ)

สังฆากิถุติ

(บทสวดสดุดีพระสงฆ์)

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆากิถุติง กะโรมะ เส.

โย โส สุปะฏิปันโน กะคะวะโต

สภาวะกะสังโฆ,

อุชุปะฏิปันโน กะคะวะโต

สภาวะกะสังโฆ,

ญายะปะฏิปันโน กะคะวะโต

สภาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี

พระภาคเจ้านั้นใด,

ปฏิบัติดีแล้ว.

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี

พระภาคเจ้าปฏิบัติตรงแล้ว,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี

พระภาคเจ้าปฏิบัติเพื่อรู้ธรรม

เป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว,

สามจีปะฏิป็นโน ะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,
ยะทิทัง,
จัตตารี ปุริสะยุดานี
อัญฐะ ปุริสะปุคคะลา,
เอสะ ะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,
อาหุเนยโย,
ปาหุเนยโย,
ทักขิณเยโย,
อัญฐะลิกะระณียะ,
อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง
โลกัสสะ,
ตะมะหัง สังฆัง อะภิปุชะยามิ,
ตะมะหัง สังฆัง ลีระสา นะมามิ.

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้าปฏิบัติสมควรแล้ว,
ได้แก่บุคคลเหล่านี้ คือ,
คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่
นับเป็นรายบุคคล ได้ ๘ บุรุษ,
นั่นแหละ พระสงฆ์สาวก
ของพระผู้มีพระภาคเจ้า,
เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขานำมา
บูชา,
เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้
ต้อนรับ,
เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน,
เป็นผู้ควรทำอัญชลี,
เป็นเนืองนิตย์ของโลก
ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า,
ข้าพเจ้าขอบูชาอย่างยิ่ง
เฉพาะพระสงฆ์นั้น,
ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสงฆ์นั้น
ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบ พร้อมกับระลึกถึงพระสังฆคุณ)

ระตนะตตะยัปปะณามะคาถา (คาถานอบน้อมพระรัตนตรัย)

(นำ) ทันทะ มะยัง ระตนะตตะยัปปะณามะคาถาโย เจวะ
สังเวคะประริกิตตะนะปาฐัญญูจะ ภะณามะ เส.

พุทโธ สุตฺตโธ กะรุณา-
มะหัลลณะโว,
โยจจันตะสุตฺตัพพะระญาณะ-
โลจะโน,
โลกัสสะ ปาปุปะกิเลสะฆาตะโก,
วันทามิ พุทฺธัง อะหะมา-
ทะเรนะ ตัง,
ธัมโม ปะทีโป วียะ ตัสสะ
สัสตฺถุโน,
โย มัคคะปากามะตะกะปะ-
ภินนะโก,
โลกุตตะโร โย จะ ตะทตตะ-
ทีปะโน,

พระพุทเจ้าผู้บริสุทธิ์ด้วยดี
มีพระกรุณาอุ้มหวังมรรคผล,
พระองค์ใด มีตาคือพระญาณ
อันประเสริฐ หมัดจดโดยส่วนเดียว,
เป็นผู้ฆ่าเสียซึ่งบาป
และอุปกิเลสของโลก
ข้าพเจ้าขอไหว้พระพุทเจ้า
พระองค์นั้น ด้วยความเคารพ,
พระธรรมของพระศาสดาพระองค์
นั้น เปรียบเหมือนดวงประทีป,
ส่วนใดซึ่งเป็นโลกุตระ
จำแนกประเภท คือ มรรค ผล
นิพพาน และส่วนใด
ที่ชี้แนวแห่งโลกุตระนั้น,

วันทามิ ธัมมัง อะหะมา-
ทะเรนะ ตัง,
สังโฆ สุเขตตาทะยะติเขตตะ-
สัณญิตโต,
โย ทิฏฐะสันโต
สุคะตานุกุโธ,
โลลัปปะทีโน อะริโย สุเมธะโส,

วันทามิ สังฆัง
อะหะมาทะเรนะ ตัง,
อิจเจวะเมกัันตะภิกขุชะเนยยะกัง,

วัตถุตตะยัง
วันทะยะตาทิสังขะตัง,
ปุลญัญญัง มะยา ยัง มะมะ
สัพพุปัททะวา,
มา โหนตุ เว ตัสสะ
ปะภาวะลิตถิยา.

ข้าพเจ้าขอไหว้พระธรรมนั้น
ด้วยความเคารพ,
พระสงฆ์หมู่ใดที่รู้จักว่าเป็นนาบุญ
อันยิ่งใหญ่นานาบุญอันดี,
เป็นผู้เห็นพระนิพพาน ตรัสรู้ตาม
พระสูตร,
เป็นผู้ละกิเลสเครื่องโลเล
เป็นพระอริยเจ้าผู้มีปัญญาดี,
ข้าพเจ้าขอไหว้พระสงฆ์หมู่
ด้วยความเคารพ
บุญใดที่ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่ง
พระรัตนตรัย
อันควรบูชายิ่งโดยส่วนเดียว,
ได้กระทำยิ่งแล้วอย่างนี้,
ขออุปาทะทั้งปวงทั้งหลาย
จงอย่ามีแก่ข้าพเจ้าเลย
ด้วยความสำเร็จอันเกิดจาก
บุญนั้น.

สังเวคะปริกิตตะนะปาฐะ (บทสวดแสดงความสังเวช)

อิธะ ตะถาคะโต โลก
อุปันโน,
อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ,
ธัมโม จะ เทลิตโต นียยานิโก,
อุปุสะมิโก ปะรินิพพานิโก,
สัมโพธะคามิ สุกะตัพพะเวทิตโต,
มะยันตัง ธัมมัง สุตวา เอวัง
ชานามะ,
ชาติปิ ทุกขา,
ชะราปี ทุกขา,
มะระณัมปิ ทุกขัง,
โสกะปะริเทวะทุกขะ-
โทมะนัสสุปายาสาปี ทุกขา,

พระตถาคตเจ้าทรงเกิดขึ้นแล้ว
ในโลกนี้,
เป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้
ชอบได้โดยพระองค์เอง,
และพระธรรมที่ทรงแสดง
เป็นธรรมเครื่องออกจากทุกข์,
เป็นเครื่องสงบกิเลส
เป็นไปเพื่อปรีนิพพาน,
เป็นไปเพื่อความรู้พร้อม
เป็นธรรมที่พระสัพพ
ตทรงประกาศแล้ว,
พวกเราฟังธรรมนั้นแล้ว
จึงได้รู้อย่างนี้ว่า,
แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์,
แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์,
แม้ความตายก็เป็นทุกข์,
แม้ความโศก ความร่ำไรรำพัน,
ความไม่สบายกาย
ความไม่สบายใจ,
ความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์,

อัปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข,
ปิเยหิ วิปะโยโค ทุกโข,
ยัมปิจลัง นะ ละกะติ ตัมปิ
ทุกขัง,
สังขิตเตนะ ปัญญาปาทานักขันธา
ทุกขา,
เสยยะถิทัง,
รูปุปาทานักขันโธ,
เวทะนุปาทานักขันโธ,
สัถฺถุปาทานักขันโธ,
สังฆารูปาทานักขันโธ,
วิญญาณูปาทานักขันโธ,
เยสัง ปะริญญาเย,
ธะระมาโน โส กะคะวา,
เอวัง พะหุลัง สาวเก วินติ,

ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่รัก
ที่พอใจ ก็เป็นทุกข์,
ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รัก
ที่พอใจ ก็เป็นทุกข์,
ปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้แม้สิ่งนั้น
ก็เป็นทุกข์,
ว่าโดยย่อ อุปาทานขันธทั้ง ๕
เป็นตัวทุกข์,
ได้แก่สิ่งเหล่านี้ คือ,
ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
คือ รูป,
ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
คือ เวทนา,
ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
คือ สัถฺถุญา,
ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
คือ สังฆาร,
ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
คือ วิญญาณ,
เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้
อุปาทานขันธเหล่านี้,
พระผู้มีพระภาคเจ้า
เมื่อยังทรงพระชนม์อยู่,
จึงทรงแนะนำสาวกทั้งหลายอย่างนี้
เป็นส่วนมาก,

เอวัง ภาคา จะ ปะนัสสะ
ภะคะวะโต
สวาระเกสุ อนะุตตะสะนี

พะหุลา ปะวัตตะติ,
รูปร่าง อะนิจจัง,
เวทนา อะนิจจา,
สัญญา อะนิจจา,
สังขาร อะนิจจา,
วิญญูณัง อะนิจจัง,
รูปร่าง อะนัตตา,
เวทนา อะนัตตา,
สัญญา อะนัตตา,
สังขาร อะนัตตา,
วิญญูณัง อะนัตตา,
สัพเพ สังขาร อะนิจจา,
สัพเพ รัมมา อะนัตตาทิ,

เต (ตา)* มะยัง โอตินณมะหะ
ชาติยา,
ชะรามะระเณนะ,
โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ

* ผู้หญิงให้ว่าคำในวงเล็บ (...)

อนึ่ง คำสั่งสอนของพระผู้มี
พระภาคเจ้านั้น
ย่อมเป็นไปในสาวกทั้งหลาย
ส่วนมาก
มีส่วนคือการจำแนกอย่างนี้ว่า :-
รูปไม่เที่ยง,
เวทนาไม่เที่ยง,
สัญญาไม่เที่ยง,
สังขารไม่เที่ยง,
วิญญูณไม่เที่ยง,
รูปไม่ใช่ตัวตน,
เวทนาไม่ใช่ตัวตน,
สัญญาไม่ใช่ตัวตน,
สังขารไม่ใช่ตัวตน,
วิญญูณไม่ใช่ตัวตน,
สังขารทั้งหลายทั้งปวงไม่เที่ยง,
ธรรมทั้งหลายทั้งปวงไม่ใช่ตัวตน
ดังนี้,

พวกเราทั้งหลายเหล่านั้นเป็นผู้ถูก
ครอบงำแล้วโดยความเกิด,
โดยความแก่และความตาย,
โดยความโศก ความรำไรร่าพัน
ความไม่สบายกาย

โทมนัสเสหิ อุปายาเสหิ,
ทุกโขติณณา ทุกขะปะเรตา,
อัมเปวะนามิมัสสะ เกวะลัสสะ
ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา
ปัญญายะถาติ,
จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง
ภะคะวันตัง
สละระณัง คะโต, (คะตา)*
ธัมมัญจะ สังฆัญจะ,
ตัสสะ ภะคะวะโต สาสะณัง
ยะถาสะติ ยะถาพะลัง
มะนะสิกะโรมะ อะนุปะฏิปัชชามะ,
สา สา โน ปะฏิปัตติ,
อิมัสสะ เกวะลัสสะ
ทุกขักขันธัสสะ
อันตะกิริยาเย สังวัตตะตุ.

ความไม่สบายใจ
ความคับแค้นใจทั้งหลาย,
เป็นผู้หยั่งลงสู่ความทุกข์แล้ว,
เป็นผู้มีความทุกข์เป็นเบื้องหน้าแล้ว,
ทำใจน การทำที่สุดแห่ง
กองทุกข์ทั้งสิ้นนี้
จะพึงปรากฏชัดแก่เราทั้งหลายได้,
เราทั้งหลายถึงแล้วซึ่งพระผู้มี
พระภาคเจ้า แม้ปรินิพพาน
นานมาแล้ว พระองค์นั้น
เป็นสรณะ,
ถึงพระธรรมด้วย ถึงพระสงฆ์ด้วย,
จักทำในใจอยู่ ปฏิบัติตามอยู่
ซึ่งคำสอนของพระผู้มี
พระภาคเจ้านั้น ตามสติกำลัง,
ขอให้การปฏิบัตินั้น ๆ ของเรา
ทั้งหลาย,
จงเป็นไปเพื่อทำที่สุดแห่ง
กองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ.

(จบทำวัตรเช้า)

* ผู้หญิงให้วาคำในวงเล็บ (...)

ทำวัตรเย็น สำหรับอุบาสก-อุบาสิกา

คำบูชาพระรัตนตรัย

โย โส ะคะวา ะระหัง
สัมมาสัมพุทธโธ,

สวากขาโต เยนะ ะคะวะตา
ธัมโม,
สุปะฏิปันโน ยัสสะ ะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

ตัมมะยัง ะคะวันตัง สะธัมมัง
สะสังฆัง,
อิเมหิ สักการะหิ ะถาระหัง
อาโรปีเตหิ ะกะปิชะยามะ,

สาธุ โน ภันเต ะคะวา
สุจิระปะรินิพพุโตปิ,

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น
พระองค์ใด เป็นพระอรหันต์
ตรัสรู้เองโดยชอบแล้ว,
พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้า
พระองค์ใด ตรัสไว้ดีแล้ว,
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้าพระองค์ใด
ปฏิบัติดีแล้ว,
ข้าพเจ้าทั้งหลายขอบูชาโดยยิ่ง
ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์
ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้
ซึ่งข้าพเจ้าได้ยกประดิษฐานไว้
ดีแล้ว ตามสมควร,
ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ
ตั้งข้าพเจ้าทั้งหลาย
ขอประทานวิโรกาสพระผู้มี
พระภาคเจ้าแม้ปรินิพพานแล้ว,

ปัจฉิมาชะนะตานุกัมปะมานะสา,
อิเม สักกาเร ทุคคะตะ-
ป้อนณาการะภูเต ปะภูคคัณหาตุ,
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ
สุขายะ.

ทรงมีพระพลภัยเอื้อเพื่อแก่ชุมชน
ผู้เกิดแล้วในภายหลัง,
ของทรงรับเครื่องสักการะเหล่านี้
ซึ่งเป็นบรรณาการของคนยาก,
เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข
แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย
สิ้นกาลนานเทอญ.

คำนมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทธโ
กะคะวา,
พุทธัง กะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.

พระผู้มีพระภาคเจ้า
เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลส
เพลิงทุกข์สิ้นเชิง
ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,
ข้าพเจ้าขออภิวาท
พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่น
ผู้เบิกบาน.

(กราบ ๑ ครั้ง)

สวากขาโต กะคะวะตา ธัมโม,
ธัมมัง นะมัสสามิ.

พระธรรมอันพระผู้มี
พระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว,
ข้าพเจ้าขอนมัสการพระธรรม.

(กราบ ๑ ครั้ง)

สุปะฏิปันโน กะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,
สังฆัง นะมามิ.

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว,
ข้าพเจ้าขออนอบน้อมพระสงฆ์.

(กราบ ๑ ครั้ง)

คำนมัสการพระผู้มีพระภาคเจ้า

(นำ) หันทะ มะยั้ง พุทธัสสะ ภาคะวะโต
ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส.

นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต,

อะระหะโต,

สัมมาสัมพุทธัสสะ.

ขอนอบน้อม แต่พระผู้มี
พระภาคเจ้า พระองค์นั้น,
ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส,
เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้
โดยพระองค์เอง.

(ว่า ๓ ครั้ง)

พุทธานุสสติ

(บทสวดระลึกถึงพระพุทธเจ้า)

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธานุสสติดินะยัง กะโรมะ เส.

ตั้ง โข ปะนะ ภาคะวันตัง
เอวัง กัลยาโณ กิตติสัทโท
อัพภูคคะโต,
อิติปิ โส ภาคะวา,

อะระหัง,
สัมมาสัมพุทธโ,

วิชชาจะระณะสัมปันโน,
สุคะโต,
โลกะวิทู,
อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ,

สัตถา เทวะมะนุสสานัง,

พุทธโ,
ภาคะวาติ.

ก็ กิตติศัพท์อันงามของ
พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น
ได้ฟังไปแล้วอย่างนี้ว่า,
แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มี
พระภาคเจ้านั้น,
เป็นผู้ไกลจากกิเลส,
เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดย
พระองค์เอง,
เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ,
เป็นผู้เสด็จไปแล้วด้วยดี,
เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง,
เป็นผู้สามารถฝึกบรูษที่ควรฝึก
ได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า,
เป็นครูผู้สอนของเทวดาและ
มนุษย์ทั้งหลาย,
เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม,
เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรม
สั่งสอนสัตว์ ดังนี้.

พุทธาภิศิตี

(นำ) หันทะ มะย้ง พุทธาภิศิติง กะโรมะ เส.

พุทธะวาระหันตะวะระตาทิคุณา-
ภิกฺยตโต,

สุทธาภิกฺยญาณะกะรฺุณาหิ
สะมาคะตฺตโต,

โพเธสิ โย สุชนะนะตັง

กะมะลั้งวะ สุโร,
วันทามะหัง ตะมะระณัง
สิระสา ชิเนนทัง,

พุทธโธ โย สัพพะปาณีนัง
สะระณัง เขมะมุตตะมัง,
ปะฐะมานุสสติฎฺฐานัง วันทามิ
ตັง สิเรนะหัง,

พุทธัสสะทาหัสสิ ทาโส (ทาสี)* วะ
พุทธโธ เม สามิกิสสะโร,

พุทธโธ ทุกข์สสะ ฆาตา จะ

พระพุทเจ้าประกอบด้วยคุณ
มีความประเสริฐแห่งอรหันต์คุณ
เป็นต้น,

มีพระองค์อันประกอบด้วย
พระญาณและพระกรุณา
อันบริสุทธ์,^๑

พระองค์ใด ทรงกระทำชนที่ดี
ให้เบิกบาน

ดูอาทิตย์ทำบัวให้บาน,
ข้าพเจ้าไหว้พระชินสีห์
ผู้ไม่มีกิเลสพระองค์นั้น
ด้วยเศียรเกล้า,

พระพุทเจ้าพระองค์ใด เป็นสรณะ
อันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย,
ข้าพเจ้าไหว้พระพุทเจ้า
พระองค์นั้น ผู้เป็นที่ตั้ง
แห่งความระลึกองค์ที่หนึ่ง
ด้วยเศียรเกล้า,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทเจ้า
พระพุทเจ้าเป็นนาย
มีอิสระเหนือข้าพเจ้า,
พระพุทเจ้าเป็นผู้กำจัดทุกข์

^๑ บางแห่ง แปลว่า พระองค์ประกอบด้วยพระบริสุทธ์คุณ พระปัญญาคุณ และพระกรุณาคุณ

* ผู้หญิงว่าคำในวงเล็บ (...)

วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,

พุทธัสสาหัง นียยาเทมิ

สระวีริญชีวัตัญจิทัง,

วันทันโตหัง (วันทันตีหัง)*

จะริสสามิ พุทธัสเสวะ สุโพธิตัง,

นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง,

พุทโธ เม สระระณัง ะรัง,

เอเตนะ ลัจจะวัชเชนะ

วัตฺตเมยยัง ลัตถุ สาสะเน,

พุทฺธัง เม วันทะมานะ

(วันทะมานายะ)*

ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,

ลัทเพปิ อันตะรายา เม

มาหะสุจํ ตัสสะ เตชะสา.

และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่

ข้าพเจ้า,

ข้าพเจ้าขอมอบกายถวายชีวิตนี้

แด่พระพุทธเจ้า,

ข้าพเจ้าผู้ให้ว้อยู่ จักประพฤติตาม

ซึ่งความตรัสรู้ดีของพระพุทธเจ้า,

สละอื่นของข้าพเจ้าไม่มี,

พระพุทธเจ้าเป็นสละ

อันประเสริฐของข้าพเจ้า,

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้

ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา

ของพระศาสดา,

ข้าพเจ้าผู้ให้ว้อยู่ซึ่งพระพุทธเจ้า

ได้ชวนชวายนุญใด ในบัดนี้,

อันตรายแม้ทั้งปวง อย่าได้มี

แก่ข้าพเจ้า

ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบกราบแล้วว่า)

กาเยนะ วาจาเย ะ เจตะสา วา,

พุทฺธะ กุกัมมัง ปะกะตัง

มะยา ยัง,

พุทฺโธ ปะภุคคัมหะตุ

อัจจะยันตัง,

กาลันตะเร ลังวะริตุง ะ พุทฺธะ.

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี

ด้วยใจก็ดี,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้า

กระทำแล้วในพระพุทธเจ้า,

ขอพระพุทธเจ้า จงงดซึ่งโทษ

ล่วงเกินอันนั้น,

เพื่อการสำรวมระวังใน

พระพุทธเจ้าในกาลต่อไป.

ธัมมานุสสติ

(บทสวดระลึกถึงพระธรรม)

(นำ) หันตะ มะยัง ธัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

สันทิฏฐิโก,

อะกาลิโก,

เอหิเปสสิโก,

โอปะนะยิโก,

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ.

พระธรรมเป็นธรรมที่

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว,

เป็นธรรมที่พึงเห็นได้ด้วยตนเอง,

เป็นธรรมที่ให้ผลได้ไม่จำกัดกาล,

เป็นธรรมที่ควรกล่าวว่า

ท่านจงมาดูเถิด,

เป็นธรรมที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว,

เป็นธรรมที่ผู้รู้พึงรู้ได้เฉพาะตน

ดังนี้.

ธัมมภาคิฉิตติ

(นำ) หันทะ มะยัง ธัมมภาคิฉิตติง กะโรมะ เส.

สวากขาตตะทาทีคุณะโยคะ-
วะเสณะ เสยโย,

โย มัคคะปากะปะริยัตติ-
วิโมกขะเกโท,

ธัมโม กุโลกะปะตะนา-
ตะทะธาธิธาวิ,

วันทามะหัง ตะมะหะรัง
วะระธัมมะเมตัง,

ธัมโม โย สัพพะปาณีนัง
สะระณัง เขมะนุตตะมัง,
ทุติยานุสสะติภูฐานัง วันทามิ
ตัง สีเรนะหัง,

พระธรรมใด เป็นสิ่งที่ประเสริฐ
เพราะประกอบด้วยคุณ คือ
ความที่พระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นต้น,

เป็นธรรมอันจำแนกเป็น มรรค
ผล ปรียัติ และนิพพาน,

เป็นธรรมทรงไว้ซึ่งผู้ทรงธรรม
จากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรม
อันประเสริฐนั้น อันเป็นเครื่อง
ขจัดเสียซึ่งความมืด,

พระธรรมใด เป็นสรณะ
อันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น
อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึก

องค์ที่สอง ด้วยเศียรเกล้า,

ธัมมัสสาหัทสมิ ทาโส (ทาสี)* วะ
ธัมโม เม สามิกิสสะโร,

ธัมโม ทุกขัสสะ มาตา จะ
วิธตา จะ หิตัสสะ เม,

ธัมมัสสาหัง นียยาเทมิ
สระวีริญชีวัตถัญจัน,

วันทันโตหัง (วันทันตัง)*
จะริตสามี ธัมมัสเสวะ
สุธัมมะตัง,

นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง
ธัมโม เม สระระณัง ะรัง,

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
วิทฺเตยฺยัง สัตถุ สาสะเน,

ธัมมัง เม วันทะมานะ
(วันทะมานายะ)*

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม
พระธรรมเป็นนายมีอิสระเหนือ
ข้าพเจ้า,

พระธรรมเป็นเครื่องกำจัดทุกข์
และทรงไว้ซึ่งประโยชน์
แก่ข้าพเจ้า,

ข้าพเจ้าขอมอบกายถวายชีวิตนี้
แต่พระธรรม
ข้าพเจ้าผู้ให้วอยู่ จักประพฤติตาม
ซึ่งความเป็นธรรมดีของพระธรรม,

สละอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
พระธรรมเป็นสละอันประเสริฐ
ของข้าพเจ้า,

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้
ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา
ของพระศาสดา,

ข้าพเจ้าผู้ให้วอยู่ซึ่งพระธรรม
ได้ชวนขวายนบุญใด ในบัดนี้,

* ผู้หญิงว่าคำในวงเล็บ (...)

ยัง ปุญญัง ประสูติ อธิระ,
ลัทเพปิ อันตะรายา เม
มาหลุง ตัสสะ เตชะสา.

อันตรายแม่ทั้งปวง อย่าได้มีแก่
ข้าพเจ้าด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบกราบแล้วว่า)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา,
ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,
ธัมโม ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,
กาลันตะเร สังวะริตุง วะ ธัมเม.

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี
ด้วยใจก็ดี,
กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้า
กระทำแล้วในพระธรรม,
ขอพระธรรม จงงดซึ่งโทษ
ล่วงเกินอันนั้น,
เพื่อการสำรวมระวังในพระธรรม,
ในกาลต่อไป.

สังฆานุสสติ

(บทสวดระลึกถึงพระสงฆ์)

(นำ) หันตะ มะยัง สังฆานุสสตีนะยัง กะโรมะ เส.

สุปะฏิปันโน ะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,
อุชุปะฏิปันโน ะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,
ญายะปะฏิปันโน ะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

สามีจีปะฏิปันโน ะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,
ยะทิทัง,
จัตตาริ ปุริสะยุคานิ
อัญญะ ปุริสะปุคคะลา,
เอตะ ะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

อายุเนยโย,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้าปฏิบัติดีแล้ว,
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้าปฏิบัติตรงแล้ว,
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้าปฏิบัติเพื่ออุรัธรรม
เป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว,
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้าปฏิบัติสมควรแล้ว,
ได้แก่บุคคลเหล่านี้ คือ,
คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่
นับเป็นรายบุคคล ได้ ๘ บุรุษ,
นั่นแหละ พระสงฆ์สาวกของ
พระผู้มีพระภาคเจ้า,
เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขา
นำมาบูชา,

ปาหุเนยโย,

ทักษิณโย,

อัญชะลิกระณีโย,

อะนุตตะรัง ปุณฺณุกเขตตัง

โลกัสสาตี.

เป็นผู้ควรแก้สัการะที่เขาจัดไว้
ต้อนรับ,

เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน,

เป็นผู้ควรทำอัญชลี,

เป็นเนื่อนานบุญของโลก

ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้.

สังฆากิคีติ

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆากิคีติง กะโรมะ เส.

สัทธัมมะโฆ สุปะฏิปัตติ-
คุณาทิยุตโต,
โยกฺขุฬัพพิโฆ อะริยะปุกคะละ-
สังฆะเสฏฺฐโฐ,
สีลาทิธัมมะปะวะราสะยะกายะ-
จิตโต,
วันทามะหัง ตะมะรียานะ คะณัง
สุสุทฺธัง,
สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง
สระระณัง เขมะมุตตะมัง,
ตะตียานุสสะตฺถิฐานัง วันทามิ
ตัง สิเรนะหัง,
สังฆัสสะหัสสิ ทาโส (ทาสี)* วะ
สังโฆ เม สามิกิสสะโร,

พระสงฆ์ใด ที่เกิดโดย
พระสัทธรรม ประกอบด้วยคุณ
มีความปฏิบัติดี เป็นต้น
เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคล
ผู้ประเสริฐแปลจําพวก,
มีกายและจิต อันอาศัยธรรม
มีศีล เป็นต้น อันบรร,
ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริยเจ้าทั้ง
หลายนั้น ผู้บริสุทธิ์ด้วยดี,
พระสงฆ์หมู่ใด เป็นสรณะ
อันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย,
ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมื่อนั้น
ผู้เป็นที่ตั้งแห่งความระลึก
องค์ที่ตาม ด้วยเศียรเกล้า,
ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระสงฆ์
พระสงฆ์เป็นนาย มีอิสระเหนือ
ข้าพเจ้า,

* ผู้หญิงว่าคำในวงเล็บ (...)

สังโฆ ทุกข์สละ ฆาตา จะ
วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,
สังฆัสสาหัง นียยาเทมิ
สระวีรวิญญิตัญจิทัง,
วันทันทโตหัง (วันทันทตีหัง)*
จะริสตามิ
สังฆัสโสปะฏิปันนะตัง,
นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง
สังโฆ เม สระระณัง ะรัง,
เอเตนะ ลัจจะวัชเชนะ
วัตเตมยยัง สัตถุ สาสะเน,
สังฆัง เม วันทะมานะ
(วันทะมานายะ)*
ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิระ,
สัพเพปิ อันตะรายา เม มาहेสุ
ตัสสะ เตชะสา.

พระสงฆ์เป็นผู้กำจัดทุกข์
และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่
ข้าพเจ้า,
ข้าพเจ้าขอมอบกายถวายชีวิตนี้
แด่พระสงฆ์,
ข้าพเจ้าผู้เฝ้าอยู่
จักประพฤติตาม
ซึ่งความปฏิบัติดีของพระสงฆ์,
สละอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
พระสงฆ์เป็นสรณะอันประเสริฐ
ของข้าพเจ้า,
ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้
ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา
ของพระศาสดา,
ข้าพเจ้าผู้เฝ้าอยู่ซึ่งพระสงฆ์
ได้ชวนชวายนุญใด ในบัดนี้,
อันตรายแม้ทั้งปวง อยาได้มีแก่
ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบกราบแล้วว่า)

* ผู้หญิงว่าคำในวงเล็บ (...)

กาเยนะ วาจาเย วัระ เจตะสา วา, ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี
ด้วยใจก็ดี,
สังฆะ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง, กรรมนำดีเทียบอันใดที่ข้าพเจ้า
กระทำแล้วในพระสงฆ์,
สังโฆ ปะภูคคัณหะตุ อัจจะยันตัง, ขอพระสงฆ์ จงงดซึ่งโทษล่วงเกิน
อันนั้น,
กาลันตะเร สังวะริตฺตุง วัระ สังฆะ. เพื่อการสำรวมระวังในพระสงฆ์
ในกาลต่อไป.

(จบทำวัตรเย็น)

ต่อจากนี้ จะมีการสวดมนต์บทต่าง ๆ สลับกันไปในแต่ละวัน
ตามระเบียบของวัดนั้น ๆ และจะปิดท้ายด้วยบทกรวดน้ำ อิมินา...

ชุมนุมเทวดา

สระรัชชัง สะเสนัง สะพันฐง นะรินทัง
ประริตตานุกาโว สะทา รักกะตุติ
พระริตวานะ เมตตัง สะเมตตา ภาพันตา
อะวิกขิตตะจิตตา ประริตตัง ภาณันตุ

ลักเค กาเม จะ รูเป คิริลิตะระตะภู จันตะลิกเข วิมานะ, ทีเป รัฏฐะ จะ คาเม
ตะรุวะนะคะหะเน เคหะวัตถุมหิ เขตเต, ภูมา จายันตุ เทวา ชะละละละวิสะเม
ยักกะคันธัพพะนาคา, ตัญญันตา สันติเก ยัง มุนิวะระวะจะนัง สาธะโว เม
สุณันตุ, รัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา, รัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา,
รัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา

คำแปล

ขอเชิญท่านผู้เจริญทั้งหลาย จงมีเมตตา แผ่เมตตาจิตไปว่า
ขออานุภาพพระปริตรจงคุ้มครองรักษาพระมหากษัตริย์ ผู้เป็นใหญ่ใน
หมู่ชน พร้อมทั้งสิริราชสมบัติ อีกทั้งพระประยูรญาติและเสนาอำมาตย์
ทุกเมื่อ อย่ามีจิตฟุ้งซ่าน สวดพระปริตรกันเถิด

ขอเชิญเทวดาทั้งหลายในรอบจักรวาล จงมาประชุมกันในที่นี้
ขอเชิญฟังพระสัทธรรมของพระมุนีเจ้าพระผู้ทรงชี้ทางสวรรค์และ
นิพพานเถิด

ขอเชิญเทวดาทั้งหลายผู้สิงสถิต ณ สวรรค์ชั้นกามภพ
ชั้นรูปภพ อีกทั้งเทวดาผู้สิงสถิตอยู่บนยอดเขา ที่หุบผา ที่วิมาน บนอากาศ
และภุมมเทวดาทั้งหลายผู้สิงสถิตในทวีป แคว้น แคว้น หมู่บ้าน ต้นไม้

ป่ารกชัฏ บ้านเรือน และไร่นา ทั้งบรรดายักษ์ คนธรรพ์ และนาคร
ผู้สาธุชนซึ่งสิงสถิตอยู่ในน้ำ บนบก ที่ลุ่ม ที่ดอน ที่ใกล้เคียง จงมาชุมนุมกัน
ฟังพระดำรัสแห่งพระมุนีเจ้าผู้ประเสริฐเถิด

ท่านผู้เจริญทั้งหลาย บัดนี้เป็นเวลาฟังธรรม

ท่านผู้เจริญทั้งหลาย บัดนี้เป็นเวลาฟังธรรม

ท่านผู้เจริญทั้งหลาย บัดนี้เป็นเวลาฟังธรรม

นอบน้อมพุทธคุณ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะฯ (ว่า ๓ ครั้ง)

คำแปล

ขอนอบน้อม

แด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

ขอนอบน้อม

แด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

ขอนอบน้อม

แด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้นฯ

ไตรสรณคมน์

พุทฺธัง สาระถนัง คัจฉามิ

ธัมมํ สาระถนัง คัจฉามิ

สังฆัง สาระถนัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สาระถนัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมํ สาระถนัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ สังฆัง สาระถนัง คัจฉามิ

ตติยัมปิ พุทฺธัง สาระถนัง คัจฉามิ

ตติยัมปิ ธัมมํ สาระถนัง คัจฉามิ

ตติยัมปิ สังฆัง สาระถนัง คัจฉามิ

คำแปล

ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง

ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรมเป็นที่พึ่ง

ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์เป็นที่พึ่ง

แม้วาระที่ ๒ ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง

แม้วาระที่ ๒ ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรมเป็นที่พึ่ง

แม้วาระที่ ๒ ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์เป็นที่พึ่ง

แม้วาระที่ ๓ ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง

แม้วาระที่ ๓ ข้าพเจ้าขอถึงพระธรรมเป็นที่พึ่ง

แม้วาระที่ ๓ ข้าพเจ้าขอถึงพระสงฆ์เป็นที่พึ่ง

นมะการะสัทธิตาธา

สัมพุทเธ อัญญะวีลัญจะ
ปัญจะสะตะสะหัตตานิ
เตสัง รัมมัญจะ สังขัญจะ
นมะการานุภาเวนะ
อะเนกา อันตะรายาปี

สัมพุทเธ ปัญจะปัญญาลัญจะ
ตะสะสะตะสะหัตตานิ
เตสัง รัมมัญจะ สังขัญจะ
นมะการานุภาเวนะ
อะเนกา อันตะรายาปี

สัมพุทเธ นะวุตตะระสะเต
วีสะติสะตะสะหัตตานิ
เตสัง รัมมัญจะ สังขัญจะ
นมะการานุภาเวนะ
อะเนกา อันตะรายาปี

ทวาทะลัญจะ สะหัตสะเก
นะมามิ ลีระสา อะหัง
อาทะเรนะ นะมามิหัง
หัตตวา ลัพเพ อุปัททะเว
วินัสสันตุ อะเสสะโต

จะตุวีสะติสะหัตสะเก
นะมามิ ลีระสา อะหัง
อาทะเรนะ นะมามิหัง
หัตตวา ลัพเพ อุปัททะเว
วินัสสันตุ อะเสสะโต

อัญญะจัตตาฬีสะสะหัตสะเก
นะมามิ ลีระสา อะหัง
อาทะเรนะ นะมามิหัง
หัตตวา ลัพเพ อุปัททะเว
วินัสสันตุ อะเสสะโต

คำแปล

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้า ๕๑๒,๐๒๘ พระองค์
ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรมและพระสงฆ์ของพระสัมพุทธเจ้า
ทั้งหลายเหล่านั้นโดยเคารพ ด้วยอาณุภาพแห่งการทำความนอบน้อม
ของจงขจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งปวง แม้อันตรายเป็นอันมากก็จงพินาศไป
โดยสิ้นเชิง

หมายเหตุ หนึ่ง บทสัมพุทเธนี้ เชื่อกันสืบมาว่าแต่งตามคติมหายาน ครั้งหนึ่ง สมเด็จพระมหาสมณเจ้า
กรมพระยาวชิรญาณวโรรสได้โปรดให้ใช้บทนมะการสัทธิตาแทน แต่บางแห่งยังคงใช้บทสัมพุทเธอยู่

ข้าพเจ้าขออนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้า ๑,๐๒๔,๐๕๕ พระองค์
ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรมและพระสงฆ์ของพระสัมพุทธเจ้า
ทั้งหลายเหล่านั้นโดยเคารพ ด้วยอานุภาพแห่งการทำความนอบน้อม
ของขจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งปวง แม้อันตรายเป็นอันมากก็จงพินาศไป
โดยสิ้นเชิง

ข้าพเจ้าขออนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้า ๒,๐๔๘,๑๐๙ พระองค์
ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรมและพระสงฆ์ของพระสัมพุทธเจ้า
ทั้งหลายเหล่านั้นโดยเคารพ ด้วยอานุภาพแห่งการทำความนอบน้อม
ของขจัดเสียซึ่งอุปัทวะทั้งปวง แม้อันตรายเป็นอันมากก็จงพินาศไป
โดยสิ้นเชิง

นะมะการะสีทิตาถา (ใหม่)

โย จักขุมา โมหะมะลาปะกัฏฐโฐ
สามัง วะ พุทโธ สุคะโต วิมุตโต
มารัสสะ ปาสา วินิโมจะยันโต
ปาเปลิ เขมัง ชะนะตัง วิเนยยัง.
พุทฺธัง ะรันตัง สีระสา นะมามิ
โลกัสสะ นาถัญจะ วินายะกัญจะ
ตันเตชะสา เต ชะยะสีทิติ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ.
ธัมโม ะโรช โย วियะ ตัสสะ สัตถุ
ทัสเสสิ โลกัสสะ วิสุทฺธิมคคัง
นियยานิโก ธัมมะระรัสสะ ฐาโร

สาตาวะโห สันติกะโร สุฉินโณ.
ธัมมัง วรรันตัง สิริस्ता นะมามิ
โมหัพปะทาลัง อุปะสันตะทาหัง
ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ.

สัทธัมมะเสนา สุคะตานุโค โย

โลกัสสะ ปาปุปะกิเลสะเซธา
สันโต สะยัง สันตินิโยชะโก จะ
สวากขาตะธัมมัง วิทิตัง กะโรติ.
สังฆัง วรรันตัง สิริस्ता นะมามิ
พุทธานุพุทฺธัง สะมะสีละทิฏฐิจัง
ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ.

คำแปล

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงมีพระจักษุ ขจัดมลทินคือโมหะแล้ว
ตรัสรู้ด้วยพระองค์เอง เสด็จไปได้แล้ว พ้นไปแล้ว (จากกิเลส) ทรง
เปลื้องหมู่ชนอันเป็นเวไนยสัตว์จากบ่วงมาร ทำให้ถึงความเกษม ข้าพเจ้า
ขอนมัสการพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ผู้เป็นที่พึ่ง และเป็นผู้นำของสัตว์
โลกพระองค์นั้นด้วยเศียรเกล้า ด้วยเดชพระพุทธเจ้านั้น ขอชัยชนะ
และความสำเร็จจงมีแก่ท่าน และขอให้อันตรายทั้งปวงจงพินาศไป

พระธรรม อันเป็นดุจธงชัยแห่งพระศาสดาพระองค์นั้น แสดง
หนทางแห่งความบริสุทธิ์แก่สัตว์โลก นำสัตว์ออกจากทุกข์ คຸ້ມครอง
ผู้ทรงธรรมที่บุคคลประพลุดิถีแล้ว ย่อมนำความสำราญก่อให้เกิด

ความสงบ ข้าพเจ้าขอนมัสการพระธรรมที่ทำให้ลายโมหะระงับความ
เร่าร้อนนั้นด้วยเตียรเกล้า ด้วยเดชพระธรรมนั้น ขอชัยชนะและความ
สำเร็จจงมีแก่ท่าน และขอให้อันตรายทั้งปวงจงพินาศไป

พระสงฆ์ ผู้เป็นเสนาประกาศพระสัทธรรม ดำเนินรอยตาม
พระสุคตเจ้า ชนะอุปกิเลสอันหยาบช้าแห่งโลก เป็นผู้สงบเองด้วย
ประกอบผู้อื่นไว้ในความสงบด้วย กระทำพระธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสไว้ดีแล้วให้แจ่มแจ้ง ข้าพเจ้าขอนมัสการพระสงฆ์ผู้ตรัสรู้ตาม
พระพุทธรเจ้า มีศีลและทิวาฐิเสมอกันนั้นด้วยเตียรเกล้า ด้วยเดชพระ
สงฆ์นั้น ขอชัยชนะและความสำเร็จจงมีแก่ท่าน และขอให้อันตราย
ทั้งปวงจงพินาศไป

นะโมการะอัญญะกะคาถา (นะโม ๘ บท)

นะโม อระระหะโต สัมมา-
นะโม อุตตะมะธัมมัสสะ
นะโม มะหาสังฆัสสาปิ
นะโม โอมายัตถัสสะ
นะโม โอมะกาตัสสะ
นะโมการิปปะกาเวนะ
นะโมการานุกาเวนะ
นะโมการัสสะ เตเชนะ

สัมพุทฺธัสสะ มะเหลิโน
สวากขาตัสสะ เตนิระ
วิสุทฺธะสีละทิวาฐิโน
ระตะนัตถัสสะ สาธุกััง
ตัสสะ วัตถุตถัสสะปิ
วิคัจฉันตุ อุปัททวา
สุวัตถิ โหตุ สัพพะทา
วิริมี โหมิ เตชะวา

คำแปล

ขอนอบน้อมแด่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้แสวงหา
ประโยชน์อันยิ่งใหญ่

ขอนอบน้อมแด่พระธรรมอันสูงสุดในศาสนานี้ที่พระผู้มีพระ
ภาคเจ้าพระองค์นั้นตรัสไว้ดีแล้ว

ขอนอบน้อมแด่พระสงฆ์หมู่ใหญ่ ผู้มีศีลและทิวฐิอันบริสุทธิ์
การนอบน้อมแด่พระรัตนตรัยที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า อ (ย่อมาจาก
อรหัต สมมาสมพุทฺธสฺส) อุ (ย่อมาจาก อุตฺตมธมฺมสฺส) ม (ย่อมาจาก
มหาสงฺฆสฺส) เป็นการดี

ขอนอบน้อมแด่พระรัตนตรัยทั้ง ๓ นั้น อันล่วงพ้นโทษ
ต่ำช้าด้วยอำนาจแห่งการนอบน้อม ขออุปัทวะทั้งหลายจงพินาศไป ด้วย
อานุภาพแห่งการนอบน้อม ขอความสวัสดิ์จึงมีตลอดกาลทุกเมื่อ
ด้วยเดชแห่งการนอบน้อม ขอเราจะมีเดชในมงคลพิธิเกิด

บทขัดตำนาน

เย สันตา สันตะจิตตา ทิสระระณะระระณา เอตละ โลกัันตะเร วา
ภุมมาภุมมา จะ เทวา คุณะคะณะคะหะนัพยาวะฐา สัพพะกาลัง เอเต อายันตุ
เทวา วัระระณะระกะมะเย เมรุราเช วัระสันโต สันโต สันโต สะเหตุง มุนิ-
วัระวัระจะนัง โสตุมัคคัง สะมัคคังฯ

สัพเพสุ จักกะวาเพสุ
ยัง อัมहेหิ กะตัง ปุญญัง
สัพเพ ตัง อานุโมทิตวา
ปะมาทะระหิตา โหนตุ
สาสะนัสสะ จะ โลกัสสะ
สาสะนัมปิ จะ โลกัญจะ
สัทธิง โหนตุ สุขี สัพเพ
อะนีมา สุมะนา โหนตุ

ยักขา เทวา จะ พรัหมุโน
สัพพะสัมปัตติสาธะกัง
สะมัคคา สาสะเน ระตา
อารักขาสู วิเสสะโต
วุฑฒี ภาวะตุ สัพพะทา
เทวา รักขันตุ สัพพะทา
ปะริวารเหิ อัตตะโน
สะหะ สัพเพหิ ญาคติภา

คำแปล

ขออัญเชิญเทวดาทั้งหลาย ทั้งภุมมเทวดาและมีใช้ภุมมเทวดา ซึ่งเป็นผู้มีจิตใจสงบ มีสมณตริยเป็นสรณะ ขวนขวายที่จะถือสิ่งที่เป็นประโยชน์อยู่ตลอดเวลาทุกเมื่อ ในโลกนี้และในโลกอื่น รวมทั้งเทวดาทั้งหลายที่เป็นสัตบุรุษผู้สงบซึ่งสถิต ณ ภูเขาเมรุราชอันล้วนด้วยทอง ที่ประเสริฐ จงมาพร้อมเพียงกันฟังพระดำรัสของพระมุนีเจ้าผู้ประเสริฐ ซึ่งเป็นคำล้ำเลิศประกอบด้วยเหตุผลเกิด

ขอบรรดาอัยกษ์ เทวดา และพรหมทั้งหลายทั่วทุกสากลจักรวาล จงพร้อมใจกันอนุโมทนาบุญ ที่ให้สำเร็จสมบัติทั้งปวงที่พวกข้าพเจ้า ได้กระทำแล้ว จงยินดีในพระศาสนา อย่าได้ประมาท โดยเฉพาะในการ คຸ້ມครองรักษา

ขอความเจริญจงมีแก่พระศาสนาและชาวโลกตลอดเวลาทุกเมื่อ ขอเหล่าเทวดาจงคຸ້ມครอง รักษาพระศาสนาและชาวโลกตลอดเวลาทุกเมื่อเกิด

ขอทุกท่านพร้อมทั้งบริวารของตน จงมีความสุข อย่าได้มีทุกข์ มีจิตใจสบาย พร้อมกับหมู่ญาติเกิด

บทขัณฑ์มังคะละสูตร

ยัญจะ ๕ ทวาทะสะ วัสสาณิ	จินตะยิงสุ สะเทวะกา
จิรัสสัง จินตะยันทาปี	เนวะ ชานิงสุ มังคะลัง
จักกะวาพะสะหัสเสสุ	ทะสะสุ เยนะ ตัตตะกัง
กาลัง โกลาหะลัง ชาตัง	ยาวะ ๕ พรหมะนิเวสะนา
ยัง โลกะนาโถ เทเสสิ	สัพพะปาปะวินาสะนัง
ยัง สุตวา สัพพะทุกเขหิ	มุจันตาสังขิยา นะรา
เอวะมาทิกุญเปตัง	มังคะลันตัมกะณามะ เหา

คำแปล

มนุษย์พร้อมทั้งเทวดา พวกกันคิดหามงคลมาตลอดเวลา ๑๒ ปี แม้คิดหากันอยู่เป็นเวลาช้านาน ก็ยังไม่รู้มงคลใดเลย ตลอดเวลานั้นได้เกิดโกลาหลไปทั่วหมื่นจักรวาลจนถึงพรหมโลก พระโลกนาถทรงแสดงมงคลไดอันเป็นเครื่องบำบัดบาปทั้งปวง นรชนทั้งหลายนับไม่ถ้วนครั้งฟังมงคลได้แล้วจะพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้ เราทั้งหลายจะสวดมงคลนั้นอันประกอบด้วยคุณมีอาทิดังกล่าวนี

มังคะละสูตร

เอวัมเม สุตังฯ เอกัง สมะยัง ภะคะวา สāvātibhīyā viharasati chet-
vane anāḍapīḍhikāssasā āramhā aḍḍa bhā añjāyāyāsa tawāsa aḍḍhikān-
tāyā rātibhā aḍḍhikānāḍāḍāḍā gāḍḍakāpāpā chetvānāñjā āgāḍḍā^๕
ภะคะวา เตนุปะสังกะมิ อุปะสังกะมิ^๕ตวา ภะคะวันตัง อะภิวาเทตวา เอกะมันตัง
อัญญาสิฯ เอกะมันตัง จูฑา bhā sā tawāsa ภะคะวันตัง คาถายะ อังฆะภาสิฯ

พะหุ เทวา มะนุสสา จะ
อากังขะมานา โสถถานัง

อะเสวะนา จะ พาลานัง
ปุชา จะ ปุชชะนียานัง

ปะภุฑูปะเทสะวาโส จะ
อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ

พาทุสัจจัญจะ สิปปัญจะ
สุภาสิตา จะ ยา วาจา

มาตาปิตุอุปัฏฐานัง
อะนาคุลา จะ กัมมันตา

ทธานัญจะ ธัมมะจะรียา จะ
อะนะวัชชานิ กัมมานิ

อาระตี วีระตี ปาปา
อัปปะมาโท จะ ธัมเมสุ

การะโว จะ นีวาโต จะ
กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง

ขันตี จะ โสวะจัสสะตา
กาเลนะ ธัมมะสากัจฉา

มังคะลานิ อะจินตะยุง
๕
พुरुฑิ มังคะละมุตตะมังฯ

ปīḍhikānāñjāḍā ḍāḍā
เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ

ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา
เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ

วินะโย จะ สุลลิกขิโต
เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ

ปุตตะทารัสสะ สังคะโห
เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ

ญูฑะกานัญจะ สังคะโห
เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ

มัจชะปานา จะ สัญญะโม
เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ

สันตุฎฐี จะ กะตัญญูตา
เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ

สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง
เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ

ตะโป จะ พรหมจะริยัญจะ
นิพพานะสังฆิกิริยา จะ
มุจฺจิสฺส โลกะธัมเมหิ
อะโสกัง วิระชัง เขมัง
เอตาทิสานิ กัตวานะ
สัพพัตถะ โสถลึง คัจฉันติ

อะริยะสังฆานะ ทัสสะนัง
เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ
เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
สัพพัตถะมะปะราชาธา
ตันเตสัง มังคะละมุตตะมันติฯ

คำแปล

ข้าพเจ้า (พระอานนท์) สดับมาดังนี้ สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ เขตวันมหาวิหาร อารามของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ใกล้กรุงสาวัตถี เมื่อล่วงปฐมยาม เทวดาองค์หนึ่ง มีรัศมีงดงามยิ่งนัก ทำพระเชตวันให้สว่างไสวเข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ถวายอภิवाทแล้วยืนอยู่ ณ ที่สมควรข้างหนึ่ง ทูลถามพระพุทธเจ้าว่า เทวดาและมนุษย์จำนวนมาก เมื่อปรารถนาความสวัสดิ์ พวกกันคิดค้นหามงคลทั้งหลาย ขอพระองค์จงตรัสบอกด้วยเถิดว่า อะไรเป็นมงคลสูงสุด

(พระพุทธเจ้าตรัสตอบว่า)

การไม่คบคนพาล การคบบัณฑิต การบูชาคนที่ควรบูชา
นี้เป็นมงคลสูงสุด

การอยู่ในถิ่นที่เหมาะสม ความมีสติเป็นทุนเดิม การตั้ง
ตนไว้ชอบ นี่เป็นมงคลสูงสุด

ความคงแก่เรียน ความมีศิลปวิทยา ความมีวินัย วาจาสุภาพ
นี้เป็นมงคลสูงสุด

การเลี้ยงดูมารดาบิดา การสงเคราะห์บุตร การสงเคราะห์
ภรรยา การทำงานไม่คั่งค้าง นี่เป็นมงคลสูงสุด

การให้ทาน การประพาศิทธิธรรม การสงเคราะห์ญาติ การทำงานสุจริต นี้เป็นมงคลสูงสุด

การงดเว้นจากความชั่ว การไม่ดื่มน้ำเมา ความไม่ประมาทในธรรม นี้เป็นมงคลสูงสุด

ความเคารพ การเจียมตัว ความสันโดษ ความกตัญญู การฟังธรรมตามกาลอันเหมาะสม นี้เป็นมงคลสูงสุด

ความอดทน ความเป็นคนอ่านสอนง่าย การพบเห็นสมณะ การสนทนาธรรมตามกาล นี้เป็นมงคลสูงสุด

ความเพียร การประพาศิทธิพรหมจรรย์ การเห็นอริยสัจ การทำพระนิพพานให้แจ้ง นี้เป็นมงคลสูงสุด

จิตของผู้ที่ถูกโลกธรรมกระทบแล้วไม่หวั่นไหว จิตไม่เศร้าโศก จิตปราศจากกิเลส จิตเกษมปลอดภัย นี้เป็นมงคลสูงสุด

เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย กระทำมงคล ๓๘ ประการ ดังที่กล่าวมาแล้ว จะเป็นผู้ไม่พ่ายแพ้ ในที่ทั้งปวง ย่อมถึงความสวัสดิ์ในทุกสถานที่ ชื่อนั้นเป็นมงคลสูงสุดของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายเหล่านั้น ดังนี้แล

บทขัณฑ์ระตะนะสูตร

ปะณิธานะโต ปฎุจายะ ตะถาคะตัสสะ ทะสะ ปาระมียो ทะสะ อุปะปาระมียो ทะสะ ปะระมัตถะปะระมียोติ สะมะติงสะ ปาระมียो ปุเรตวา ปัญจะ มะหาปะริจจาเค ติสโส จะรียา ปัจฉิมัพพะเว คัพภาวักกัณติง ชาติง อะภินิกกะมะนัง ปะธานะจะรียัง โภธิปัลลังเก มาระวิชะยัง สัพพัญญูตะ ญาณูปปะฏิเวรัง รัมมะจักกัปปะวัตตะนัง นะวะ โลกุตตะระระรัมเมติ สัพเพปิเม พุทธะคฺเณ อาวัชชิตวา เวสาลียา ตีสู ปาการันตะเรสุ ตियามะรัตติง ปะริตตัง กะโรนโต आयัสมา อาหนันตฺเตโร วิยะ การุญญะจิตตัง อุปัฏฐะเปตวา

โกฏิสระตะสะหัสเสสุ
ยัสถาณัมประภูคคณ्हันติ
โรคามะนุสสะทุพภิกขะ
ชิปะมะันตะระธาเปลี

จักกะวาเพสุ เทวะตา
ยัญจะ เวสาลียัมปุเร
สัมภูตันตวิธัมภะยัง
ปะริตตันตัมภะณามะ เหา

คำแปล

เทวดาทิ้งหลายในแสนโกฏิจักรวาล ยอมรับความศักดิ์สิทธิ์
ของปริตรใด และปริตรใดระงับภัย ๓ ประการ ที่เกิดจาก (๑) โรค
(๒) อมนุษย์ (๓) ชั่วยากหมากแพง ในนครไพศาลีได้อย่างรวดเร็ว
พวกเราจึงจัดจิตประกอบด้วยความกรุณาแล้วสวดปริตรนั้น เหมือน
กับที่ท่านพระอานนท์ได้ระลึกถึงพระพุทธรูปทั้งหลายของพระตถาคต
ตั้งแต่ทรงปรารถนาพระโพธิญาณ คือ ทรงบำเพ็ญพระบารมี ๑๐
พระอุปัชฌาย์ ๑๐ พระปรมัตถบารมี ๑๐ ให้บริบูรณ์ครบพระบารมี ๓๐
ถ้วน ทรงบำเพ็ญมหาบริจาต ๕ ประการ จริยา ๓ ประการ การเสด็จ
ลงสู่พระครรภ์ในภพสุดท้าย ประสูติ การเสด็จมหาภิเนษกรรม
การทรงบำเพ็ญความเพียร การชนะมาร แล้วตรัสรู้พระสัพพัญญุตญาณ
โพธิบัลลังก์ การแสดงธัมมจักกัปปวัตตนสูตร และโลกุตตรธรรม ๙
ประการ แม้ทั้งปวงเหล่านี้แล้วสวดปริตรทั้งคืนตลอด ๓ ยาม
ในระหว่างกำแพง ๓ ชั้นของนครไพศาลีจะนั้นเกิด

ระตะนะสูตร

ยานีระ ภูตานี สะมาคะตานี

ภุมมานิ วา ยานิวะ อันตะลิกเข

สัพพะวะ ภูตา สุมะนา ภาวันตุ

อะโถปี สักกัจจะ สุณันตุ ภาสิตัง

ตัสมา หิ ภูตา นิสามะละ สัพพะ

เมตตัง กะโรละ มานุสสิยา ปะชายะ
 ทิวา จะ รัตโต จะ หารันติ เย พะลิง
 ตัสมา หิ เน รักขะละ อัมปะมัตตาฯ
 ยังกิญจิ วิตตัง อีระ วา หุรัง วา
 ลักเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณัตตัง
 นะ โน สะมัง อตฺถิ ตะถาคะเตนะ
 อิทัมปิ พุทฺเธ ระตะนัง ปะณัตตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตฺถิ โทสุฯ
 ขะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณัตตัง
 ยะทฺชณะคา ลักยะมุณี สะมาหิโต
 นะ เตนะ รัมเมนะ สะมัตถิ กิญจิ
 อิทัมปิ รัมเม ระตะนัง ปะณัตตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตฺถิ โทสุฯ
 ยัมพุทฺธะเสฏฺฐโฐ ปะริวิณณะยิ สุจิง
 สะมาธิมานันตะริกัญญะมาหุ
 สะมาธินา เตนะ สะโม นะ วิชชะติ
 อิทัมปิ รัมเม ระตะนัง ปะณัตตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตฺถิ โทสุฯ
 เย ปุคคะลา อัญฺฐะ สะตัง ปะลัญฺฐา
 จัตตารี เอตานิ ยุกานิ โหนติ
 เต ทักขิณะยา สุคะตัสสะ สาวะกา
 เอเตสุ ทินนานิ มะหัพพะลानी
 อิทัมปิ สัจเจ ระตะนัง ปะณัตตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตฺถิ โทสุฯ

เย สุประยุตตา มนะสา ทัพเพนะ
นิกคามิโน โคตะมะสาสะนัมหิ
เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิคฺขะ
ลัทธา มุธา นิพพุตัง ภูญชะมานา
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ

ยะถินทะชีโล ปะฐะเววัง ลีโต ลียา
จะตุพภิ วาเตภิ อะสัมปะกัมปิโย
ตะถุปะมัง สัปปริสัง วะทามิ
โย อะริยะสัจจანი อะเวจจะ ปัสสะติ
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ

เย อะริยะสัจจანი วิภาวะยันติ
คัมภีระปัญญะนะ สุเทสิตานิ
ภิกฺขุจาปี เต โหนติ ภูสัปปะมัตตา
นะ เต ภาวัง อัญญะมะมาทียันติ
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ

สะหาวัสสะ ทัสสะนะสัมปะทาเย
ตะยัสสุ ฐัมมา ชะหิตา ภาวันติ
สักกายะทีฏฐิ วิจิกจิจิตฺถุจะ
สีสัพพะตัง วาปี ยะทัตถิ ภิกฺขุ
จะตุหะปาเยหิ จะ วิปะมุตโต
ณะ จากิฐานานิ อะภัพโพ กาทุง

อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ
 กิญาปิ โส กัมมัง กะโรติ ปาปะกัง
 กาเยนะ วาจาบุททะ เจตะสา วา
 อะภัพโพ โส ตัสสะ ปะภิจจะทาเย
 อะภัพพะตา ทิฏฐะปะทัสสะ วุตตา
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ
 ะนัปปะคุมเพ ยะถา ผุสสิตักเค
 คิมหณะมาเส ปะฐะมัสสัง คิมเห
 ตะถูปะมัง ธัมมะวะรัง อะเทสะยิ
 นิพพานะคามิง ปะระมัง หิตายะ
 อิทัมปิ พุทธะ ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ
 ะโร ะรัญญุ ะระโท ะระหะโร
 อะนุตตะโร ธัมมะวะรัง อะเทสะยิ
 อิทัมปิ พุทธะ ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ
 ชีนัง ปุราณัง นะวัง นัตถิ สัมภะวัง
 วิรัตตะจิตตายะติเก กะวัลลิมัง
 เต ชีณะพีชา อะวิรุพหิฉันทา
 นิพพันติ ธีรา ยะถายัมปะทีโป
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ

คำแปล

(พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า) กุฎทั้งหลาย ทั้งที่อยู่บนพื้นดิน และในอากาศ ที่มาประชุมกัน ณ ที่นี้ จงมีน้ำใจอันดี เชิญสดับ คำกล่าวต่อไปนี้ โดยเคารพ

กุฎทั้งหลายเอ๋ย พวกท่านจงฟัง จงสร้างมิตรไมตรีกับมนุษย์ ทั้งหลาย พวกมนุษย์เหล่าใดนำพลีกรรมมาบวงสรวงในกลางวันและ กลางคืน ท่านทั้งหลายจงรักษาคุ้มครองมนุษย์เหล่านั้น โดยไม่ประมาท

ทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือรัตนะประณีตอันใดในโลกนี้ และโลกอื่น หรือในสรวงสวรรค์ทุกชั้น ทรัพย์หรือรัตนะนั้นจะเสมอ เหมือนพระตถาคตไม่มีเลยรัตนะคือพระพุทธรูปเจ้าเป็นของประณีตเช่นนี้ ด้วยสัจจะข้อนี้ ขอความสวัสดิ์จงมี

พระธรรมใดที่ปราศจากกิเลส ปราศจากราคะ เป็นอมตะ ประณีต ที่พระศากยมุณีพุทธรูปเจ้าทรงมีจิตเป็นสมาธิบรรลุแล้ว พระธรรมนั้นห้ามสิ่งใด ๆ เสมอเหมือนไม้ รัตนะคือพระธรรม เป็นของประณีตเช่นนี้ ด้วยสัจจะข้อนี้ ขอความสวัสดิ์จงมี

สมาธิใดที่พระพุทธรูปเจ้าผู้ประเสริฐตรัสสรรเสริญว่าเป็น อานันตริกสมาธิ ห้ามสมาธิอื่นใดเสมอเหมือนไม้ รัตนะคือพระธรรม เป็นของประณีตเช่นนี้ ด้วยสัจจะข้อนี้ ขอความสวัสดิ์จงมี

พระอริยบุคคล ๘ ที่สัตบุรุษสรรเสริญ จัดเป็น ๔ คู่ ท่านเหล่านั้นเป็นสาวกของพระสุคตเจ้า ควรแก่การทำบุญ ทานที่ ถวายแก่พระอริยบุคคล ๘ นั้น มีผลมาก รัตนะคือพระสงฆ์เป็นของ ประณีตเช่นนี้ ด้วยสัจจะข้อนี้ ขอความสวัสดิ์จงมี

พระอริยบุคคลเหล่าใดในศาสนาของพระโคตมพุทธเจ้า มีความขยันชวนชวายเป็นดี มีจิตมั่นด้วยสมาธิ ไม่มีความใคร่ พระอริยบุคคลเหล่านั้นได้บรรลุอรหัตต์ บรรลุอมตธรรม ได้เสวยความดับกิเลสโดยเปล่า ๆ (โดยไม่ต้องซื้อหา) รัตนะคือพระสงฆ์เป็นของประณีตเช่นนี้ ด้วยสัจจะข้อนี้ ขอความสวัสดีจงมี

สัตบุรุษ (คือพระโสดาบัน) ผู้หยั่งรู้อริยสัจ เราตถาคตกล่าวว่า เป็นผู้มีความเห็นไม่คลอนแคลน ดุจดั่งเสาหลักเมืองที่ฝังลงดินลึกกลมพัดมาจากทิศทั้ง ๔ ไม่อาจทำให้ขยับเขยื้อนได้ฉะนั้น รัตนะคือพระสงฆ์เป็นของประณีตเช่นนี้ ด้วยสัจจะข้อนี้ ขอความสวัสดีจงมี

พระอริยบุคคลผู้เห็นแจ้งอริยสัจ ๔ ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ดีแล้ว แม้จะยังเป็นผู้ประมาทโดยมาก ย่อมมาเกิดอีกอย่างมาก ๗ ชาติ รัตนะคือพระสงฆ์เป็นของประณีตเช่นนี้ ด้วยสัจจะข้อนี้ ขอความสวัสดีจงมี

พร้อมกับการบรรลุโสดาปัตติมรรคพระโสดาบันละสังโยชนได้ ๓ ประการ คือ สักกายทิฐิ (ความยึดมั่นในตัวตน) วิภิกขมา (ความถึงเลสูงส่ง) สีสัพพตปรามาส (ความยึดมั่นในศีลและพรต) เป็นผู้พ้นจากอบาย ๔ (คือ นรก เปรต อสุรกาย กำเนิดสัตว์เดรัจฉาน) และไม่ทำอนันตริยกรรม ๖ (คือ ฆ่าพ่อ ฆ่าแม่ ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนพระโลหิตห้อขึ้น ทำสงฆ์ให้แตกกัน และไปนับถือศาสนาอื่น) รัตนะคือพระสงฆ์ เป็นของประณีตเช่นนี้ ด้วยสัจจะข้อนี้ ขอความสวัสดีจงมี

พระโศดาบัน แม้จะทำชั่วด้วยกาย วาจา หรือใจอยู่บ้างก็จะ
ไม่ปิดบังกรรมชั่วที่ทำไว้ เพราะเป็นผู้เห็นทางพระนิพพานแล้ว พระพุทธเจ้า
ตรัสว่า ไม่อาจปิดบังกรรมชั่วของตนไว้ได้ รัตนะคือพระสงฆ์ เป็นของ
ประณีตเช่นนี้ ด้วยสัจจะข้อนี้ ขอความสวัสดีจงมี

พุ่มไม้ใหญ่ในป่า ผลิดอกออกใบ แดกกิ่งก้านงดงามในเดือน ๕
ของฤดูร้อนฉันใด พระตถาคตทรงแสดงพระธรรมอันประเสริฐให้แด่
กิ่งก้านสาขา ชี้ทางนำไปสู่พระนิพพานเพื่อประโยชน์แก่สัตว์ทั้งหลาย
ฉันนั้น รัตนะคือพระสงฆ์ เป็นของประณีตเช่นนี้ ด้วยสัจจะข้อนี้
ขอความสวัสดีจงมี

พระตถาคตผู้ประเสริฐ ผู้รู้พระนิพพานอันประเสริฐ ผู้ให้ธรรม
อันประเสริฐ ผู้นำมาซึ่งมรรคอันประเสริฐ ไม่มีผู้อื่นประเสริฐกว่า ได้
ทรงแสดงธรรมอันประเสริฐ รัตนะคือพระพุทธเจ้าเป็นของประณีตเช่นนี้
ด้วยสัจจะข้อนี้ ขอความสวัสดีจงมี

อริยบุคคลเหล่าใด มีกรรมเก่าสิ้นแล้ว กรรมใหม่ที่จะให้เกิด
อีกครั้งหนึ่งก็ไม่มี มีจิตปราศจากความกำหนัดยินดีในภพต่อไป
พระอริยบุคคลเหล่านั้นสิ้นเงื่อนโซ่ที่จะให้เกิดอีกแล้ว ไม่มีฉันทะที่
เป็นเชื้อให้งอกงามได้อีกเป็นผู้มีปัญญาดับสนิทเหมือนดวงประทีปดวงนี้
รัตนะคือพระสงฆ์เป็นของประณีตเช่นนี้ ด้วยสัจจะข้อนี้ ขอความ
สวัสดีจงมี

บทขัดกระณียะเมตตะสูตร

ยัสถานุภาวะโต ยักขา
ยัมหิ เจวานุญฺชันโต
สุขัง สุปะติ สุตโต จะ
เอวะมาทิกุณฺเฑตัง

เนวะ ทัสเสนติ กิงสะนัง
รัตตินทิวะมะตันทิตโต
ปาปิง กิญฺจि นะ ปัสสะติ
ปะริตตันตัมภะณามะ เทฯ

คำแปล

ด้วยอานุภาพแห่งปริตรใด พวกยักษ์ไม่แสดงอารมณ์อันน่าสะพรึงกลัว และบุคคลไม่เกียจคร้าน เจริญปริตรใดเนื่อง ๆ ทั้งกลางวันกลางคืน ย่อมหลับเป็นสุข ที่หลับแล้วก็จะไม่ฝันเห็นสิ่งไม่ดีอะไร ๆ พวกเราจงสวดปริตรอันประกอบด้วยคุณดังที่กล่าวมาเป็นต้นนั้นกันเถิด

กระณียะเมตตะสูตร

กระณียะมัตถะกุสะเลนะ
ลักโก อูชฺช จะ สุหุชฺช จะ
สันตุสสะโก จะ สุกะโร จะ
สันตินทริโย จะ นิปะโก จะ
นะ จะ ขุททัง สะมาจะเร กิญฺจิ
สุชินโน วา เขมิโน โหนตุ
เย เกจิ ปาณะภุตฺตติ
ทีฆา วา เย มะหันตา วา
ทิกฺกุฐา วา เย จะ อะทิกฺกุฐา

ยันตัง สันตัง ปะทัง อะภิสะเมจจะ
สุวะโจ จัสสะ มุทะ อะนะติมานี
อัปปะกิจโจ จะ สัตถะหุกะวุตติ
อัปปะคัพโภ กุเลสุ อะนะนุคิทธิ
เยนะ วิญญู ปะเร อุปะวะเทยยุง
สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา
ตะสา วา ถาวะรา วา อะนะวะเสสา
มัชฌิมา รัสสะกา อะณุกะถุสา
เย จะ ทูเร วะสันติ อะวิทูเร

ภูตา วา สัมภเวสี วา
นะ ปะโร ปะรัง นิคุพเพละ
๕ พยาโรสะนา ปะฐิฆะสัณฺญา
มาตา ยะถา นียัง ปุตตัง
เอวัมปิ สัพพะภูเตสุ
 เมตตัญจะ สัพพะโลกัสมิ
อุทฺธัง อะโร จะ ติริยัญจะ
ติฏฺฐัญจะรัง นิสินโน วา
เอตัง สะติง อะธิฏฺฐะเย
ทิฏฺฐัญจะ อะนุปะคัมมะ ลีละวา
กาเมสุ วินยยะ เครััง

สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตตฺตา
นาติมัญญะละ กัตถะจิ นัง กิญฺจิ
นาญญะมัญญัสสะ ทุกขะมิจฺเจยยะ
อายุสา เอกะปุตตะมะนุรักฺเข
มานะสัมภวะเย อะปะริมาถัง
มานะสัมภวะเย อะปะริมาถัง
อะสัมพารัง อะเวรััง อะสะปะตตัง
สะยาโน วา ยาวะตัสสะ วิคะตมะทโร
๕ พรหฺมะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุ
ทัสสะเนนะ สัมปันโน
นะ ทิ ชาตุ คัพพะเสยยัง ปุณะเรตฺติหา

คำแปล

กิจที่คนฉลาดในสิ่งที่มีประโยชน์ และมุ่งหมายจะบรรลุทาง
สงบ จะพึงทำก็คือ เป็นคนกล้า ซื่อตรง วาง่าย อ่อนโยน ไม่เย่อหยิ่ง
สันโดษ เลี้ยงง่าย มีภารกิจน้อย คล่องตัว ระมัดระวังการแสดงออก รู้ตัว
ไม่คะนอง ไม่คลุกคลีในตระกูลทั้งหลาย ไม่ประพฤติสิ่งทีวญฺญชฺชน
ดำเนินดีเตียนได้ พึงแผ่เมตตาจิตว่า ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงจงมีความสุข
สุขกายสบายใจ มีความเกษมสำราญเถิด

ขอสัตว์ทั้งหลายบรรดามี ที่เป็นสัตว์ลำตัวอ่อนหรือลำตัวแข็ง
ก็ตาม เป็นสัตว์มีลำตัวยาวหรือลำตัวใหญ่ก็ตาม มีลำตัวปานกลาง
หรือลำตัวสั้นก็ตาม ลำตัวเล็กหรือลำตัวโตก็ตาม ที่มองเห็นหรือมอง
ไม่เห็นก็ตาม ที่อยู่ไกลหรืออยู่ใกล้ก็ตาม ที่เกิดแล้วหรือกำลังหาที่เกิด
อยู่ก็ตาม ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงนั้นจงสุขกายสบายใจเถิด

บุคคลไม่พึงหลอกลวงผู้อื่น ไม่พึงดูหมิ่นเหยียดหยามใคร ๆ
ไม่พึงมุ่งร้ายต่อกันและกัน เพราะมีความซุนเคืองโกรธแค้นกัน

คนเราพึงแผ่ความรักความเมตตาไปยังสัตว์ทั้งหลายหาประมาณ
มิได้ดุจดั่งมารดาถนอมและปกป้องบุตรสุดที่รักคนเดียวด้วยชีวิตฉะนั้น

พึงแผ่เมตตาจิตไม่มีขอบเขต ไม่คิดผูกเวร ไม่เป็นศัตรูอัน
หาประมาณไม่ได้ ไปยังสัตว์โลกทั้งปวงทั่วทุกสารทิศ

ผู้เจริญเมตตาจิตนั้น จะยืน จะเดิน จะนั่ง จะนอน ตลอดเวลา
ที่ตนยังตื่นอยู่ พึงตั้งสติอันประกอบไปด้วยเมตตานี้ให้มั่นไว้ บัณฑิต
ทั้งหลายกล่าวว่า การอยู่ด้วยเมตตานี้เป็นพรหมวิหาร (การอยู่อย่าง
ประเสริฐ)

ท่านผู้เจริญเมตตาจิตที่ละความเห็นผิดแล้ว มีศีล มีความ
เห็นชอบ ขจัดความใคร่ในกามได้ ก็จะไม่กลับมาเกิดอีกเป็นแน่แท้

บทชดช้นระประริตตะคาถา

สัพพาสีวิสะชาตินัง	ทิพพะมันตาคะทัง วียะ
ยันนาเสติ วิสัง โฆรัง	เสสัจจาปิ ประริตตะยัง
อาณักเขตตัมหิ สัพพัตถะ	สัพพะทา สัพพะปาณินัง
สัพพะโสปี นิวาเรติ	ประริตตันตัมภะณามะ เหา

คำแปล

ปริตรใจขจัดพิษร้ายของสัตว์ชาติอสรพิษทุกชนิดได้ ดังเช่น
ทิพมนต์และทิพโอสถ รวมทั้งป้องกันอันตรายนอกจากนั้นของสัตว์
ทั้งหลายทั้งปวงได้ แม้โดยประการทั้งปวง ในที่ทุกสถาน ในกาลทุกเมื่อ
ในขอบเขตแห่งอำนาจปริตร ขอพวกเราจงสวดปริตรนั้นกันเถิด

ขันธะปริตตะคาถา

วิรูปักเขที เม เมตตัง
ฉัพพยาปุตเตที เม เมตตัง
อะปาทะเกที เม เมตตัง
จะตุปปะเทที เม เมตตัง
มา มัง อะปาทะโก หิงสิ
มา มัง จะตุปปะโท หิงสิ
สัพเพ สัตตา สัพเพ ปาณา
สัพเพ ภัทธาณิ ปัสสันตุ

เมตตัง เอราปะเถที เม
เมตตัง กัณหาโคตะมะเกที จะ
เมตตัง ทิปาทะเกที เม
เมตตัง พะหุปะเทที เม
มา มัง หิงสิ ทิปาทะโก
มา มัง หังสิ พะหุปะปะโท
สัพเพ ภูตา จะ เภวะลา
มา กิณฺฐิ ปาปะมาคะมา

อัมปะมาโณ พุทฺโธ อัมปะมาโณ รัมโม อัมปะมาโณ สัมโม ปะมาณะ
วันตานิ สิริงสะปานิอะหิวิจฉิกาสะตะปะทีอุณณานากิสะระพุมุสิกา กะตา
เม รักษากะตา เม ประริตตะ ปะฎีกะกะมันตุ ภูตานิ โสหัง นะโม ะคะวะโตะ
นะโม สัตตันนัง สัมมาสัมพุทธานังฯ

คำแปล

ข้าพเจ้าขอแผ่เมตตาให้แก่ตระกูลพญางูวิรูปักข์ ตระกูลพญางู
เอราบัด ตระกูลพญางูฉัพพยานุตร และตระกูลพญางูกัณหาโคตมกะ

ข้าพเจ้าขอแผ่เมตตาไปยังสัตว์ที่ไม่มีเท้า สัตว์สองเท้า สัตว์
สี่เท้า และสัตว์มากเท้า

ขอสัตว์ที่ไม่มีเท้า สัตว์สองเท้า สัตว์สี่เท้า และสัตว์มากเท้า
ทั้งหลายอย่าได้เบียดเบียนข้าพเจ้า

ขอบุคคลและสัตว์ทั้งหลายที่เกิดมาแล้วทั้งสิ้น จงพบแต่สิ่ง
ที่เจริญดีงามล้วนทั่วทุกตัวตน สิ่งชั่วร้ายใด ๆ จงอย่าได้แผ้วพานเลย

พระพุทธเจ้าทรงมีพระคุณหาประมาณมิได้ พระธรรมมี
พระคุณหาประมาณมิได้ พระสงฆ์มีพระคุณหาประมาณมิได้ สัตว์

เลื่อยคลานทั้งหลาย คือ งู แมงป่อง ตะขาบ แมงมุม ตั๊กแตน หนู มีประมาณนับได้

ข้าพเจ้าได้ทำการคุ้มครองป้องกันไว้แล้ว ขอสัตว์ทั้งหลาย ทั้งปวงจงหลีกเลี่ยงไปเกิด ด้วยข้าพเจ้า ได้เคารพนบถนอบแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าและพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้ง ๓ พระองค์แล้ว

พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ

อิตปิ โส ภะคะวา อระหัง สัมมาสัมพุทธโ วิชชาจะระณะสัมปันโน
สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง
พุทธโ ภะคะวาติฯ

๕
สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อกะลิกโก เอหิปัสสิโก
โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติฯ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามิฉิปะฏิปันโน
ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัญฐะ ปุริสะปุคคะลา
เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย
อัญชลีกะระณียโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติฯ

คำแปล

ก็เกียรติศักดิ์อันงามของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นแล
ฟังเพื่อไปดังนี้ว่า แม้เพราะเหตุนี้ ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
เป็นผู้ไกลจากกิเลส เป็นผู้ควรไหว้ควรบูชา เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้
โดยพระองค์เอง เป็นผู้ถึงพร้อมแล้วด้วยวิชาและจรณะ เป็นผู้เสด็จ

ไปได้แล้ว เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง เป็นผู้ฝึกบวชที่ควรฝึก ไม่มีผู้อื่น
ยิ่งกว่า เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น
ผู้เบิกบานแล้ว เป็นผู้จำแนกธรรม ดังนี้

พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว เป็นของอัน
บุคคลพึงเห็นเอง เป็นของไม่มีกาลเวลา เป็นของจะร้องเรียกผู้อื่นให้
มาดูได้ เป็นของอันบุคคลพึงน้อมเข้ามาใส่ใจ เป็นของอันวิญญูชน
ทั้งหลายพึงรู้เฉพาะตัว ดังนี้

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติตรงแล้ว พระสงฆ์
สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติถูกแล้ว พระสงฆ์สาวกของ
พระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติชอบแล้ว คือ คู่แห่งบวชทั้งหลาย ๔
บวช บุคคลทั้งหลาย ๘ นี้พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
ท่านเป็นผู้ควรสักการะที่เขานำมาบูชา ท่านเป็นผู้ควรของต้อนรับ
ท่านเป็นผู้ควรทักษิณาทาน ท่านเป็นผู้ควรอัญชลีกรรม ท่านเป็นนา
บุญของโลก ไม่มีนาอื่นยิ่งกว่า ดังนี้

บทחדโมระปริตร

ปูเรนตัมโพธิสัมภาเร
เยนะ สังวิหิตารักขัง
จิรัสสัง วายะมันตาปี
พรหมะมันตันติ อักขาตัง

นิพัตตัง โมระโยนิยง์
มหาสัจจัง เวเนจระ
เนวะ สักขิงสุ คณ्हิง
ประริตตันตัมภะณามะ เทหา

คำแปล

พรานป่าทั้งหลาย แม้จะพยายามอยู่ช้านาน ก็ไม่สามารถจับ
พระมหาสัตว์ผู้ถือกำเนิดเป็นนกยูง บำเพ็ญโพธิสมภาร จัดการ
ป้องกันตนเองเป็นอย่างดีด้วยการสาธยายปริตรใด ขอพวกเราจงสวด
ปริตรนั้นที่เรียกว่า พรหมมนต์ กันเกิด

โมรปริตร

อุเทตยัญญจักขุมา เอกะราชา

หะริสสะวัณโณ ปะฐะวีปะภาโส

ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวีปะภาสัง

ตะยั้งชะ คุดตา วิหะเรมุ ทิวะสัง.

๕ ๕
เย พร่าหะณณา เวทะคุ สัพพะธัมเม

เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ

นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา

นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา.

อิมัง โส ปะริตตัง กัตวา โมโร จะระติ เอสะนา.

อะเปตะยัญญจักขุมา เอกะราชา

หะริสสะวัณโณ ปะฐะวีปะภาโส

ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวีปะภาสัง

ตะยั้งชะ คุดตา วิหะเรมุ รัตติง.

๕ ๕
เย พร่าหะณณา เวทะคุ สัพพะธัมเม

เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ

นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา
นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตตยา.
อิมัง โส ประจิตตัง กัตวา โมโร วาสะมะกัปปะยัตติ.

คำแปล

ดวงตาของโลก เป็นเจ้าแห่งแสงสว่างอย่างเอก มีรัศมีงาม
ดั่งทอง สว่างไสวทั่วปฐพี กำลังอุทัยขึ้นมา เพราะเหตุนั้นข้าพเจ้า
ขอนอบน้อมพระอาทิตย์ที่มีรัศมีงามดั่งทอง สว่างไสว นั้น วัน
นี้ข้าพเจ้าได้รับการคุ้มครองจากท่านแล้ว จึงอยู่เป็นสุขตลอดวัน

พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ผู้รู้จบธรรมทั้งปวง ข้าพเจ้าขอนอบน้อม
พระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น และขอพระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น
จงคุ้มครองข้าพเจ้าด้วย ขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอนอบน้อม
พระปัญญาตรัสรู้ของพระองค์ ขอนอบน้อมผู้หลุดพ้นแล้วทั้งหลาย และ
ขอนอบน้อมความหลุดพ้นของท่านเหล่านั้น นกยุงนั้นร้ายปริตรนี้แล้ว
จึงไปเที่ยวหาอาหาร

ดวงตาของโลก เป็นเจ้าแห่งแสงสว่างอย่างเอก มีรัศมีงาม
ดั่งทอง สว่างไสวทั่วปฐพี กำลังอัสดงคต เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้าขอนอบน้อม
พระอาทิตย์ที่มีรัศมีงามดั่งทอง สว่างไสวทั่วปฐพี นั้น วัน
นี้ข้าพเจ้าได้รับการคุ้มครองจากท่านแล้ว จึงอยู่เป็นสุขตลอดคืน

พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ผู้รู้จบธรรมทั้งปวง ข้าพเจ้าขอนอบ
น้อมพระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น และขอพระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น
จงคุ้มครองข้าพเจ้าด้วย ขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

ขอนอบน้อมพระปัญญาตรัสรู้ของพระองค์ ขอนอบน้อมผู้หลุดพ้น
แล้วทั้งหลาย และขอนอบน้อมความหลุดพ้นของท่านเหล่านั้น นกยูง
นั้นร้ายปรีตรินี้แล้วจึงได้กลับที่อยู่อาศัย

บทขัณฑ์วิญญะกะปริตร

ปุเรนตัมโพธิสัมภาเร
ยัสสะ เตเชนะ ทาวักคิ
เถรัสสะ สาริปุตตัสสะ
กัมปัญญาयิมะหาเตชะ

นิพพัตตัง วิญญะชาตียัง
มะหาสัตตัง วิวัชชะยิ
โลกะนาถะนะ ภาตีสัง
ปะริตตันตัมภะณามะ เทห

คำแปล

ไฟป่าได้เว้นที่ไว้ให้พระโพธิสัตว์ซึ่งถือกำเนิดเป็นนกคุ้ม
ผู้กำลังบำเพ็ญบารมีเสริมสร้างพระโพธิญาณด้วยเดชของปริตรใด พวก
เราจงสวดปริตรนั้นซึ่งมีเดชมากมายตั้งอยู่ตลอดกาลปีที่พระโลกนาถ
ตรัสไว้แก่พระสารีบุตรเถระเถิด

วิญญะกะปริตร

อติโลกี สีสละคุโณ
เตนะ สัจเจนะ กาทามิ
อาวัชชิตวา ฐัมมะพะลัง
สัจจะพะละมะวัสสาเย
สันติ ปักขา อะปัตตะนา
มาตา ปีตา จะ นิกขันตา

สังข์ โสเจยยะนุททะยา
สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง
สระริตวา ปุพพะเก ชิเน
สัจจะกิริยะมะกาสะหัง.
สันติ ปาธา อะวัญจะนา
ชาตะเวทะ ปะฎีกะมะ.

สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง
วัชเชสิ โสพะสะ กะวีตานิ
สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ

มะหาปัสชะลิต สิจี
อุทะกัง ปัตวา ยะถา สิจี.
เอสา เม สัจจะปะระมัตติ.

คำแปล

คุณคือศีล สัจจะ ชีวิตที่สะอาด และความเอ็นดู มีอยู่ในโลก
ด้วยสัจจะข้อนั้น เราจักทำสักกิริยาอันยอดเยี่ยม

เราขอระลึกถึงพลานุกาภาพของพระธรรม ขอระลึกถึงพระชินเจ้า
ซึ่งมีอยู่ในปางก่อน แล้วอาศัยกำลังของสัจจะ (ที่มีในตัว) ทำสักกิริยา
(๓ ประการ คือ)

(๑) ปีกทั้งสองมีอยู่ แต่เราบินไม่ได้ (๒) เท้าทั้งสองก็มีอยู่
แต่เราเดินไม่ได้ (๓) พ่อแม่ก็บินหนีออกไปเสียแล้ว อัครศิเษย์ จงถอย
กลับไปเสียเถิด

ทันทีที่เราได้ทำสัจจะ เปลวเพลิงที่ลุกโชติช่วงซ้ชวาร ได้เว้น
ที่ไว้ ๑๖ กริส (ประมาณ ๓๑ วา) (ดับไป) เหมือนเปลวไฟตกมาถึงน้ำ
แล้วดับลงฉะนั้น

ไม่มีสิ่งใดเสมอด้วยสัจจะของเรา นี่คือสัจบารมีของเรา
(ตถาคต)

บทขัดอังกุติมาละปริตร

ปะริตตัง ยัมภะณันตัสสะ
อุทะกัมปิ วินาเสติ
โสตถินา คัพภะวุกฺกุฐานัง

นิลีนันฺทฺฐานะโธวะนัง
สัพพะเมวะ ปะริตตะยัง
ยัญจะ สาเชติ ตังชะเณ

เถรสังคฺคิมลลํสสะ
กัปปัญญาติมะหาเตชัง

โลกนะเณนะ ภาสิตัง
ประริตตันตัมภะณามะ เหา

คำแปล

แม่น้ำลำที่นั้งของพระองค์คูลิมลผู้ทีกล่าวปริตรไดยังกำจัด
อันตรายทั้งปวงได้ และปริตรใดทีพระโลกนาลตรัสประทานแก่
พระองค์คูลิมลเถระทำให้การคลอดลูกสำเร็จได้โดยสวัสดิ์ในทันทีทันใด
พวกเราจงสวดปริตรนั้นอันมีเดชมากตั้งอยู่ตลอดกาลป์กันเถิด

อังคูลิมลปะปริตร

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยาเย ชาตียา ชาโต, นากิขานามิ
สัญฺจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา, เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ,
โสตถิ คัพฺภัสสะ.

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยาเย ชาตียา ชาโต, นากิขานามิ
สัญฺจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา, เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ,
โสตถิ คัพฺภัสสะ.

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยาเย ชาตียา ชาโต, นากิขานามิ
สัญฺจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา, เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ,
โสตถิ คัพฺภัสสะ.

คำแปล

น้องหญิง จำเดิมแต่อาตมาเกิดโดยอริยชาติแล้ว มิได้รู้สึก
จงใจปลงชีวิตสัตว์เลย ด้วยสัจจะนั้น ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่น้องหญิง
ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่นบุตรในครรรค์ของน้องหญิงด้วยเถิด

น้องหญิง จำเดิมแต่อาตมาเกิดโดยอริยชาติแล้ว มิได้รู้สึก
จงใจปลงชีวิตสัตว์เลย ด้วยสัจจะนั้น ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่น้องหญิง
ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่บุตรในครรภ์ของน้องหญิงด้วยเถิด

น้องหญิง จำเดิมแต่อาตมาเกิดโดยอริยชาติแล้ว มิได้รู้สึก
จงใจปลงชีวิตสัตว์เลย ด้วยสัจจะนั้น ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่น้องหญิง
ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่บุตรในครรภ์ของน้องหญิงด้วยเถิด

บทขัดโพชฌังคะปริตร

สังสาระ สังสะรันตานัง
สัตตะธัมเม จะ โพชฌังคะ
พุชฌิตวา เยปิเม สัตตา
อะชาตัง อะชะราพยาธิง
เอวะมาทิกุญเปตัง
โอสะถัญจะ อิมัง มันตัง

สัพพะทุกขะวินาสะเน
มาระเสนัปปะมัททิงโก
ติภะวามุตตะกุตตะมา
อะมะตัง นิพพะยัง คะตา
อะเนกะคุณะสังคะหัง
โพชฌังคันตัมภะณามะ เหา

คำแปล

สัตว์ทั้งหลายรู้โพชฌังคะธรรม ๗ ประการ อันเป็นเครื่อง
บำบัดทุกข์ทั้งปวงของเหล่าสัตว์ผู้ท่องเที่ยวในสังสารวัฏ และอันกำจัด
มารและเสนามาร จึงเป็นผู้หลุดพ้นอย่างยอดเยี่ยมจากภพทั้ง ๓ ได้
บรรลุนิพพานอันไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ไม่มีภัย พวกเราจึง
สวดโพชฌังคั้นอันประกอบด้วยคุณมีอาทิดังกล่าวมาแล้วนี้ ซึ่งเป็น
ทั้งโอสถและมนต์ที่รวบรวมสรรพคุณเป็นอันเนกกันเกิด

โพชฌังคะปริตร

โพชฌังโค สะตีสังขาโต
วิริยมปีติปัสสัทธา-
สมาธูปเอกะโพชฌังคา
มุณีนา สัมมะทักขาทา
สังวัตตันติ อะภิญญาเย
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
เอกัสมิง สะมะเย นาโถ
คิลาเน ทุกขิตะ ทิสวา^๕
เต จะ ตัง อะภินันทิตวา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
เอกะทา รัมมะราชาปี
จุนทัตเถเรนะ ตัญญูเย
สัมโมทิตวา^๕ จะ อาพาธา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
ปะหีนา เต จะ อาพาธา
มัคคาหะตะกิเลสา วะ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

รัมมานัง วิจะโย ตะธา
โพชฌังคา จะ ตะธาปะระ
สัตเตเต สัพพะทัสสนิยา
ภาวิตา พะหุสีกะธา
นิพพานายะ จะ โพธิยา
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ
โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง
โพชฌังเค สัตตะ เทสะยิ
โรคา มุจจิสสุ ตังขะณ
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ
เคลัญญะนาภิปิโธ
กะณาเปตวานะ สะทาพะรัง
ตัมहा วุฏฐาสิ ฐานะโส
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ
ติณณันนัมปี มะเหลนัง
ปัตตานุปัตตติรัมมะตัง
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ

คำแปล

โพชฌงค์ ๗ ประการ คือ สติสัมโพชฌงค์ รัมมวิจย-
สัมโพชฌงค์ วิริยสัมโพชฌงค์ ปิติสัมโพชฌงค์ ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์
สมาธिसัมโพชฌงค์ และอุเบกขาสัมโพชฌงค์ เป็นธรรมที่พระมุนีผู้ทรง
เห็นธรรมทั้งปวง ตรัสไว้แล้วโดยชอบ บุคคลทำให้เกิดแล้ว ทำให้มาก

ยิ่งขึ้นแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อตรัสรู้ และเพื่อพระนิพพาน ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่านในกาลทุกเมื่อเกิด

สมัยหนึ่ง พระโลกนาถทอดพระเนตรเห็นพระโมคคัลลานะ และพระกัสสปอาพาธ ได้รับความลำบาก พระองค์ทรงแสดงโพชฌงค์ ๗ ประการ (ให้ฟัง) ท่านทั้งสองต่างชื่นชมพระธรรมเทศนานั้น หายจากอาพาธในทันที ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่านในกาลทุกเมื่อเกิด

แม้แต่พระธรรมราชาเอง ครั้งหนึ่ง ทรงพระประชวรเป็นไข้ ได้ตรัสให้พระจุนทเถระสวดโพชฌงค์นั้นถวายด้วยความเคารพ พระพุทธองค์ทรงบันเทิงพระหทัย ทรงหายจากโรคาพาธนั้น โดยพลัน ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่านในกาลทุกเมื่อเกิด

อาพาธทั้งหลายของท่านผู้แสวงหาพระคุณใหญ่แม้ทั้ง ๓ องค์ นั้นหายแล้ว ดุจดังกิเลสที่อริยมรรคกำจัดได้แล้ว ได้ถึงความไม่เกิดอีกเป็นธรรมดา ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่านในกาลทุกเมื่อเกิด

บทขัดอะกะยะปริตร

บุญญะลาภัง มหาเตชัง
ลัทพะสัตตะหิตัง ชาตัง
อิตตัมปะระหิตัง ชาตัง

วิณะกิตติมะหะยะลัง
ตัง สุณันตุ อะเสสะโต
ปะริตตันตัมกะณามะ เสฯ

คำแปล

ขอสาธุชนจงฟังปริตรอันได้บุญ มีเดชมาก มีคุณ มีเกียรติ และมียศอันยิ่งใหญ่ เป็นประโยชน์เกื้อกูล แก่สัตว์ทั้งปวง พวกเราจง สวดปริตรนั้นอันเป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่ตนเอง และผู้อื่นกันเถิด

อะภายะปริตร

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปคคะโห ทุสสุปิณัง อะกันตัง
พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ
ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปคคะโห ทุสสุปิณัง อะกันตัง
ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ
ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปคคะโห ทุสสุปิณัง อะกันตัง
สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ

คำแปล

ขอลางร้าย สิ่งอวมงคล เลี้ยงนกที่ไม่ฟังพอใจ บาบเคราะห์ และฝันร้าย จงพินาศไป ด้วยพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพเถิด

บทחדอาฎานาฎิยะปริตร

อัปปะสันเนหิ นาดัสสะ	สาสะเน สารุถัมมะเต
อะมะนุสเสหิ จัณเเทหิ	สะทา กิพพิสะการิภิ
ปะริสทานัญจะตัสสันนะ	มะหิงสาเย จะ คุดติยา
ยันทะเสสิ มะหาวิโร	ปะริตตันตัมกะณามะ เหา

คำแปล

พระพุทธเจ้าผู้เป็นมหาวิรุฬหบุรุษ ทรงแสดงปริตรใดเพื่อ
คุ้มครองบริษัท ๔ ไม่ให้ถูกเบียดเบียนจากพวกอมนุษย์ซึ่งดุร้ายทำแต่
สิ่งที่ยาบช้าทุกเมื่อ ไม่เลื่อมใสในคำสอนของพระโลกนาถ ซึ่งชาว
โลกยกย่องว่าเป็นคำสอนที่ดี พวกเราจงสวดปริตรนั้นกันเถิด

อาฎานาฎิยะปริตร

วิปัสสิสสะ นะมัตถุ	จักขุมนัตตัสสะ สิริมะโต
ลิจิสสะปี นะมัตถุ	สัพพะภูตานุกัมปิโน
เวสสะภุสสะ นะมัตถุ	นะหาตะกัสสะ ตะปัสสิโน
นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ	มาระเสนูปะมะททิโน
โกนาคะมะนัสสะ นะมัตถุ	พฺร ^๕ าหะมะณัสสะ วุสสิมะโต
กัสสะปัสสะ นะมัตถุ	วิปปะมุตตัสสะ สัพพะธิ
อังคีระสัสสะ นะมัตถุ	สั ^๕ กัยะปุตตัสสะ สิริมะโต
โย อิมัง รัมมะมะเทเสสิ	สัพพะทุกขาปะนุทะนัง
เย จาปี นิพพุตา โลเก	ยะถาภูตัง วิปัสสิสุง
เต ชะนา อะปิสฺสุณา	มะหันตา วิตะสาระทา
หิตัง เทวะมะนุสทานัง	ยัง นะมัสสันติ โคตะมัง

วิชาจะระณะสัมปันนัง
 วิชาจะระณะสัมปันนัง
 สักกั^๕ตวา พุทธระระตะนัง
 หิตัง เทวะมะนุสสถานัง
 นัสสันตูปัททะวา สัพเพ
 สักกั^๕ตวา รัมมะระระตะนัง
 ประริพาหุปะสะมะนัง
 นัสสันตูปัททะวา สัพเพ
 สักกั^๕ตวา สังฆะระระตะนัง
 อาหุเนยยัง ปาหุเนยยัง
 นัสสันตูปัททะวา สัพเพ
 นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
 นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
 นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
 ยังกิญฺจิ ระตะนัง โลก
 ระตะนัง พุทธะสะมัง นัตถิ
 ยังกิญฺจิ ระตะนัง โลก
 ระตะนัง รัมมะสะมัง นัตถิ
 ยังกิญฺจิ ระตะนัง โลก
 ระตะนัง สังฆะสะมัง นัตถิ

มะหันตัง วีตะสาระทัง
 พุทฺธัง วันทาเม โคตะมันติฯ
 โอสถัง อุตตะมัง วะรัง
 พุทธะเตเชนะ โสตถินา
 ทุกขา วุปะสะเมนตุ เต
 โอสถัง อุตตะมัง วะรัง
 รัมมะเตเชนะ โสตถินา
 ภาเย วุปะสะเมนตุ เต
 โอสถัง อุตตะมัง วะรัง
 สังฆะเตเชนะ โสตถินา
 โรคา วุปะสะเมนตุ เตฯ
 พุทฺโธ เม สระระณัง วะรัง
 โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
 รัมโม เม สระระณัง วะรัง
 โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
 สังโฆ เม สระระณัง วะรัง
 โหตุ เต ชะยะมังคะลังฯ
 วิชชะติ วิวัชัง ปุตุ
 ตัสมา^๕ โสตถิ ภาวันตุ เตฯ
 วิชชะติ วิวัชัง ปุตุ
 ตัสมา^๕ โสตถิ ภาวันตุ เตฯ
 วิชชะติ วิวัชัง ปุตุ
 ตัสมา^๕ โสตถิ ภาวันตุ เตฯ

คำแปล

ขอนอบน้อมพระวิปัสสีพุทธเจ้า ผู้ทรงมีพระจักขุ ทรงมีสิริ

ขอนอบน้อมพระลิขีพุทธเจ้า ผู้ทรงอนุเคราะห์สัตว์ทั้งปวง

ขอนอบน้อมพระเวสสุพุทธเจ้า ผู้ทรงชำระล้างกิเลสแล้ว

ทรงมีตบะ

ขอนอบน้อมพระกุกุสันธพุทธเจ้า ผู้ทรงกำจัดมารและเสนา

แห่งมาร

ขอนอบน้อมพระโกนาคมนพุทธเจ้า ผู้ทรงลอยบาปแล้ว

ทรงอยู่จบพรหมจรรย์

ขอนอบน้อมพระกัสสปพุทธเจ้า ผู้ทรงพ้นพิเศษแล้วในสิ่ง

ทั้งปวง

ขอนอบน้อมพระอังคีรสพุทธเจ้า ผู้ศากยบุตร ทรงมีสิริ

ทรงแสดงธรรมเป็นเครื่องบรรเทาทุกข์ทั้งปวงนี้

อนึ่ง พระพุทธเจ้าเหล่าใดในโลก ผู้ดับกิเลสได้แล้ว เห็น

แจ่มแจ้งตามความเป็นจริง พระพุทธเจ้าเหล่านั้น เป็นผู้ไม่มีวาจาต่อเสียด

เป็นผู้ยิ่งใหญ่ มีความกล้าหาญ

เหล่าเทวดาและมนุษย์ย่อมขอนอบน้อมพระพระพุทธเจ้าเหล่านั้น

ผู้โคตรโคตร พระองค์ใด ทรงเกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

ทรงถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ ทรงกล้าหาญ ยิ่งใหญ่ ข้าพเจ้า

ขอนอบน้อมพระโคตรพุทธเจ้า ผู้ทรงถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ

พระองค์นั้น

เพราะทำความเคารพพระพุทธรัตนะ ซึ่งเป็นโอสถประเสริฐ
เยี่ยมยอด ทรงเกื้อกูลเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเดชแห่ง
พระพุทธรัตนะ ขอให้อุปัทวะทั้งหลายทั้งปวงจงพินาศไป ขอให้ทุกข์
ทั้งหลายของท่าน จงสงบโดยสวัสดิ์เถิด

เพราะทำความเคารพพระธรรมรัตนะ ซึ่งเป็นโอสถประเสริฐ
ยอดเยี่ยม เป็นเครื่องระงับความเร่าร้อน ด้วยเดชแห่งพระธรรมรัตนะ
ขอให้อุปัทวะทั้งหลายทั้งปวงจงพินาศไป ขอให้ภัยทั้งหลายของท่าน
จงสงบโดยสวัสดิ์เถิด

เพราะทำความเคารพพระสังฆรัตนะ ซึ่งเป็นโอสถประเสริฐ
เยี่ยมยอด ควรแก่ของที่เขานำมาสักการะ ควรแก่การต้อนรับ
ด้วยเดชแห่งพระสังฆรัตนะ ขอให้อุปัทวะทั้งหลายทั้งปวงจงพินาศไป
ขอให้โรคทั้งหลายของท่าน จงสงบโดยสวัสดิ์เถิด

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งอันประเสริฐ
ของข้าพเจ้า ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระธรรมเป็นที่พึ่งอันประเสริฐ
ของข้าพเจ้า ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระสงฆ์เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของ
ข้าพเจ้า ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

รัตนะใด ๆ มากมายหลายชนิดมีอยู่ในโลก รัตนะนั้น ๆ
หาเสมอด้วยพระพุทธรัตนะไม่ เพราะพระพุทธรัตนะนั้น ขอความ
สวัสดิ์จึงมีแก่ท่าน

รัตนะไค ๆ มากมายหลายชนิดมีอยู่ในโลก รัตนะนั้น ๆ
หาเสมอด้วยพระธรรมรัตนะไม เพราะพระธรรมรัตนะนั้น ขอความ
สวัสดีจึงมีแก่ท่าน

รัตนะไค ๆ มากมายหลายชนิดมีอยู่ในโลก รัตนะนั้น ๆ
หาเสมอด้วยพระสังฆรัตนะไม เพราะพระสังฆรัตนะนั้น ขอความ
สวัสดีจึงมีแก่ท่าน

เทวะตาอุยโยชะนะคาถา

ทุกข์ปัดตา จะ นิททุกขา
โสภปัดตา จะ นิสโสกา
เอตตาวะตา จะ อัมเทหิ
สัพเพ เทวานุโมทนต์
ทานัง ทะทนต์ สัทธาเย
ภาวะนาภิระตา โหนตุ
สัพเพ พุทธา พระลัปัดตา
อะระหันตานุญจะ เตเชนะ
กะวะตุ สัพพะมังคะลัง
สัพพะพุทธานุภาวณะ
กะวะตุ สัพพะมังคะลัง
สัพพะธัมมานุภาวณะ
กะวะตุ สัพพะมังคะลัง
สัพพะสังฆานุภาวณะ

กะยัปัดตา จะ นิพกะยา
โหนตุ สัพเพปิ ปาณิน
สัมภะตัง ปุญญะสัมปะทัง
สัพพะสัมปัตตสิทธินา
สีลัง รักขันตุ สัพพะทา
คัจฉันตุ เทวะตา คะตาฯ
ปัจเจกานุญจะ ยัง พะลัง
รักขัง พันธามิ สัพพะโสฯ
รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สะทา โสตถิ ะวันตุ เตฯ
รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สะทา โสตถิ ะวันตุ เตฯ
รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สะทา โสตถิ ะวันตุ เตฯ

คำแปล

ขอสัตว์ทั้งหลายที่มีทุกข์ จงหายทุกข์ ที่มีภัย จงปราศจากภัย
ที่มีโรค จงหายโรค ทุกถ้วนทั่วเถิด

ขอเหล่าเทพยดาทั้งปวง จงอนุโมทนาบุญที่พวกข้าพเจ้า
ร่วมกันสร้าง เพื่อความสำเร็จแห่งสมบัติทั้งปวงด้วยเถิด

ขอเหล่าเทพยดา จงมีศรัทธาให้ทาน รักษาศีล ยินดียิ่ง
ในภาวณา ตลอดกาลทุกเมื่อ ขออัญเชิญเหล่าทวยเทพที่มาชุมนุมกัน
จงกลับไปเถิด

ข้าพเจ้าขอผูกมนต์คุ้มครองรักษาโดยประการทั้งปวง ด้วยเดช
แห่งกำลังของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ผู้ทรงพละกำลัง ด้วยเดชแห่ง
กำลังของพระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย และด้วยเดชแห่งกำลังของ
พระอรหันต์ทั้งหลาย

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน ขอเหล่าเทพยดาทั้งปวงจงรักษาท่าน
ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้าทั้งปวง ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่
ท่านทุกเมื่อ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน ขอเหล่าเทพยดาทั้งปวงจงรักษาท่าน
ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมทั้งปวง ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่
ท่านทุกเมื่อ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน ขอเหล่าเทพยดาทั้งปวงจงรักษาท่าน
ด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ทั้งปวง ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่าน
ทุกเมื่อ.

ถวายพรพระ

อติปิ โส ะคะวา ะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน
สุคะโต โลกะวิภู ะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ, สัตถา เทวะมะนุสสานัง
พุทโธ ะคะวาติ,

๕
สวากขาโต ะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก ะกาลิโก เอหิปัสสิโก
โอบะณะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ,

สุปะฏิปันโน ะคะวะโต สวาระกะสังโฆ, อุชุปะฏิปันโน ะคะวะโต
สวาระกะสังโฆ, ญายะปะฏิปันโน ะคะวะโต สวาระกะสังโฆ, สามิจิปะฏิปันโน
ะคะวะโต สวาระกะสังโฆ, ยะทิหัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัญจະะ ปุริสะปุคคะลา,
เอสะ ะคะวะโต สวาระกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิณเณยโย
อัญชะลิกะระณียะ ะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ,

พาหุง สะหัสสะมะภินิมิตตะสาธุขันตัง
๕
ครีเมชะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
มาราติเรกะมะภิชฺชิตะสัพพะรัตติง
โฆรัมปะนาพะวะกะมักกะมะถัทธะยักขัง
ขันตีสุทนต์ะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
นาพาติริง กะชะวะรัง ะติมัตตะภูตัง
ทาวักคัจจกะมะสะนีวะ สุทาทุณันตัง
เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

อุกขิตตะชัคคะมะติหัตถะสุทวารุณันตัง
 ธาวันตีโยชนะนะปะถังคฺลิมาละวันตัง
 อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
 กั๕ตวานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัปกินียา
 จิญญาเย ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัทธเม
 สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
 สัจจัง วิหาเย มะติสัจจะกะวาทะเกตุง
 วาทากิโรปีตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
 ปัญญาปะทีปะชะลิตโต ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
 นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุชัง มะหิทฺธิง
 ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
 อิทฺฐปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
 ทุคคาหะทิกฺกุฏิกุชะเคนะ สุทักฺกฐะหัตถัง
 ๕ ๕ พรหมัง วิสุทฺธิชฺฐิมิทฺธิพะภาภิธานัง
 ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ
 เอตาปี พุทฺธะชะยะมังคะละอัญญะกาลา
 โย วาจะโน ทินะทีเน สะระเต มะตันที
 ๕ หิตวานะเนกะวิวิธานิ จุปฺปทะวานิ
 โมกขัง สุขัง อะธิกะเมยยะ นะโร สะปะณฺญู.

มหาการุณิโก นาโถ
 ปุเรตวา ปาระมี สัพพา
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
 ชะยันโต โพธิยา มูเล
 เอวัง ตวัง วิชะโย โหหิ
 อะปะราชิตะปัลลังเก
 อะภิสะเก สัพพะพุทธานัง
 สุนักขัตตัง สุมังคะลัง
 สุขะโณ สุมุหุตโต จะ
 ปะทักขิมัง กายะกัมมัง
 ปะทักขิมัง มะโนกัมมัง
 ปะทักขิมานิ กัตวานะ
 ภาวะตุ สัพพะมังคะลัง
 สัพพะพุทธานุภาวณะ
 ภาวะตุ สัพพะมังคะลัง
 สัพพะธัมมานุภาวณะ
 ภาวะตุ สัพพะมังคะลัง
 สัพพะสังฆานุภาวณะ

หิตายะ สัพพะปาณินัง
 ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
 โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
 สักยานัง นันทิวัทธะโน
 ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
 สีเส ปะฐะวีโปกชะเร
 อัคคัปปัตโต ปะโมทะติ
 สุปะภาตัง สุกกุจ्ฉิตัง
 สุกกุจ्ฉัง พรหมะจาริสสุ
 วาจากัมมัง ปะทักขิมัง
 ปะณิธิ เต ปะทักขิณา
 ละกันตัตถะเล ปะทักขิเณ.
 รักขันตุ สัพพะเทวะตา
 สะทา โสตถิ ะวันตุ เต
 รักขันตุ สัพพะเทวะตา
 สะทา โสตถิ ะวันตุ เต
 รักขันตุ สัพพะเทวะตา
 สะทา โสตถิ ะวันตุ เต.

คำแปล

ก็เกียรติศักดิ์อันงามของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นแล
 ฟุ้งเฟื่องไปดังนี้ว่า แม้เพราะเหตุนี้ ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น
 เป็นผู้ไกลจากกิเลส เป็นผู้ควรไหว้ควรบูชา เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดย
 พระองค์เอง เป็นผู้ถึงพร้อมแล้วด้วยวิชาและจรณะ เป็นผู้เสด็จไป

ดีแล้ว เป็นผู้ทรงรู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง เป็นผู้ฝึกบุรุษที่ควรฝึก ไม่มีผู้อื่น
ยิ่งกว่า เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น
ผู้เบิกบานแล้ว เป็นผู้จำแนกธรรม ดังนี้

พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว เป็นของ
อันบุคคลพึงเห็นเอง เป็นของไม่มีกาลเวลา เป็นของจะร้องเรียกผู้อื่น
ให้มาดูได้ เป็นของอันบุคคลพึงน้อมเข้ามาใส่ใจ เป็นของอันวิญญูชน
ทั้งหลายพึงรู้เฉพาะตัว ดังนี้

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติตรงแล้ว พระสงฆ์
สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติถูกแล้ว พระสงฆ์สาวกของ
พระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติชอบแล้ว คือ คู่แห่งบุรุษทั้งหลาย
๔ บุรุษ บุคคลทั้งหลาย ๘ นี้พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
ท่านเป็นผู้ควรสักการะที่เขานำมาบูชา ท่านเป็นผู้ควรของต้อนรับ
ท่านเป็นผู้ควรทักษิณาทาน ท่านเป็นผู้ควรอัญชลีกรรม ท่านเป็นนาบุญ
ของโลก ไม่มีนาอื่นยิ่งกว่า ดังนี้

พระจอมมุนีทรงใช้ธรรมวิธีมีทานบารมีเป็นต้น พิชิตพญามาร
ผู้เนรมิตรแสนตั้งพัน ถืออาวุธครบมือ ชีข้างครีเมขละ พร้อมด้วย
เสนามารที่ส่งเสียงโห่ร้องกึกก้อง ด้วยเดชแห่งชัยชนะนั้น ขอชัยมงคล
จงมีแก่ท่าน

พระจอมมุนีทรงใช้ขันติวิธีที่ทรงฝึกมาดี พิชิตอหวกยักษ์
ผู้กระด้าง ปราศจากความอดทน ดุร้าย ที่มาสู้รบกับพระพุทธองค์
อย่างทรหดยิ่งกว่ามารทั่วไปตลอดราตรี ด้วยเดชแห่งชัยชนะนั้น
ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

พระจอมมุนีทรงใช้วิธีรดน้ำ คือ เมตตา พิษิตพญาช่างชื่อนาพาครีที่กำลังตกมันดูร้ายยิ่งนัก ประจุไฟป่า จักรวรุชและสายฟ้า ด้วยเดชแห่งชัยชนะนั้น ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

พระจอมมุนีทรงบันดาลอิทธิฤทธิ์ทางใจพิษิตจอมโจรองคฺติมาลซึ่งถือดาบเงี้ยววิ่งไล่ฆ่าพระพุทธรองค์สิ้นระยะทาง ๓ โยชน์ได้ราบคาบ ด้วยเดชแห่งชัยชนะนั้น ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

พระจอมมุนีทรงใช้พระทัยอันงามสงบ พิษิตนางจิณฺจุมมาณวิกา (สาวิกาของพวกนิครนถ์) ผู้ที่เอาไม้กลม ๆ มาผูกท่อน ทำอาการประหนึ่งว่ามีครรภ์ ไล่ร้ายพระพุทธรเจ้าท่ามกลางฝูงชน ด้วยเดชแห่งชัยชนะนั้น ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

พระจอมมุนีผู้สว่างด้วยแสงแห่งปัญญาทรงพิษิตสังกนิครนถ์ผู้ถือตัวว่าฉลาด เป็นนักโต้วาทีชั้นยอด แต่ขาดสังจะ เป็นคนบอดยิ่งนัก ตั้งใจมาโต้วาทะหักล้างพระพุทธรองค์ ด้วยเดชแห่งชัยชนะนั้น ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

พระจอมมุนีทรงมีพุทธบัญญัติให้พระโมคคัลลานะพุทธรบุตรใช้วิธีแสดงฤทธิ์ที่เหนือกว่าปราบพญานาคชื่อนันโทปนันทะผู้มีความรู้ดีดมีฤทธิ์มาก ด้วยเดชแห่งชัยชนะนั้น ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

พระจอมมุนีทรงใช้วิธีเทศนาญาณพิษิตพรหมชื่อพะกะผู้ (ถือตัวว่า) มีความบริสุทธิ์ รุ่งเรือง และมีฤทธิ์ ยึดมั่นในความเห็นผิด ดุจมีมือที่ถูกอสรพิษขบกัดเอา ด้วยเดชแห่งชัยชนะนั้น ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

คนมีปัญญาสวดพุทธชัยมงคลคาถาทั้ง ๘ ประการนี้ เป็นประจำ โดยไม่เกียจคร้าน พึงขจัดอุปัทวันตรายทั้งหลายได้ พึงบรรลุถึงพระนิพพานอันเป็นสุข

พระพุทธเจ้าผู้ทรงประกอบด้วยพระมหากุณา ทรงเป็นที่พึ่งของโลก ทรงบำเพ็ญบารมีครบถ้วนทุกประการ เพื่อประโยชน์เกื้อกูลแก่สัตว์ทั้งปวง ทรงบรรลुพระสัมโพธิญาณอันยอดเยี่ยมแล้ว ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอซึ่งมงคลจงมีแก่ท่าน

ขอท่านจงมีชัยชนะ ขอท่านจงชนะในชัยมงคล เหมือนพระผู้มีพระภาค ผู้ทรงทำความยินดีให้เพิ่มพูนขึ้น แก่ศากยะทั้งหลาย ทรงมีชัยชนะ ณ คงไม้โพธิพฤกษ์ พระองค์ผู้ทรงบรรลुความเป็นเลิศ (ด้วยพระโพธิญาณ) แล้ว ทรงชื่นชมยินดีอยู่เหนือปราศิตบัลลังก์ ณ พื้นแผ่นดินอันบริสุทธิ์เป็นยอดปรฐพี เป็นที่อภิเษกของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ฉะนั้นเถิด

การกระทำทางกายที่ชอบธรรม การกระทำทางวาจาที่ชอบธรรม การกระทำทางใจที่ชอบธรรม ความตั้งใจของท่านที่ชอบธรรม (ในฤกษ์ยาม เวลา ขณะ ครุใด ฤกษ์ ยาม เวลา ขณะ ครุ์นั้น) เป็นฤกษ์ดี เป็นมงคลดี เป็นยามรุ่งดี เป็นเวลาลุกขึ้นดี เป็นขณะดี เป็นครุดี เป็นการบูชาดีในท่านผู้ประพฤติพรหมจรรย์ทั้งหลาย บุคคลกระทำกรรมที่ชอบธรรมทั้งหลาย ย่อมได้รับประโยชน์ทั้งหลายอันชอบธรรม

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน ขอเหล่าเทวดาทั้งปวงจงรักษาท่าน ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้าทั้งปวง ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน ขอเหล่าเทวดาทั้งปวงจงรักษาท่าน ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมทั้งปวง ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน ขอเหล่าเทวดาทั้งปวงจงรักษาท่าน ด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ทั้งปวง ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่านทุกเมื่อ.

บทขัดธัมมะจักกัปปะวัตตะนะสูตร

อะนุตตะรัง อะภิสัมโพธิง
ประฐะมัง ยัง อะเทเสติ
ธัมมะทေး ปะวัตเตนโต
ยัตถากขาตา อุโภ อันตา
จะตุสวาริยะสัจเจสุ
เทสิตัง ธัมมะราเชนะ
นามะเน วิสสุตัง สุตตัง
เวยยากระระณะปาฐะเน

สัมพุชฌิตวา ตะถาคะโต
ธัมมะจักกั อะนุตตะรัง
โลเก อัมปะฏิวัตติยัง
ปะฏิปัตติ จะ มัชฌิมา
วิสุทัง ญาณะทัตตะนัง
สัมมาสัมโพธิกิตตะนัง
ธัมมะจักกัปปะวัตตะนัง
สังคีตันตัมภะณามะ เสฯ

คำแปล

พระตถาคตเจ้าได้ตรัสรู้ซึ่งพระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว เมื่อจะทรงประกาศธรรมที่ใคร ๆ ยังมีได้ให้เป็นไปแล้วในโลก ให้เป็นไป โดยชอบแท้ได้ทรงแสดงพระอนุตตรธรรมจักรโคก่อน คือในธรรมจักรโค พระองค์ตรัสซึ่งที่สุด ๒ ประการ และข้อปฏิบัติเป็นกลาง และปัญญา อันรู้เห็นอันหมดจดแล้วในอริยสัจทั้ง ๔ เราทั้งหลายจงสดธรรมจักรนั้น ที่พระองค์ผู้พระธรรมราชาทรงแสดงแล้ว ปราภุโดยชื่อว่าธัมมะจักกัปปะวัตตะนะสูตร เป็นสูตรประกาศพระสัมมาสัมโพธิญาณอันพระสังคีติการยร์อัยกรองไว้ โดยเวยยากรรมปาฐะเทอญ

ธัมมะจักกัปปะวัตตะนะสูตร

เอวัมเม สุตังฯ เอกัง สมะยัง ภะคะวา พาราณะสิยัง วิหะระติ
อิติปะตะเน มิคะทาเยฯ ตั^๕ระ โข ภะคะวา ปญฺจะวักคิเย ภิกขุ อามันเตสิฯ

เทวเม ภิกขเว อันตา ปัพพะชิตะนะ นะ เสวิตัพพา โย จายัง กามะสุ
กามะสุขัลลิกานุโยโค ทิโน คัมโม โปลูชชะนิกो อนะริโย อนะตตะสัณฺหิโต โย
จายัง อตตะกิลมะธานุโยโค ทุกโข อนะริโย อนะตตะสัณฺหิโตฯ

เอเต เต ภิกขเว อุโก อันเต อนะปุระคัมมะ มัชฌิมา ปะฏิปะทา
ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทฺธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย
อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติฯ

กะตะมา จะ สา ภิกขเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทฺธา
จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ
สังวัตตะติฯ

อะยะเมวะ อะริโย อัญฺจันคิโก มัคโคฯ เสยยะถิ^๕ตังฯ สัมมาทิฏฺฐิ
สัมมาสังกัปปो สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม
สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิฯ

อะยัง โข สา ภิกขเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทฺธา
จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ
สังวัตตะติฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขเว ทุกขัง อะริยะสัจจังฯ ชาตีปิ ทุกขา ชะราปิ
ทุกขา มะระณัมปิ ทุกขัง โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา
อปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ วิปะโยโค ทุกโข ยัมปิฉลัง นะ ละภะติ
ตัมปิ ทุกขัง สังขิตเตนะ ปญฺจุปาทานักขันธา ทุกขาฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขเว ทุกขะสะมุททะโย อะริยะสัจจังฯ ยายัง ตัณหา
โปโนพกะวิกา นันทิราคะสะหะคะตะตา ตั^๕ระ ตั^๕รานิ^๕นันทินิ^๕ฯ เสยยะถิ^๕ตังฯ
กามะตัณหา ภะวะตัณหา วิภะวะตัณหาฯ

อิหัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธ อะริยะสัจจัง โย ตัสสาเยวะ
คัณหาเย อะเสสะวิราคะนิโรธ จาโค ปะฐินิสัสคโค มุตติ อะนาละโยฯ

อิหัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจังฯ
อะยะเมวะ อะริโย อัญ्ञังคิโก มัคโคฯ เสยยะถิทังฯ สัมมาทิฏฐิ สัมมา-
สังกัปปो สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ
สัมมาสะมาธิฯ

อิหัง ทุกขัง อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ
จักขุญ อูทะปาที ญานัง อูทะปาที ปัญญา อูทะปาที วิชชา อูทะปาที อาโลโก
อูทะปาทีฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญะยันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ จักขุญ อูทะปาที ญานัง อูทะปาที ปัญญา อูทะปาที
วิชชา อูทะปาที อาโลโก อูทะปาทีฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญาตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ จักขุญ อูทะปาที ญานัง อูทะปาที ปัญญา อูทะปาที
วิชชา อูทะปาที อาโลโก อูทะปาทีฯ

อิหัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุส-
สุเตสุ ฐัมเมสุ จักขุญ อูทะปาที ญานัง อูทะปาที ปัญญา อูทะปาที วิชชา อูทะปาที
อาโลโก อูทะปาทีฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหาตัพพันติ เม ภิกขะเว
ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ จักขุญ อูทะปาที ญานัง อูทะปาที ปัญญา อูทะปาที
วิชชา อูทะปาที อาโลโก อูทะปาทีฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหีนันติ เม ภิกขะเว
ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ จักขุญ อูทะปาที ญานัง อูทะปาที ปัญญา อูทะปาที
วิชชา อูทะปาที อาโลโก อูทะปาทีฯ

อิทัง ทุกขณะนิโรธ อระริยะสัจจันติ เม ภิกขเว ปุพเพ อณะนุสสุเตสุ
ธัมเมสุ จักขุ อุตตะปาติ ญาณัง อุตตะปาติ ปัญญา อุตตะปาติ วิชชา อุตตะปาติ
อาโลโก อุตตะปาติฯ

ตั้ง โข ประนีทัง ทุกขณะนิโรธ อระริยะสัจจัง สัจจิกาทัพพันติ เม ภิกขเว
ปุพเพ อณะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุ อุตตะปาติ ญาณัง อุตตะปาติ ปัญญา อุตตะปาติ
วิชชา อุตตะปาติ อาโลโก อุตตะปาติฯ

ตั้ง โข ประนีทัง ทุกขณะนิโรธ อระริยะสัจจัง สัจจิกะตันติ เม ภิกขเว
ปุพเพ อณะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุ อุตตะปาติ ญาณัง อุตตะปาติ ปัญญา อุตตะปาติ
วิชชา อุตตะปาติ อาโลโก อุตตะปาติฯ

อิทัง ทุกขณะนิโรธระคามินี ประฏิปะทา อระริยะสัจจันติ เม ภิกขเว ปุพเพ
อณะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุ อุตตะปาติ ญาณัง อุตตะปาติ ปัญญา อุตตะปาติ
วิชชา อุตตะปาติ อาโลโก อุตตะปาติฯ

ตั้ง โข ประนีทัง ทุกขณะนิโรธระคามินี ประฏิปะทา อระริยะสัจจัง ภาเวตัพพันติ
เม ภิกขเว ปุพเพ อณะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุ อุตตะปาติ ญาณัง อุตตะปาติ
ปัญญา อุตตะปาติ วิชชา อุตตะปาติ อาโลโก อุตตะปาติฯ

ตั้ง โข ประนีทัง ทุกขณะนิโรธระคามินี ประฏิปะทา อระริยะสัจจัง ภาวิตันติ
เม ภิกขเว ปุพเพ อณะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุ อุตตะปาติ ญาณัง อุตตะปาติ
ปัญญา อุตตะปาติ วิชชา อุตตะปาติ อาโลโก อุตตะปาติฯ

ยวาระกัวิญจะ เม ภิกขเว อิมะสุ จะตฺตฺส อระริยะสัจเจสุ เอวันติประวิวิฏฺฐัง
ทวาทะสาการัง ยะถากุตัง ญาณะทัตตะนัง นะ สุวิสุทฺธัง อะโหสิฯ

เนวะ ตวาหัง ภิกขเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพรหมะเก
สัสสะมะณะพราหมะณิยา ปะชาเย สะเทวะมะนุสสาเย อนะตตะรัง
สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทฺโธ ปัจฉัญญาสิงฯ

ยะโต จะ โข เม ภิกขเว อิมะสุ จะตฺตฺส อระริยะสัจเจสุ เอวันติประวิวิฏฺฐัง
ทวาทะสาการัง ยะถากุตัง ญาณะทัตตะนัง สุวิสุทฺธัง อะโหสิฯ

อะถาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก ^๕สะพรัหมะเก
สัสสะมะณะพราหมะณียา ปะชาเย สะเทวะมะนุสสาเย อะนุตตะรัง
สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจจัญญาสิงฯ

ญาณัญจะ ปะนะ เม พัสสะนัง อุตตะปาที อะกุปปา เม วิมุตตี
อะยะมันติมา ซาติ นัตถิทาณี ปุณฺณกะวัตติฯ

อิทะมะโวจะ ภะคะวาฯ อัตตะมะนา ปัญจะวัคคิยา ภิกขุ ภะคะวะโต
ภาลิตัง อะภินันตุงฯ อิมัสมิญจะ ปะนะ เวยยากะระณัสสิมิง ักขัญจะมาเน
อายัสสะโต โภกทัญญัสสะ วิระชัง วีตะมะลลัง ฐัมมะจักขุง อุตตะปาที ยังภิญจ
ิสะมุทะยะธัมมัง สัพพันตัง นิโรธะธัมมันติฯ

ปะวัตติเต จะ ภะคะวะตา ฐัมมะจักเก ภูมมา เทวา สัททะ-
มะนุสสาเวสุฯ เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิลิปะตะเน มิคะทาเย
อะนุตตะรัง ฐัมมะจักกิง ปะวัตติตัง อัมปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา
พราหมะเณนะ วา เทวะนะ วา มาเรนะ วา พรัหมุณา วา เกนะจิ วา โลกัสมินติฯ

ภูมมานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา จาตุมมะหาราชิกา เทวา
สัททะมะนุสสาเวสุฯ

จาตุมมะหาราชิกานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา ตาวะติงสา เทวา
สัททะมะนุสสาเวสุฯ

ตาวะติงสานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา ยามา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุฯ
ยามานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา ตุสิตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุฯ
ตุลิตานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา นิมมานะระตี เทวา
สัททะมะนุสสาเวสุฯ

นิมมานะระตีนัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี
เทวา สัททะมะนุสสาเวสุฯ

ปะระนิมมิตะวะสะวัตตีนัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา พรัหมะกายิกา
เทวา สัททะมะนุสสาเวสุฯ

พรหมะกายิกานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา พรหมะปาริสัชชา เทวา
ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

พรหมะปาริสัชชานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา พรหมะปะโรหิตา เทวา
ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

พรหมะปะโรหิตานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา มะหาพรหมา เทวา
ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

มะหาพรหมานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา ประริตตภา เทวา
ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

ประริตตภานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา อัมปะมาณาภา เทวา
ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

อัมปะมาณาภานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา อาภัสสะรา เทวา
ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

อาภัสสะรานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา ประริตตะสุภา เทวา
ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

ประริตตะสุภานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา อัมปะมาณะสุภา เทวา
ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

อัมปะมาณะสุภานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา สุกะภินณะกา เทวา
ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

สุกะภินณะกานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา เวหัมปะละลา เทวา
ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

เวหัมปะละลานั้น เทวานัง ลัททัง สุตวา อะวิหา เทวา ลัททมะนุสสาเวสูงฯ
อะวิหานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา อะตัมปะปา เทวา ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

อะตัมปะปานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา สุตัสสา เทวา ลัททมะนุสสาเวสูงฯ
สุตัสสานัง เทวานัง ลัททัง สุตวา สุตัสสี เทวา ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

สุตัสสีนัง เทวานัง ลัททัง สุตวา อะกะนะญฐะกา เทวา ลัททมะนุสสาเวสูงฯ

เอตัมกะคะวะตา พาราณะสียัง อิติปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง
ธัมมะจักกััง ปะวัตตัตถัง อัมปะภูวิตติยััง สะมะเณนะ วา พรัหมะเณนะ วา
เทวะนะ วา มาเรนะ วา พรัหมฺนา วา เกนะจิ วา โลกัสสมินติฯ

อิติหะ เตะนะ ขะเณนะ เตะนะ มุหุตตะนะ ยาวะ พรัหมะโลกา สัทโท
อัมภุคคัจฉิฯ อะยัญจะ ทะสะสะหัสสี โลกะธาตุ สังกัมปิ สัมปะกัมปิ
สัมปะเวริฯ อัมปะมาโณ จะ โอพาวโร โอกาสโ โลเก ปาตุระโหสิ อะตักกัมเมวะ
เทวานัง เทวานุกาวังฯ

อะละโข กะคะวา อุทานัง อุทานะสิ อัญญาสิ ะตะ โภ โภณทัฬฺยโณ
อัญญาสิ ะตะ โภ โภณทัฬฺยโณติฯ

อิติหิทััง आयัสมะโต โภณทัฬฺยญัสสะ อัญญาโณณทัฬฺยโณเตวะวะ นามัง
อะโหสิติฯ

คำแปล

ข้าพเจ้า (พระอานนท์) ได้สดับมาอย่างนี้ สมัยหนึ่ง พระผู้มี
พระภาคประทับอยู่ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เขตกรุงพาราณสี ณ ที่นั้น
พระผู้มีพระภาคได้รับสั่งกับปัญจวัคคีย์ว่า ภิกษุทั้งหลาย ที่สุด ๒ อย่างนี้
บรรพชิตไม่พึงเสพ กล่าวคือ

๑. กามสุขัลลิกานุโยคในกามทั้งหลาย (การหมกมุ่นอยู่ด้วย
กามสุขในกามทั้งหลาย) เป็นสิ่งอันทราม เป็นของชาวบ้าน เป็นของปุถุชน
ไม่ใช่ของพระอรียะ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์

๒. อัตตกิลมณานุโยค (การประกอบความลำบากเดือดร้อน
แก่ตน) เป็นทุกข์ ไม่ใช่ของพระอรียะ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์

ภิกษุทั้งหลาย มัชฌิมาปฏิปทาไม่เอียงเข้าใกล้ที่สุด ๒ อย่างนั้น
ตลาคตได้ตรัสรู้แล้ว อันเป็นปฏิปทาก่อให้เกิดจักษุ ก่อให้เกิดญาณ
เป็นไปเพื่อความสงบ เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความตรัสรู้ เพื่อพระนิพพาน

ภิกษุทั้งหลาย ก็มีชฌิมาปฏิบัติทาที่ตกลงตได้ตรัสรู้แล้ว อันเป็นปฏิบัติทาก่อให้เกิดจักขุ ก่อให้เกิดญาณ เป็นไปเพื่อความสงบ เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความตรัสรู้ เพื่อพระนิพพานนั้นเป็นอย่างไร

มีชฌิมาปฏิปทานั้นได้แก่ อริยมรรคมีองค์ ๘ นี้แหละ คือ

๑. สัมมาทิฏฐิ (เห็นชอบ)
๒. สัมมาสังกัปปะ (ดำริชอบ)
๓. สัมมาวาจา (เจรจาชอบ)
๔. สัมมากัมมันตะ (กระทำชอบ)
๕. สัมมาอาชีวะ (เลี้ยงชีพชอบ)
๖. สัมมาวายามะ (พยายามชอบ)
๗. สัมมาสติ (ระลึกชอบ)
๘. สัมมาสมาธิ (ตั้งจิตมั่นชอบ)

ภิกษุทั้งหลาย นี้คือ มีชฌิมาปฏิปทานั้น ที่ตกลงตได้ตรัสรู้แล้ว อันเป็นปฏิบัติทาก่อให้เกิดจักขุ ก่อให้เกิดญาณ เป็นไปเพื่อความสงบ เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความตรัสรู้ เพื่อพระนิพพาน

ภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้เป็นทุกขอริยสัง คือ แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์ แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์ แม้ความเจ็บก็เป็นทุกข์ แม้ความตายก็เป็นทุกข์ แม้ความโศก ความคร่ำครวญ ความทุกข์ โทมนัส ความคับแค้นใจก็เป็นทุกข์ ความประสพกับสิ่งอันไม่เป็นที่รักก็เป็นทุกข์ ความพลัดพรากจากสิ่งอันเป็นที่รักก็เป็นทุกข์ ความไม่ได้สิ่งที่ปรารถนาก็เป็นทุกข์ โดยย่ออุปทานขันธ ๕ เป็นทุกข์

ภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้เป็นทุกขสมุทัยอริยสัง คือ ตัณหาอันทำให้เกิดอีก ประกอบด้วยความเพติดเพลินและความกำหนด มีปรกติให้เพติดเพลินในอารมณ์นั้น ๆ คือ กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา

ภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้เป็นทุกขนิโรธอริยสัง คือ ความดับตัณหา
ไม่เหลือด้วยวิราคะ ความสละ ความสละทิ้ง ความพ้น ความไม่อาลัย
ในตัณหา

ภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้เป็นทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัง คือ
อริยมรรคมีองค์ ๘ นี้แหละ คือ

๑. สัมมาทิฐิ
๒. สัมมาสังกัปปะ
๓. สัมมาวาจา
๔. สัมมากัมมันตะ
๕. สัมมาอาชีวะ
๖. สัมมาวายามะ
๗. สัมมาสติ
๘. สัมมาสมาธิ

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิด
ขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เรา
ไม่เคยสดับมาก่อนว่า นี้ทุกขอริยสัง

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิด
ขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เรา
ไม่เคยสดับมาก่อนว่า ทุกขอริยสังนี้ ควรกำหนดรู้

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิด
ขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เรา
ไม่เคยสดับมาก่อนว่า ทุกขอริยสังนี้ เราได้กำหนดรู้แล้ว

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิด
ขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เรา
ไม่เคยสดับมาก่อนว่า นี้ทุกขสมุทยอริยสัง

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เราไม่เคยสดับมาก่อนว่า ทุกขสมุทฺทยอริยสังขี ควรละเสีย

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เราไม่เคยสดับมาก่อนว่า ทุกขสมุทฺทยอริยสังขี เราละได้แล้ว

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เราไม่เคยสดับมาก่อนว่า นี้ทุกขนิโรธอริยสังขี

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เราไม่เคยสดับมาก่อนว่า ทุกขนิโรธอริยสังขี ควรทำให้แจ้ง

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เราไม่เคยสดับมาก่อนว่า ทุกขนิโรธอริยสังขี เราได้ทำให้แจ้งแล้ว

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เราไม่เคยสดับมาก่อนว่า นี้ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสังขี

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เราไม่เคยสดับมาก่อนว่า ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสังขี ควรให้เจริญ

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วในธรรมทั้งหลายที่เราไม่เคยสดับมาก่อนว่า ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสังขี เราได้ให้เจริญแล้ว

ภิกษุทั้งหลาย ญาณทัสสนะตามเป็นจริงของเราในอริยสัจ ๔ เหล่านี้ ๓ รอบ ๑๒ อากาโร อย่างนี้ ยังไม่หมดจดดีตราบไฉน เราก็กังขามยืนยันว่า เป็นผู้ตรัสรู้สัมมาสัมโพธิญาณอันยอดเยี่ยมในโลก กับทั้งเทวโลก มารโลก พรหมโลก ในหมู่สัตว์พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ เทวดา และมนุษย์ตราบนั้น

ภิกษุทั้งหลาย เมื่อใด ความรู้เห็นตามเป็นจริงของเราในอริยสัจ ๔ เหล่านี้ ๓ รอบ ๑๒ อากาโรอย่างนี้ หมดจดดีแล้ว เมื่อนั้น เราจึงยืนยันได้ว่า เป็นผู้ตรัสรู้สัมมาสัมโพธิญาณอันยอดเยี่ยมในโลก กับทั้งเทวโลก มารโลก พรหมโลก ในหมู่สัตว์พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ เทวดาและมนุษย์ ญาณทัสสนะเกิดขึ้นแก่เราว่า ความหลุดพ้นของเราไม่กำเริบ ชาตินี้ เป็นชาติสุดท้าย บัดนี้ ภพใหม่ไม่มีอีก พระผู้มีพระภาคได้ตรัสธรรมจักกัปปวัตตนสูตรนี้แล้ว ภิกษุปัญจวัคคีย์พอใจชื่นชมพุทธานุภาพ

เมื่อพระผู้มีพระภาคตรัสเวทยากรณีนี้อยู่ ธรรมจักกัปปวัตตนสูตรนี้ ปราศจากมลทินได้เกิดแก่ท่านพระโกณฑัญญะว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งปวง มีความดับไปเป็นธรรมดา

ครั้นพระผู้มีพระภาคทรงประกาศพระธรรมจักรให้เป็นไปแล้ว ทวยเทพชั้นกัมมะกระจายข่าวว่า นั้นพระธรรมจักรอันยอดเยี่ยม พระผู้มีพระภาคทรงให้เป็นไปแล้ว ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เขตกรุงพาราณสี อันสมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใคร ๆ ในโลก ให้หมุนกลับไม่ได้

ทวยเทพชั้นจาตุมหาราช สดับเสียงของทวยเทพชั้นกัมมะ แล้วได้กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ

ทวยเทพชั้นดาวดึงส์ สดับเสียงของทวยเทพชั้นจาตุมหาราช แล้วได้กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ

ทวยเทพชั้นยามา...
ทวยเทพชั้นดุสิต...
ทวยเทพชั้นนิมมานวดี...
ทวยเทพชั้นปรนิมมิตวสวัตดี...
ทวยเทพที่นับเนื่องในหมู่พรหม...
ทวยเทพชั้นพรหมปารีสัชชา...
ทวยเทพชั้นพรหมปโรหิตา...
ทวยเทพชั้นมหาพรหม...
ทวยเทพชั้นปริตตภา...
ทวยเทพชั้นอัปมาณภา...
ทวยเทพชั้นอากัสสรา...
ทวยเทพชั้นปริตตสุภา...
ทวยเทพชั้นอัปมาณสุภา...
ทวยเทพชั้นสุภกิณหา...
ทวยเทพชั้นเวหัพผลา...
ทวยเทพชั้นอวิหา...
ทวยเทพชั้นอตปปา...
ทวยเทพชั้นสุทัสสา...
ทวยเทพชั้นสุทัสสี...

ทวยเทพชั้นนอกนิมิตตฤกษ์พลดับเสียงของเหล่าทวยเทพชั้นสุทสี่
แล้วก็กระจายข่าวว่านั่นพระธรรมจักรอันยอดเยี่ยมพระผู้มีพระภาคทรง
ประกาศแล้ว ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เขตกรุงพาราณสี อันสมณะ
พรหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใคร ๆ ในโลกให้หมุนกลับไม่ได้

เพียงครู่เดียวเท่านั้น เสียงป่าวประกาศได้กระจายขึ้นไปถึง
พรหมโลก ด้วยประกาศดังนี้

โลกธาตุขนาดเล็กมีหมื่นจักรวาล ก็สิ้นสะเทือนเลื่อนลั่น
ทั้งแสงสว่างอันเจิดจ้า หาประมาณมิได้ ก็ปรากฏในโลก ล่วงเทวนุภาพ
ของเทวดาทั้งหลาย

ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคทรงเปล่งพระอุทานนี้ว่า ผู้เจริญ
ทั้งหลาย โภกทัตถุญะได้รู้แล้วหนอ ผู้เจริญทั้งหลาย โภกทัตถุญะได้รู้
แล้วหนอ ดังนั้น คำว่า อัญญาโภกทัตถุญะ นี้ จึงได้เป็นชื่อของท่าน
พระโภกทัตถุญะนั้นแล

หมายเหตุ คำแปลของชุมนุมเทวดา นะมะการะสถิธิคาถา
นะโมการะอัญญุกะคาถา บทขัดตำนาน มังคะละสูตร ระตะนะสูตร
กะระณียะเมตตะสูตร ชั้นระปะริตตะคาถา โมระปริตร วัฏฏะกะปริตร
อังกุคิมาละปริตร โพชฌังคะปริตร อะกะยะปริตร อาฏานาฎิยะปริตร
เทวดาอุยโยชะนะคาถา ถวายพระพร ธรรมะจักกัปปะวัตตะนะสูตร
คัดลอกมาจาก “**ธรรมะจากเจ็ดตำนาน สิบสองตำนาน คาถาพาหุง**” และ
“**ธรรมะจากบทสวดมนต์**” ราชบัณฑิตยสถานจัดพิมพ์เผยแพร่ เมื่อ
๒๕๔๖ และ ๒๕๕๑

โอวาทะปาติโมกขาธิปาฐะ^๑

อุททิกฺขัณฺทึ โข เตนะ ณะคะวะตา ชานะตา ปัสสะตา อะระหะตา สัมมา-
สัมพุทเธนะ, โอวาทะปาติโมกขัง ตีหิ คาลาหิ

ขันตี ประระมัง ตะโป ตีติกขา

นิพพานัง ประระมัง ะทันทิ พุทธา

นะ หิ ปัพพะชิตโต ประรูปะฆาตี

สะมะโณ^๒ โหติ ประรัง วิหะรุยังฺนโต.

สัพพะปาปัสสะ อะคะระณัง

สะจิตตะปะริโยทะปะนัง

อะนุปะวาโท อะนุปะฆาโต

มัตตัญญูตา จะ ภัตตัสมิถ

อะริจิตเต จะ อาโยโค

กุสะลัสสุปะสัมปะทา

เอตัง พุทธานะ สาสะนัง.

ปาติโมกเข จะ สังวะโร

ปันตัญจะ สะยะนาสะนัง

เอตัง พุทธานะ สาสะนันติ.

อะเนกะปะริยาเยนะ โข ปะนะ เตนะ ณะคะวะตา ชานะตา ปัสสะตา
อะระหะตา สัมมาสัมพุทเธนะ, สีสัง สัมมะทักขาตัง สะมาธิ สัมมะทักขาโต
ปัญญา สัมมะทักขาตา, กะถัญจะ สีสัง สัมมะทักขาตัง ณะคะวะตา, เหฏฐิเมนะปี
ปะริยาเยนะ สีสัง สัมมะทักขาตัง ณะคะวะตา, อุปะริเมนะปี ปะริยาเยนะ
สีสัง สัมมะทักขาตัง ณะคะวะตา.

กะถัญจะ เหฏฐิเมนะ ปะริยาเยนะ สีสัง สัมมะทักขาตัง ณะคะวะตา.
อิธะ อะริยะสวาละโก ปาณาติปาตา ปะฏิวิระโต โหติ, อะทินนาทานา ปะฏิวิระโต
โหติ, กาเมสุมิจฉาจจรา ปะฏิวิระโต โหติ, มุสาวาทา ปะฏิวิระโต โหติ,
สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา ปะฏิวิระโต โหตีติ; เอวัง โข เหฏฐิเมนะ
ปะริยาเยนะ สีสัง สัมมะทักขาตัง ณะคะวะตา.

^๑สำหรับสวดในวันมาฆบูชา

^๒ฉบับของพม่าเป็น นะ สะมะโณ

กะถัญจะ อุประิเมนะ ปะริยาเณนะ สีลัง สัมมะทักขาตัง ณะคะวะตา.
อิระ ภิกขุ สีละวา โหติ, ปาติโมกขะสังวะระสังวุโต วิหะระติ อจาระโคจระระ-
สัมปโน, อะณุมัตเตสุ วัชเชสุ ณะยะทัสสาวิ สะมาทายะ ลิกขะติ ลิกขา-
ปะเทสุติ; เอวัง โข อุประิเมนะ ปะริยาเณนะ สีลัง สัมมะทักขาตัง ณะคะวะตา.

กะถัญจะ สะมาธิ สัมมะทักขาโต ณะคะวะตา, เหฏฐิเมนะปี ปะริยาเณนะ
สะมาธิ สัมมะทักขาโต ณะคะวะตา, อุประิเมนะปี ปะริยาเณนะ สะมาธิ-
สัมมะทักขาโต ณะคะวะตา.

กะถัญจะ เหฏฐิเมนะ ปะริยาเณนะ สะมาธิ สัมมะทักขาโต ณะคะวะตา.
อิระ อะริยะสวาระโก โวสัสถัการัมมะณัง ณะริตวา ละภะติ สะมาธิง ละภะติ
จิตตัสเสกัคคะตันทิ; เอวัง โข เหฏฐิเมนะ ปะริยาเณนะ สะมาธิ สัมมะทักขาโต
ณะคะวะตา.

กะถัญจะ อุประิเมนะ ปะริยาเณนะ สะมาธิ สัมมะทักขาโต ณะคะวะตา
อิระ ภิกขุ วิวิจจะ กามะหิ วิวิจจะ อะกุสะเลหิ รัมมะหิ, สะวิตักกััง สะวิจาร์ัง
วิเวกะขัมปีติสุขัง ปะจฺฐะมัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ, วิตักกะวิจารานัง
วุปะสะมา, อัชฉัตตัง สัมปะสาทะนัง เจตะโส เอโกทิกาวัง อะวิตักกััง อะวิจาร์ัง,
สะมาธิขัมปีติสุขัง ทุติยัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ, ปีติยา จะ วิราคา
อุเปกชะโก จะ วิหะระติ สะโต จะ สัมปะชาโน, สุขัญจะ กายะนะ
ปะภูสิงเวเทติ, ยันตัง อะริยา อัจจันตติ อุเปกชะโก สะติมา สุขะวิหารีติ, ตะติยัง
ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ. สุขัสสะ จะ ปะหะนา ทุกขัสสะ จะ ปะหะนา, ปุพเพวะ
โสมนัสสะ โทมนัสसानัง อัถถังคะมา, อะทุกขะมะสุขัง อุเปกขาสะติปาวิ-
สุททธิง, จะตตุถัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระตีติ; เอวัง โข อุประิเมนะ
ปะริยาเณนะ สะมาธิ สัมมะทักขาโต ณะคะวะตา.

กะถัญจะ ปัญญา สัมมะทักขาตา ณะคะวะตา, เหฏฐิเมนะปี ปะริยาเณนะ
ปัญญา สัมมะทักขาตา ณะคะวะตา, อุประิเมนะปี ปะริยาเณนะ ปัญญา-
สัมมะทักขาตา ณะคะวะตา.

กะถัญจะ เหฏฐิเมณะ ปะริยาเยนะ ปัญญา สัมมะทักขตา ะคะวะตะตา.
อิระ อะริยะสาวะโก ปัญญะวา โหติ, อุทะยัตถะคามินิยา ปัญญาเย
สะมันนาคะโต, อะริยาเย นิพเพทิกายะ สัมมาทุกขักขะยะคามินิยาติ;
เอวัง โข เหฏฐิเมณะ ปะริยาเยนะ ปัญญา สัมมะทักขตา ะคะวะตะตา.

กะถัญจะ อุปะริเมนะ ปะริยาเยนะ ปัญญา สัมมะทักขตา ะคะวะตะตา.
อิระ ภิกขุ อิทัง ทุกขันติ ยะถากุตัง ปะชานาติ, อะยัง ทุกขะสะมุทะโยติ
ยะถากุตัง ปะชานาติ. อะยัง ทุกขะนิโรธะติ ยะถากุตัง ปะชานาติ. อะยัง
ทุกขะนิโรธะคามินิยะปฏิปะทาติ ยะถากุตัง ปะชานาติติ; เอวัง โข อุปะริเมนะ
ปะริยาเยนะ ปัญญา สัมมะทักขตา ะคะวะตะตา.

สีละปะริภาวิโต สะมาธิ มะหัพพะโล โหติ มะหานิสังโส, สะมาธิปะริ-
ภาวิตา ปัญญา มะหัพพะลา โหติ มะหานิสังสา, ปัญญาปะริภาวิตัง จิตตัง
สัมมะทะวะ อาสะเวหิ วิมุจจะติ. เสยยะถีทัง; กามาสะวา ะวะสะวา
อะวิชชาสะวา. ภาสิตา โข ปะนะ ะคะวะตะตา ปะรินิพพานะสะมะเย อะยัง
ปัจฉิมะวาจา : หันทะทานิ ภิกขะเว อามันตะยามิ โว, ะยะธัมมา สังขาร
อัมปะมาเทนะ สัมปาเทถาติ. ภาสิตัญจิทัง ะคะวะตะตา : เสยยะถาปิ ภิกขะเว
ยานิ กานิจิ ชังคะถานัง ปาถานัง ปะทะชาตานิ, สัพพานิ ตานิ หัตถิปะเท
สะโมธานัง คัจฉันติ, หัตถิปะทัง เตสัง อัคคะมักขายะติ, ยะทิทัง มะหันทัต-
เตนะ. เอวะเมวะ โข ภิกขะเว เยเกจิ กุสะลา ธัมมา, สัพเพ เต อัมปะมาทะ-
มุละกา อัมปะมาทะสะโมสะระณา, อัมปะมาโท เตสัง อัคคะมักขายะติติ. ตัสมา-
ติหัมเหหิ สิกขิตัพพัง. ติพพาเปกขา ะวะอิสสามะ, อะริสีละสิกขาสะมาทาเน,
อะริจิตตะสิกขาสะมาทาเน, อะริปัญญาลิกขาสะมาทาเน, อัมปะมาเทนะ
สัมปาเทตสามาติ; เอวัญหิ โน สิกขิตัพพัง.

โอวาทะปาติโมกขาธิปาโรฐุ นิฏฐิตุ.

คาถาสวดบูชาพระประจำวันเกิด

วันอาทิตย์

พระพุทธรูปปางถวายเนตร มีกำลังวัน ๖ สี่ที่เป็นมงคล แดง

อุเทตะยัญจักขุมา เอกะราชา หะริสสะวัณโณ ประฐะวีปปะภาโส

ตั้ง ตั้ง นะมัสตามิ หะริสสะวัณณัง ประฐะวีปปะภาสัง

ตะยัชชะ คุดตา วิหะเรมุ ทิวะสัง เย พรามมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม

เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา

นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตตยา อิมัง โส ประริตตั้ง กัตวา

จะระติ เอสะนาฯ

สำหรับผู้เกิดวันอาทิตย์สวดภาวนาบูชาพระปางถวายเนตร ๖
จบ ป้องกันภัยอันตราย ได้รับความสุขความเจริญ เป็นสิริมงคล

วันจันทร์

พระพุทธรูปปางห้ามญาติ มีกำลังวัน ๑๕ สี่ที่เป็นมงคล เหลือง

ยันทุนนิมิตตั้ง อะวะมังคะลัญจะ โย จามะนาโป สะกุนัสสะ สัทโท

ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุฯ

ยันทุนนิมิตตั้ง อะวะมังคะลัญจะ โย จามะนาโป สะกุนัสสะ สัทโท

ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุฯ

ยันทุนนิมิตตั้ง อะวะมังคะลัญจะ โย จามะนาโป สะกุนัสสะ สัทโท

ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุฯ

สำหรับผู้เกิดวันจันทร์สวดภาวนาบูชาพระปางห้ามญาติ ๑๕ จบ มีความสุขสิ้นกาลนาน และนอนก็เป็นสุข ไม่ฝันเห็นสิ่งชั่วร้าย เป็นสิริมงคลยิ่ง

วันอังคาร

พระพุทธรูปปางลีลาไสยาสน์ มีกำลังวัน ๘ ลีที่เป็นมงคล ชมพู

ยัสถานุกาเวโต ยักขา	เนวะ ทัสเสนติ กิงสะนัง
ยัมหิ เจวานุญญชันโต	รัตตินทิวะมะตันทีโต
สุขัง สุปะติ สุตโต จะ	ปาปัง กิญจิ นะ ปัสสะติ
เอวะมาทิกุณเปตัง	ปะริตตันตัมภะณามะ เหา

สำหรับผู้เกิดวันอังคารสวดภาวนาบูชาพระปางลีลาไสยาสน์ ๘ จบ มีความสุขเกษม ปราศจากภุตผีปีศาจเบียดเบียน นอนหลับฝันดี เป็นสิริมงคล

วันพุธกลางวัน

พระพุทธรูปปางอุ้มบาตร มีกำลังวัน ๑๗ ลีที่เป็นมงคล เขียว

สัพพาสิวิสะชาตินัง	ทิพพะมันตาคะทัง วิยะ
ยันนาเสติ วิสัง ไหมรัง	เสสฺสัจจาปิ ประริสสะยัง
อาณั๊กเขตตัมหิ สัพพัตถะ	สัพพะทา สัพพะปาณินัง
สัพพะโสปี นิวาเรติ	ปะริตตันตัมภะณามะ เหา

สำหรับผู้เกิดวันพุธกลางวันสวดภาวนาบูชาพระปางอุ้มบาตร ๑๗ จบ มีความสุขสำราญด้วยลาภยศ มีโชคดี ร่ำรวย เป็นสิริมงคลยิ่ง

วันพุธกลางคืน

พระพุทธรูปปางป่าเลไลยก์ มีกำลัง ๑๒ สี่ที่เป็นมงคล ดำหรือม่วง

กิณนุ สันตะระมาโนวะ

สังวิคคะรูป อาคัมมะ

สัตตะธา เม ณะเล มุทธา

พุทธะคาถากิโตมहि

กิณนุ สันตะระมาโนวะ

สังวิคคะรูป อาคัมมะ

สัตตะธา เม ณะเล มุทธา

พุทธะคาถากิโตมहि

ราหู จันทัง ปะมุญจะสิ

กิณนุ กิโตวะ ติฏฐะสีติ

ชีวันโต นะ สุขัง ละเภ

โน เจ มุญเจยยะ จันทิมันติ

ราหู สุริยัง ปะมุญจะสิ

กิณนุ กิโตวะ ติฏฐะสีติ

ชีวันโต นะ สุขัง ละเภ

โน เจ มุญเจยยะ สุริยันติฯ

สำหรับผู้เกิดวันพุธกลางคืนสวดภาวนานาบูชาพระปางป่าเลไลยก์ ๑๒ จบ จะบังเกิดอำนาจบารมีเป็นที่เกรงขามแก่ศัตรูหมู่พาลทั้งปวง อำนาจฝ่ายต่ำและไสยเวทมนต์ดำไม่สามารถทำอะไรได้เป็นสิริมงคลยิ่ง (พระราหูเข้าแทรก หรือเสวยอายุ เสวยกำลังอายุพึงภาวนานาบูชา)

วันพฤหัสบดี

พระพุทธรูปปางสมาธิ มีกำลัง ๑๙ สี่ที่เป็นมงคล ส้มหรือแสด

ปุเรนตัมโพธิสัมภาเร

เยนะ สังวิทิตารักขัง

จิรัสสัง วายะมันตาปี

พรหฺมะมันตันติ อักขาตัง

นิพัตตัง โมระโยนิยง

มหาสัตตัง วะเนจระรา

เนวะ สักขิงสุ คัณหิงง

ประริตตันตัมภะณามะ เหา

สำหรับผู้เกิดวันพฤหัสบดีสวดภาวนานาบูชาพระปางสมาธิ ๑๙ จบ จะมีความเจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้นไป มีปัญญาเฉลียวฉลาดและเป็นสิริมงคลยิ่ง

วันศุกร์

พระพุทธรูปปางรำพึง มีกำลังวัน ๒๑ สีที่เป็นมงคล ฟ้าหรือน้ำเงิน

อัปปะสันเนติ นาดัสสะ	สาสะเน สาธุสัมมะเต
อะมะนุสเสหิ จันเทหิ	สะทา กิพพิสะการิกิ
ปะริส้านัญจะตัสสันนะ	มะหิงสาเย จะ คุดติยา
ยันเทเสสิ มะหาวิโร	ปะริตตันตัมภะณามะ เหา

สำหรับผู้เกิดวันศุกร์สวดภาวนาบูชาพระพุทธรูปปางรำพึง ๒๑ จบ จะมีความสุขความสำราญเป็นนิตย์ เจริญรุ่งเรือง ตลอดจน ป้องกันภูตผีปีศาจต่าง ๆ และเป็นสิริมงคลยิ่ง

วันเสาร์

พระพุทธรูปปางนาคปรก มีกำลังวัน ๑๐ สีที่เป็นมงคล ม่วงหรือดำ

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยาเย ชาติยา ชาโต นากิขานามิ สัมมุจิจจะ ปาลัง
ชีวิตา โวโรเปตา เตนะ สัจจนะ โสตถิ เต โหตุ โสตถิ คัมภัสสะฯ

สำหรับผู้เกิดวันเสาร์สวดภาวนาบูชาพระพุทธรูปปางนาคปรก ๑๐ จบ จะมีความวัฒนาถาวร ด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ฌณสารสมบัติสืบไป และเป็นสิริมงคลยิ่ง

วันพระเกตุ

พระพุทธรูปปางมารวิชัย มีกำลังวัน ๙ สี่ที่เป็นมงคล ชาว

มหาการุณีโก นาโถ	หิตายะ สัพพะปาณินัง
ปุเรตวา ปารจะมี สัพพา	ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เม ชะยะมังคะลัง
ชะนันโต โพธิยา มุเล	สักยานัง นันทิวัทธนะโน
เอวัง อะหัง วิชะโย โหมิ	ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
อะปะราชิตะปัลลังเก	สีเส ปะฐะวีโปกชะเร
อะภิสะเสก สัพพะพุทธานัง	อัคคัปปัตโต ปะโมทะติ
สุหนักขัตตัง สุมังคะลัง	สุปะภาตัง สุภุจฺจิตัง
สุชะโณ สุมุหุตโต จะ	สุยฺยิฐัง พรหมะจาริสู
ปะทักขิมัง กายะกัมมัง	วาจากัมมัง ปะทักขิมัง
ปะทักขิมัง มะโนกัมมัง	ปะณิธิ เต ปะทักขิณา
ปะทักขิณานิ กัตวานะ	ละกันตัตเต ปะทักขิเณฯ

สำหรับผู้เกิดวันพระเกตุสวดภาวนาบูชาพระพุทธรูปปางมารวิชัย ๙ จบ จะมีความวัฒนาถาวร เจริญรุ่งเรือง ด้วยลาภ ยศ สุข สรรเสริญ ปราศจากทุกข์โศก โรคภัย อันตรายทั้งปวง ปราศจากศัตรูอันตรายทั้งหลาย และเป็นสิริมงคล (วันพระเกตุนี้สำหรับผู้ที่จำวันเกิดของตนเองไม่ได้แน่นอน)

บทสวดพระคาถาชินบัญชร

ของ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)

ชะยาสะนากะตา พุทธา
จะตุลัจจาสะกัง ระวัง
ตัมหังกระราทะโย พุทธา
สัพเพ ปะติภูจฺจิตา มัยหัง
สีเส ปะติภูจฺจิตโต มัยหัง
สังโฆ ปะติภูจฺจิตโต มัยหัง
หะทะเย จะ อะนุรุทธ
โกณฑัญญโณ ปิฏฐิกาศัสมีง
ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง
กัสสะโป จะ มะหามาโม
เกสันเต ปิฏฐิกาศัสมีง
นิสินโน สิริสัมปนโน
กุมาระกัสสะโป เถโร
โส มัยหัง วะทะเน นิจจิง
ปฺปนโณ อังคุลิมาโต จะ
เถรา ปญฺจะ อิมะ ชาตา
เสสาสี่ตี มะหาเถรา
ชะลันตา สีละเตชนะ
ระตะนัง ปุระโต อาสิ
ระชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ
ขันธะโมระปะริตตัญฺจะ

เชตะวา มารัง สะวาหะนัง
เย ปิวิงสุ นระสาสะภา
อัญฺฐะวีสะติ นายะกา
มัตถะเก เต มุณิสสะรา
พุทฺธो ธัมโม ทะวิโลจะเน
อุเร สัพพะคุณากะโร
สารีปุตฺโต จะ ทักขิเณ
โมคคัลลาโน จะ วามะเก
อาสุง อานันทะราหุลา
อุภาสุง วามะโสตะเก
สุริโยวะะ ปะกังกะโร
โสภิตโต มุณีปุงคะโว
มะเหสี จิตตะวาทะโก
ปะติภูจฺจาลิ คุณากะโร
อุปาสีนนทะสีวะลี
นะลาญฺเฏ ติละกา มะมะ
ชิตะวันโต ชีโนระสา
อังคะมังคะสุ สัณฺฐิตา
ทักขิเณ เมตตะสะตุตตะกัง
วามะ อังคุลิมาละกัง
อาภานาญฺญิยะสะตุตตะกัง

อากาศ ณะทณัง อาสิ
ชินานาวะระสังยุตตา
วาทะปิตตาทิสัญชาตา
อะเสสา วินะยัง ยันตุ
วะสะโต เม สะกิจเจนะ
ชินะปัญชะระมัชฌัมหิ
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ
อิจเจวะมันโต
ชินานุภาเวนะ
ธัมมานุภาเวนะ
สังฆานุภาเวนะ
สัทธัมมานุภาวะปาลิโต

เสสา ปาการะสังญิตา
สัตตูปปาการะสังกะตา
พาหิรัชฌัตตูปัททะวา
อะนันตะชินะเตชะสา
สะทา สัมพุททะปัญชะเร
วิหะรันตัง มะหิเตเล
เต มะหาปริสาสะภา
สุคฺคโต สุรักโข
ชิตูปัททะโว
ชิตาริสังโฆ
ชิตันตะราโย
จะรามิ ชินะปัญชะเรติ.

คำแปล

พระพุทธเจ้าผู้ทรงอาจในหมู่นรชนประทับนั่งแล้วบนชัยบัลลังก์ ทรงพิชิตพระยามารผู้พรั่งพร้อมด้วยเสนามาร แล้วเสวยอมตรส คือ อริยสังฆธรรมทั้ง ๔ ประการ เป็นผู้นำทั้ง ๓ โลก ๒๘ พระองค์ มีพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงพระนามว่า ตัณหังกร เป็นอาทิ พระพุทธเจ้า ผู้จอมมุณีทั้งหมดนั้น ข้าพระพุทธเจ้าขออัญเชิญมาประดิษฐาน เหนือเศียรเกล้า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าประดิษฐานอยู่บนศิรัษะ พระธรรมอยู่ที่ดวงตาทั้งสองพระสงฆ์ผู้เป็นบ่อเกิดแห่งสรรพคุณอยู่ที่อก พระอนุรุธะอยู่ที่ใจ พระสารีบุตรอยู่เบื้องขวา พระโมคคัลลานะ อยู่เบื้องซ้าย พระอัญญา-โกณฑัญญะอยู่เบื้องหลัง พระอานนทักกับ พระราหุลอยู่ที่หูขวา พระกัสสปะ กับพระมหานามะอยู่ที่หูซ้าย มุณีผู้ประเสริฐ คือพระโสภิตะผู้สมบูรณ์ด้วยสิริดังพระอาทิตย์ส่องแสง

อยู่ที่เบื้องหลังถัดไปแต่ชายผม พระเถระกุมารกัสสปะผู้แสวงบุญทรง
คุณอันวิเศษมีวาตะอันวิจิตรไพเราะอยู่ปากพระปูลณณะ พระอังคฺลิมาล
พระอุภาลี พระนันทะ และพระสีวะลี พระเถระทั้ง ๕ นี้ เกิดเป็นรอย
เจิมที่หน้าผาก ส่วนพระอสีติมหาเถระที่เหลือ ผู้มีชัย เป็นโอรสเป็น
สาวกของพระพุทธเจ้าผู้ทรงชัย แต่ละองค์ล้วนรุ่งเรืองไพโรจน์
ด้วยเดชแห่งศีล อยู่ทั่วทั้งอวิยะว่น้อยใหญ่ รัตนสูตรอยู่เบื้องหน้า
เมตตสูตรอยู่เบื้องหลัง ชันธปริตร โมรปริตร อาณานาฎิยสูตร
เป็นเครื่องกางกั้นดุจดั่งคากอยู่บนอากาศ ปริตรที่เหลือเป็นกำแพง
พระชินเจ้าทั้งหลาย ผู้ประกอบพร้อมด้วยกำลังนานาชนิด มาตั้งล้อม
เป็นกำแพงคุ้มครองเจ็ดชั้น ด้วยเดชแห่งพระอนันตชินเจ้า ไม่ว่าจะทำ
กิจการใด ๆ เมื่อข้าพระพุทธเจ้าเข้าอาศัยอยู่ในพระบัลลังก์แวด
วงกลมล้อมแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขออุปัฏฐาทองทั้งภายนอกและภายใน
อันเกิดแต่โรคร้าย คือ โรคลมและโรคดี เป็นต้น จงพินาศไป
อย่าได้เหลือ ขอพระมหานุรุชผู้ทรงพระคุณอันเลิศทั้งปวงนั้น
จงอภิบาลข้าพระพุทธเจ้าผู้อยู่ ณ ภาคพื้น ท่ามกลางพระชินบัลลังก์
ข้าพระพุทธเจ้าได้รับการคุ้มครองปกป้องรักษาภายในเป็นอันดี ฉะนี้แล
ด้วยอานุภาพแห่งพระชินพุทธเจ้า ขอข้าพระพุทธเจ้าชนะได้ซึ่ง
อุปัทวันตรายใด ๆ ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรม ขอข้าพระพุทธเจ้า
ชนะศึกศัตรู ด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ ขอข้าพระพุทธเจ้าชนะ
อันตรายทั้งปวง ข้าพระพุทธเจ้าได้รับการอภิบาลด้วยคุณานุภาพ
แห่งลัทธรรม ปฏิบัติอยู่ในพระชินบัลลังก์เทอญ

บทแผ่เมตตา

สัพเพ สัตตา,

อะเวรา,

อัชฌาปัชฌา,

อะนีฆา,

สุโข อิตตานัง परिหะรันตุ,

สัตว์ทั้งหลาย, ที่เป็นเพื่อนทุกข์, เกิด
แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น
จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด, อย่าได้มีเวร
แก่กันและกันเลย

จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด, อย่าได้พยาบาท
เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย

จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด, อย่าได้มี
ความทุกข์กายทุกข์ใจเลย

จงมีความสุขกายสุขใจ, รักษาตน
ให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้น เถิด.

บทกรวดน้ำ^๑

อมิณา ปุญญะกัมเมนะ
อาจะริยุปะการา จะ
สุริโย จันทิมา ราชา
พรหมะมารา จะ อินทา จะ
ยะโม มิตตา มะนุสสา จะ
สัพเพ สัตตา สุขิ โหนตุ
สุขัง จะ ติวัง เทนตุ

อุปัชฌายา คุณุตตะรา
มาตาปิตา จะ ญาตะกา
คุณะวันตา นรราปิ จะ
โลกะปาลา จะ เทวะตา
มัจฉัตตา เวกาปิ จะ
ปุญญานิ ปะกะตานิ เม
ชิปปัง ปาเปละ โว มะตัง.

^๑ บทกรวดน้ำ เป็นบทสวดเพื่ออุทิศส่วนบุญกุศลให้แก่บุรพชน และปวงชนทั้งหลาย ใช้สวดเป็น
บทสุดท้ายของการสวดมนต์ในแต่ละวันไม่ต้องใช้น้ำ เพียงแต่ลำรวมจิตเพื่ออุทิศส่วนกุศลก็พอ
หากใช้ในโอกาสอื่น เช่น ทำบุญตักบาตร หรือในงานพิธีต่าง ๆ นิยมแทนน้ำจากที่กรวดน้ำ หรือ
แก้วน้ำ เพื่อเป็นเครื่องหมายในการอุทิศส่วนบุญกุศล

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ
ชิปปาหัง สุละเภ เจวะ
เย สันตानะ หินา ธัมมา
นัสสันตุ สัพพะทา เยวะ
อุชฺฉิตตัง สะติปัญญา
มารา ละกันตุ โนกาสัง
พุทฺธาทิปะวะโร นาโถ
นาโถ ปัจเจกะพุทฺโธ จะ
เตโสตะตะมานุภาเวนะ

อิมินา อุทฺทิสเสนะ จะ
ตัณหุปาทานะเจทะนัง
ยาวะ นิพพานะโต มะมัง
ยัตถะ ชาโต ภาเว ภาเว
สัลเลโข วิริยัมหิมา
กาตุญจะ วิริเยสุ เม
ธัมโม นาโถ ะรุตตะโม
สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง
มาโรกาสัง ละกันตุ มา.

(กราบ ๓ ครั้ง)

คำแปล

ด้วยบุญที่ข้าพเจ้ากระทำนี้ ขอพระอุปัชฌาย์ผู้มีคุณอันยิ่งใหญ่
ไพศาล อีกทั้งอาจารย์ผู้ได้สั่งสอนข้าพเจ้ามา ทั้งมารดาบิดาและคณาญาติ
ทั้งสิ้น ตลอดจนพระอาทิตย์และพระจันทร์ และพระเจ้าแผ่นดินผู้เป็นใหญ่
ในเอกเทศแห่งเมทนีดล^๒ และนรชนผู้มีคุณงามความดีทั้งหลายทุกถิ่นฐาน
อีกท้าวมหาพรหมกับหมู่มาร และท้าวมีฆวานเทวราช ทั้งเทพเจ้าผู้รักษากา
รักษาลोकทั้งสี่ทิศ และพญายมราชอีกมวลมิตรสหาย ทั้งผู้ชวนขวยขวาง
ตนเป็นกลาง และผู้เป็นศัตรูของข้าพเจ้าทุก ๆ เหล่า จงมีความเกษมสุข
นิราศภัย ขอบุญที่ข้าพเจ้ากระทำไว้ด้วยไตรทวาร จงบันดาลให้สำเร็จ
ไตรพิรุสุข ถึงความเกษมปราศจากทุกข์ คือ พระอมตมหานฤพานโดยพลัน
อีกโสดหนึ่งนั่น ด้วยกรรมนี้และอุทิศเจตนานี้ ขอให้ข้าพเจ้า
บรรลุนั่นที่ซึ่งการตัดขาดตัณหาอุปาทาน ธรรมอันชั่วในสันดานจงพินาศ

^๒ เมทนีดล = พื้นแผ่นดิน

ไปหมด จนตราบเท่าถึงนิพพานสิ้นกาลทุกเมื่อเทียว แม้ว่าข้าพเจ้าจะยัง
ท่องเทียวไปเกิดในภพใด ๆ ก็ขอให้มัจฉิ์ชื้อตรง ดำรงสติปัญญาไวชาญฉลาด
ให้มีความเพียรกล้าสามารถขัดเกลากิเลสให้สูญหาย ขอหม่อมมารเหล่าร้าย
อย่าได้กล้าร้ายสบโอกาส เพื่อให้ข้าพเจ้าพินาศคลายความเพียรได้
อนึ่งไชรั พระพุทธเจ้าผู้เป็นที่พึ่งอันยิ่งอย่างประเสริฐ พระธรรมเป็นที่พึ่ง
อันอุดมเลิศยิ่งประมาณ พระปัจเจกพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งอันไพศาล และ
พระสงฆ์เป็นที่พึ่งอันอุดมยิ่งประมาณของข้าพเจ้านี้ ด้วยอนุภาพอัน
อุดมดีพิเศษสูงสุดของพระรัตนตรัย ขออย่าให้หม่อมมารได้โอกาสทุกเมื่อ
ไปเทอญ.

บทสวดสรรเสริญพระรัตนตรัย (ทำนองสรภัญญะ)

๑. บทสวดนมัสการพระรัตนตรัย (ทำนองสวดนำ)

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ะคะคะวา, พุทธัง ะคะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)
สวากขาโต ะคะคะวะตา ธัมโม, ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)
สุปะฏิปันโน ะคะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สังฆัง นะมามิ (กราบ)

๒. บทสวดนมัสการ (ทำนองสังโยค)

นะโม (รับ) ตัสสะ ะคะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ ฯ
นะโม ตัสสะ ะคะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ ฯ
นะโม ตัสสะ ะคะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ ฯ

๓. บทสวดพระพุทฺธคุณ (ทำนองสังโยค)

อิติปิ โส (รับพร้อมกัน) ภาวะวา อระหัง สัมมาสัมพุทฺโธ
วิชาจาจะระณะสัมปັນโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร บุริสสะทัมมะสาระถิ
สัสตถา เทวะมะนุสสานัง พุทฺโธ ภาวะวาตี ฯ

บทสวดพระพุทฺธคุณ (ทำนองสรภัญญะ)

องค์ใดพระสัมพุทธ (รับพร้อมกัน) สุวิสุทธิสดันดาน	
ตัดมูลเกลศมาร ^๑	บ ^๒ มิหม่นมิหมองมัว
หนึ่งในพระทัยท่าน	ก็เบิกบานคือดอกบัว
ราศี บ พันพัว	สุวคนธกำจร
องค์ใดประกอบด้วย	พระกรุณาดีงศาคร
โปรดหมู่ประชากร	มละ ^๓ โอหมกัณดาร ^๔
ชี้ทางบรรเทาทุกข์	และชี้สุขเกษมศานต์
ชี้ทางพระนฤพาน ^๕	อันพ้นโศกวิโยคภัย
พร้อมเบญจพิธจัก-	ษุจรวิมลใส
เห็นเหตุที่ใกล้ไกล	ก็เจนจบประจักษ์จริง
กำจัดน้ำใจหยาบ	สันดานบาปแห่งชายหญิง
สัตว์โลกได้พึ่งพิง	มละบาปบำเพ็ญบุญ
ข้า ขอประณตน์อ้อม	ศิริเกล้าบังคมคุณ
สัมพุทธการุญ-	ณภาพนั้น นิรันดร ฯ

^๑ ตัดมูลเกลศมาร = ตัดรากกิเลส

^๒ บ บ^๒ = ไม่

^๓ มละ = มลทิน (กิเลส)

^๔ โอหมกัณดาร = ห้วงน้ำที่ข้ามได้ยากยิ่ง เป็นคำเปรียบเทียบหมายถึงกิเลส

^๕ พระนฤพาน = พระนิพพาน

๕. บทสวดพระสังฆคุณ (ทำนองสังโยค)

สุปะฏิปันโน (รับพร้อมกัน) ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน
ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ
สามีจีปะฏิปันโน ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัญญะ
ปุริสะปุคคลา, เอสะ ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย
ทักษิณเวยโย อัญชะลิกรณียโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ ฯ

บทสวดพระสังฆคุณ (ทำนองสรภัญญะ)

สงฆ์ใดสาวกคาสดา (รับพร้อมกัน) รับปฏิบัติมา

แต่องค์สมเด็จภควันต์

เห็นแจ้งจตุสัจเสรีจบรร-
ระจับและดับทุกข์ภัย

ลู่ทางที่อัน

โดยเสด็จพระผู้ตรัสไตร^๑
สะอาดและปราศมัวหมอง

ปัญญาผ่องใส

เห็นห่างทางเข้าศึกปอง
ด้วยกายและวาจาใจ

บ มิลำพอง

เป็นเนื่อนานุญอันไพ-
และเกิดพิบูลย์พูนผล

ศาลแด่โลกภัย

สมญาเอารส^๒ทศพล
อนกจะนับเหลือตรา

มีคุณอนันต์

ข้า ขอนบหมู่พระศรา-
นุคุณประดุจรำพัน

พก^๓ทรงคุณา-

^๑ ตรัสไตร = สอนโลก ๓ คือ มนุษย์โลก เทวโลก และพรหมโลก

^๒ เอารส = โอรส

^๓ ศราพก = สาวก

ด้วยเดชบุญข้าอภิวันท์ พระไตรรัตน์อัน
อุดมดิเรกนิรัตติสัย^๑
จงช่วยขจัดโทษภัย อันตรายใดใด
จงดับและกลับเสื่อมสูญ ๑ (กราบ)

๖. บทสวดชยสิทธิคาถาหรือบทพาหุง (ทำนองสังโยค)

พาหุง (รับพร้อมกัน) สะหัสสะมะภินิมิตะสาวุธันตัง
ครีเมชะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
ทานาภิรมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะสิทธิ นิฉัง ๑

บทสวดชยสิทธิคาถา (ทำนองสรภัญญะ)

ปางเมื่อพระองค์ปรมพุก-(รับพร้อมกัน) ธวิสุทธศาสตร์ดา
ตรัสรู้อนุตตรสมา- ธิ ณ โภธิบัลลังก์
ขุนมารสหัสสพุกพา- หุ^๒วิชาวิชิตขลัง
ชีครีเมชลประทัง คชเหี้ยมกระเหิมหาญ
แสรังเสกสราวุธประดิษฐ์ กลคิดจะรอนราญ^๓
รุมพลพหลพุกหปาน พระสมุททะ^๔นองมา
หวังเพื่อผลญวรมุนิน- ท^๕สุชินราชา^๖
พระปราบพหลพุกหมา- รมเลื่องมลายสูญ

^๑นิรัตติสัย = พิเศษยิ่ง ประเสริฐยิ่ง
^๒สหัสสพุกพาหุ = มีมือมากถึงหนึ่งพันมือ
^๓รอนราญ = รบ
^๔สมุททะ = สมุทร = ทะเลลึก ห้วงน้ำขนาดใหญ่
^๕มุนินท = มุนินทร์ = พระพุทธเจ้า
^๖สุชินราชา = พระราชาผู้ชนะด้วยดี = พระพุทธเจ้า

ด้วยเดชองค์พระทศพล
ทานาทิรัจฉิมวิธิกุศล^๑
ด้วยเดชตั้งจวงจนา
ของงนิกรพลสยาม
ถึงแม้จะมีอริวิเศษ
ขอไทยผจญพิชิตผลาญ

สุวิมลไพบูลย์
ชนน้อมมโนตาม
และนมาเมืองศ์สาม
ชยสิทธิทูกวาร
พลเดชเทียมมาร
อริ मैंนมนินทร ๑

(กราบ)

^๑ ทานาทิรัจฉิมวิธิกุศล = พระพุทธรองค์ทรงชนะมารด้วยธรรมวิธี เช่น ทานบารมี เป็นต้น

การบำเพ็ญสมาธิประจำวัน

ความมุ่งหมายในการบำเพ็ญสมาธิ

การบำเพ็ญสมาธิประจำวันนี้ เป็นการฝึกสมาธิขั้นต้น มีความมุ่งหมายเพื่อฝึกรวมจิตใจที่มีกระแสดิจิตพุ่งซ่านไปในอารมณ์ต่าง ๆ ให้กระแสดิจิตมารวมกันตั้งมั่นอยู่ในอารมณ์เดียวที่ต้องการ ในการประกอบภารกิจในชีวิตประจำวัน ทำให้กระแสดิจิตเกิดพลังเข้มแข็ง มั่นคง ไม่หวั่นไหวง่าย

ธรรมดากระแสน้ำที่ไหลแยกออกไปหลายสายพลังของกระแสน้ำนั้นย่อมอ่อนกำลังลงไม่สามารถจะนำไปใช้ให้สำเร็จประโยชน์ได้ แต่ถ้าทำเชือกกันกระแสน้ำเหล่านั้นให้ไหลไปรวมเป็นสายเดียวกันได้ พลังของกระแสน้ำนั้นย่อมไหลแรงขึ้นสามารถใช้กระแสน้ำนั้นให้สำเร็จประโยชน์ได้นานาประการ เช่น ใช้ผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ เป็นต้น ฉันทัด

จิตใจของคนก็เหมือนกัน ถ้าปล่อยให้คิดพุ่งซ่านไปในอารมณ์ต่าง ๆ พลังกระแสดิจิตก็จะอ่อนลง ๆ จนกลายเป็นคนใจอ่อนทำอะไรไม่สำเร็จ จะทำอะไรก็ไม่ไว้วางใจตัวเอง ไม่เป็นตัวของตัวเอง แต่ถ้าได้ฝึกรวมจิตใจให้เป็นสมาธิมั่นคงอยู่กับอารมณ์เดียวตามที่ต้องการได้แล้ว กระแสดิจิตก็จะมีพลังมหาศาลสามารถนำไปใช้ให้สำเร็จประโยชน์ได้อเนกประการ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่บุคคลที่ทำงานด้วยการใช้สมอง ใช้สติปัญญา และในการศึกษาเล่าเรียน นักเรียน นักศึกษาที่มีจิตใจมั่นคงมีสมาธิดี ไม่เกิดความคิดพุ่งซ่าน ในขณะเรียนย่อมเรียนวิชาการต่าง ๆ มีความเข้าใจได้ดีและรวดเร็วถูกต้องตามความเป็นจริง มีความทรงจำได้แม่นยำดี ไม่ลืมเลือนง่าย มีพระบาลีพุทธภาษิตรับรองไว้ว่า “สมาหิตโย ยถาภูตํ ปชานาติ” แปลความว่า “บุคคลผู้มีจิตใจเป็นสมาธิมั่นคงดีแล้ว ย่อมรู้ทั่วถึงตามความเป็นจริง” ดังนี้

วิธีปฏิบัติก่อนบำเพ็ญสมาธิ

ผู้จะเริ่มบำเพ็ญสมาธิ ฟังจุดเครื่องสักการบูชาพระรัตนตรัย คือ ฐูป เทียน แล้วนั่งคุกเข่า ประนมมือ กล่าวคำนอบน้อมบูชาพระรัตนตรัย ตามลำดับดังต่อไปนี้

คำบูชาพระรัตนตรัย

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะฯ

(กล่าว ๓ ทน)

อิมิณา สักกาเรนะ พุทธัง อะภิปูชะยามิ

อิมิณา สักกาเรนะ ธัมมัง อะภิปูชะยามิ

อิมิณา สักกาเรนะ สังฆัง อะภิปูชะยามิฯ

คำนอบน้อมพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ ภะคะวา, พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิฯ
(กราบ)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, ธัมมัง นะมัสสามิฯ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สังฆัง นะมามิฯ (กราบ)

คำแผ่เมตตา

อะหัง สุขิโต โหมิ นิททุกโข อะเวโร อัปยาปัชฌา อะนีโฆ สุขี
อิตตานัง ปะริหะรามิฯ

ขอข้าพเจ้าจงถึงความสุข ปราศจากความทุกข์ ไม่มีเวร ไม่มีภัย
ไม่มีความคับแค้นใจ จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัย
ทั้งปวงเถิดฯ

สัพเพ สัตตา สุขิตา โหนตุ นิททุกขา อะเวรา อัปยาปัชฌา อะนีฆา
สุขี อิตตานัง ปะริหะรันตุฯ

ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงถึงความสุข ปราศจากความทุกข์
ไม่มีเวร ไม่มีภัย ไม่มีความคับแค้นใจ จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตน
ให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งปวงเถิดฯ

คำบูชาพระรัตนตรัยด้วยการบำเพ็ญสมาธิ

อิมายะ ธัมมานุธัมมะปะฏิปัตติยา ระตะนัตตะยัง ปุเชมิฯ
ข้าพเจ้าขอบูชาซึ่งพระรัตนตรัย ด้วยการประพาสอิทธิธรรมอันสมควร
แล้วแก่ธรรมนี้

จบแล้วกราบ ๑ ครั้ง แล้วนั่งบำเพ็ญสมาธิ

วิธีนั่งบำเพ็ญสมาธิ

ผู้บำเพ็ญสมาธิพึงนั่งขัดสมาธิราบ คือ ขาขวาทับขาซ้าย
มือขวาทับมือซ้าย วางมือหงายไว้บนหน้าตัก

ตั้งตัวตรงมองทอดสายตาไปข้างหน้าประมาณ ๒ ศอก แล้วหลับตา
มีสติสัมปชัญญะระลึกรู้สึกตัวอยู่เสมอ

กำหนดลมหายใจเข้าออก พร้อมกับระลึกถึงพระพุทธคุณเป็นอารมณ์

คำบริกรรมขณะบำเพ็ญสมาธิ

ผู้บำเพ็ญสมาธิ พึงนึกถึงคำบริกรรมตามวิธีอานาปานัสสติ คือ
การกำหนดลมหายใจเข้า-ออก พร้อมกับพุทธานุสสติ ดังนี้

ขณะหายใจเข้า นึกถึงพระพุทธคุณว่า “พุท”

ขณะหายใจออก นึกถึงพระพุทธคุณว่า “โฮ”

พึงมีสติสัมปชัญญะระลึกรู้สึกตัวอยู่เสมอ กำหนดถึงลม
หายใจเข้าออก และพระพุทธคุณควบคู่กันอย่างนี้ตลอดไป

กำหนดเวลานั่งบำเพ็ญสมาธิ

ผู้เริ่มบำเพ็ญสมาธิ ควรนั่งบำเพ็ญสมาธิด้วยระยะเวลาสั้น ๆ
เพียง ๑๐-๑๕ นาที ไปพลางก่อน ครั้นเมื่อร่างกายเกิดความเคยชิน
ต่อการนั่งแล้ว พึงเพิ่มเวลาให้มากขึ้นตามลำดับ

เวลานั่งสมาธิเหมาะที่สุดคือ เวลากลางคืนก่อนนอน
ซึ่งเป็นเวลาเงียบสงบเหมาะแก่การบำเพ็ญสมาธิ

ก่อนจะเลิกนั่งบำเพ็ญสมาธิ พึงลุกขึ้นนั่งคุกเข่ากราบ
พระรัตนตรัย ๓ ครั้งก่อนแล้วจึงเลิกนั่งฯ

บรรณานุกรม

- กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือวันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และบทสวดมนต์ไหว้พระสงฆ์เสริมประชาชนเข้าวัดปฏิบัติธรรม ฉบับกรมการศาสนา พ.ศ. ๒๕๕๑.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๑.
- _____ . **คู่มือประชาชน เรื่อง การปฏิบัติกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาสำหรับครัวเรือน.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๑.
- สมทรง บุญญฤทธิ. **ฝากไว้ในแผ่นดิน ๒๕๔๔.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ, ๒๕๔๔.
- ตำรวย นักการเขียน. **ธรรมะจากเจ็ดตำนาน สิบสองตำนาน คาลาพาหุง.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.
- _____ . **ธรรมะจากบทสวดมนต์.** กรุงเทพมหานคร : หจก.เซน ปรีณัติง. ๒๕๕๑.

บันทึกธรรม

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 20 lines spaced evenly down the page.

